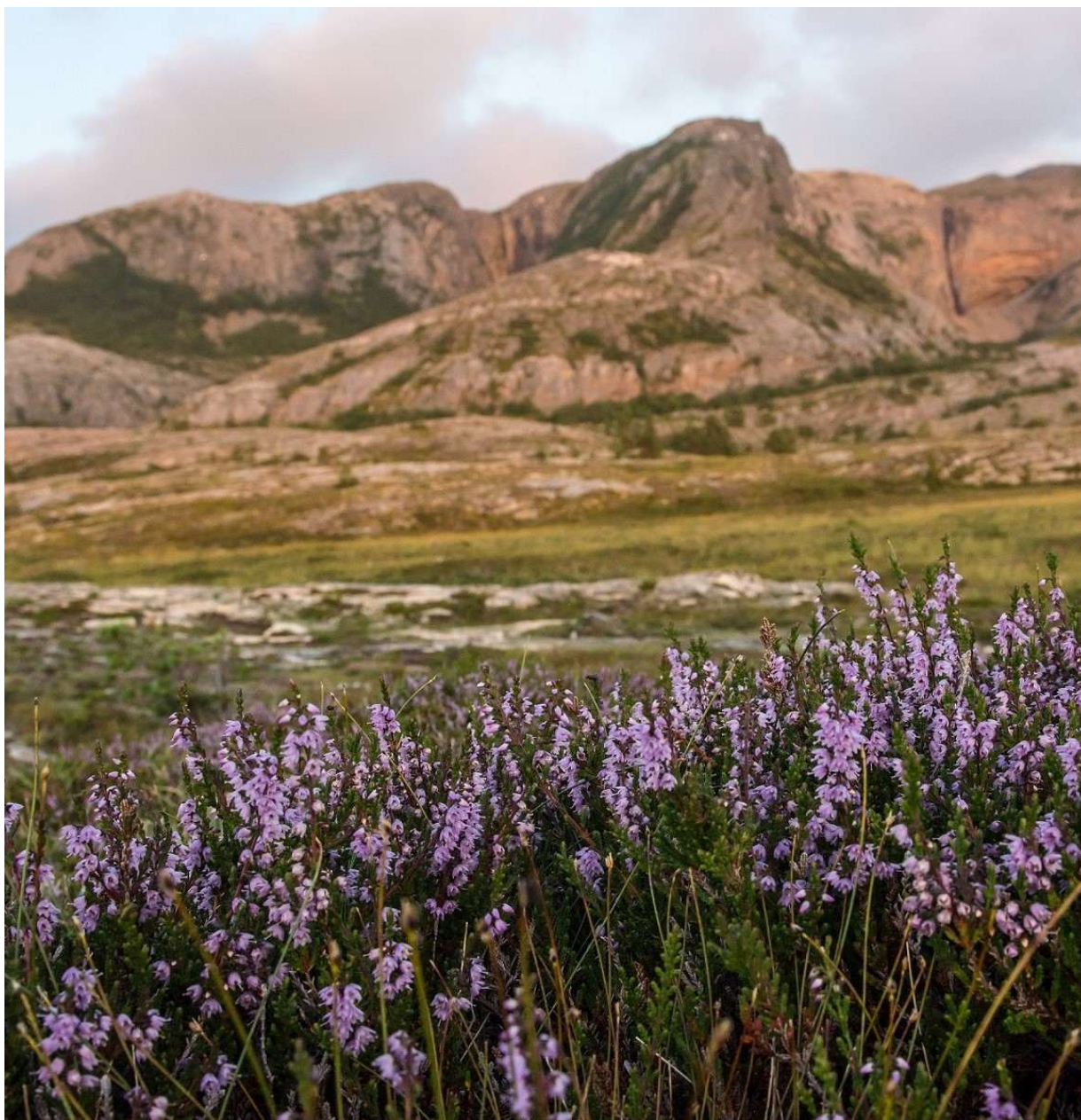

Budsjett 2026

Økonomiplan 2026-2029

Budsjettnemndas innstilling

Formannskapet har som budsjettnemnd i sitt arbeid lagt til grunn rådmannens forslag til budsjett for 2026, som er et meget stramt budsjett, men som legger til rette for viktige satsinger basert på tidligere politiske vedtak. Dette gjelder etablering og drift av helsehus med lokaler for legekontor, rehabiliteringstjenestene, samt tilrettelegging for et moderne og langsiktig tannhelsetilbud i Åfjord. Videre legger budsjettet opp til å skape gode og fremtidsrettede fasiliteter for Fosen vekst gjennom nye lokaler i Kleivan, samt ny barnehage på Roan og ny skole og barnehage på Brandsfjord som et ledd i arbeidet med å skape en ny skole- og barnehagestruktur i kommunen.

Budsjettnemnda har i budsjettarbeidet tatt med seg de innspillene som er kommet underveis, ikke minst fra kommunens egne råd og utvalg. Med det foreliggende budsjettet har budsjettnemnda tro på at man klarer å legge til rette for å videreutvikle kommunens tjenester, skape attraktive arbeidsplasser og gjøre Åfjordssamfunnet til et godt sted å bo, leve og arbeide i alle livets faser.

Budsjettnemnda legger ut fra dette rådmannens forslag til budsjett for 2026 og økonomiplan for 2026 – 2029 frem for kommunestyret for endelig vedtak, og med følgende endringer:

Investeringsbudsjettet

Ny barnehage på Roan

Etter anbudsinnhenting må endelig kostnadsestimat for ny barnehage økes fra 20 til 25 millioner kroner inkludert MVA. Det vil si at prosjektet må ha en tilleggsfinansiering på 4 millioner kroner eksklusive merverdiavgift. Siden prosjektet allerede er presset på pris og arealer, er dette midler som må tilføres prosjektet dersom det skal gjennomføres som planlagt.

Med bakgrunn i innkomne tilbud konstaterer formannskapet at det er nødvendig å stille ytterligere midler til rådighet for prosjektet, for at barnehagen kan bygges med den størrelse og kvaliteter som forutsatt. Med dette som utgangspunkt vil formannskapet som budsjettnemnd øke rammen for bygging av ny barnehage på Roan med 5 millioner kroner inkludert merverdiavgift. Ramme for bygging av ny barnehage på Roan foreslås ut fra dette til totalt 25 millioner kroner inkludert merverdiavgift, og dekkes ved bruk av lånemidler på inntil 4 millioner kroner, tilbakeføring av MVA-kompensasjon eventuelt ved overføring fra driftsregnskapet.

Åfjord kirkelige fellesråd – Steingjerde i forkant av Roan kirkegård

Åfjord kirkelige fellesråd ønsker å anlegge et steingjerde i forkant av Roan kirkegård. Tiltaket ligger inne i investeringsbudsjettet for 2027 med kr 870.000, men på grunn av pris- og kostnadsvekst bør prosjektet tilføres kr 300.000 inkludert merverdiavgift. Kommunestyret ber om at rådmannen søker å omdisponere et tilsvarende beløp fra vedlikeholdsmidlene i 2027 til dette formålet.

Driftsbudsjettet

Skolemat

Åfjord kommunestyre viser til sak KST-49/2025 der kommunestyret ønsker å prøve ut en ordning med innføring av et daglig, sunt og enkelt skolemåltid ved skolene i Åfjord. Som en forsøksordning, både for å teste ut ordningen i forhold til produksjon, distribusjon og servering, ønsker Åfjord kommune å sette av kr 500.000 for produksjon og levering av skolemat fra kjøkkenet ved Åfjord helsesenter til Stoksund skole. Tiltaket forutsettes igangsatt i første halvår 2026. Forsøksordningen skal fortrinnsvis danne grunnlag for videre innføring ved de øvrige skolene i Åfjord, både i forhold til omfang, logistikk, type måltider og kalibrering av tiltaket for øvrig.

Tiltaket søkes finansiert ved eventuelle ekstra midler som tilføres kommunen gjennom statsbudsjettet for 2026, alternativt ved bruk av disposisjonsfond.

Utarbeidelse av landbruksplan i 2026

Med bakgrunn i tidligere vedtak og innspill fra LU-nemnda ønsker Åfjord kommune å prioritere kr 150.000 til utarbeidelse av landbruksplan for Åfjord kommune. Tiltaket søkes finansiert ved eventuelle ekstra midler som tilføres kommunen gjennom statsbudsjettet for 2026, alternativt ved bruk av disposisjonsfond.

Bjørnørfolket – satsing på en oppfølger av tidligere oppsetninger

Åfjord kommunestyre opplever Bjørnørfolket som et vellykket og godt arrangement som var med å skape stor aktivitet og identitetsbygging for folk i nye Åfjord kommune. Med dette som utgangspunkt vil kommunestyret støtte Bjørnørfolket med kr 300.000 som omsøkt, der kr 150.000 tilføres sektor for kultur, idrett og frivillighet og som finansieres ved bruk av disposisjonsfond. Kommunestyret ber om at de resterende kr 150.000 søkes dekt innenfor sektoren eller potten for søkbare kulturmidler, etter Utvalg for kultur, idrett og frivillighet sin nærmere vurdering.

Eldrerådets budsjett

Eldrerådet foreslår økning av budsjettet fra 93.000 til kr 130.000 for å kunne finansiere Eldres dag i sin helhet, og slik at man unngår å måtte be om sponsormidler for denne typen arrangement. Kommunestyret ønsker å imøtekomme eldrerådets anmodning og ber om at rådmannen gjør omdisponeringer innenfor budsjettene for den politiske virksomheten i Åfjord kommune, og slik at Eldrerådets budsjett for 2026 kan økes til kr 130.000.

Camp Momyr - tilskudd til løypemaskin

Foreningen Camp Momyr søker om kr 300.000 til delfinansiering av ny løypemaskin i området Momyr. Kommunestyret opplever tiltaket som svært positivt, både i et folkehelseperspektiv og med Momyr som turdestinasjon, og vil støtte tiltaket som omsøkt. Siden tiltaket sannsynligvis er berettiget til MVA-kompensasjon etter forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner, forutsetter kommunestyret at refundert moms til tiltaket benyttes til fremtidig drift av løypemaskinen. Tiltaket søkes finansiert ved eventuelle ekstra midler som tilføres kommunen gjennom statsbudsjettet for 2026, alternativt ved bruk av disposisjonsfond.

Stordalselva og Norddalselva lakseforvaltning – Søknad om økonomiske støtte: Ungfiskundersøkelser

Søknad om økonomisk støtte til ungfiskundersøkelser i tråd med tidligere undersøkelser, senest fra 2014 – 2017. Åfjord kommunestyre ønsker å støtte tiltaket, og avsetter inntil kr 100.000 til formålet. Kommunestyret ber om at Landbruks- og utmarksnemnda følger opp tiltaket på vegne av Åfjord kommune og gis fullmakt til å disponere beløpet på vegne av kommunestyret. Tiltaket søkes finansiert ved eventuelle ekstra midler som tilføres kommunen gjennom statsbudsjettet for 2026, alternativt ved bruk av disposisjonsfond.

Digitale ledsagerbevis

Digitalt ledsagerbevis er en nasjonal fellesløsning for å registrere, holde oversikt og distribuere ledsagerbevis til innbygger. Løsningen gir innbygger mulighet til å få ledsagerbeviset tilgjengelig på sin mobil. Årlig kostnad ca 10 000,- som prioriteres gjennom driftsbudsjett helse.

Veterinærvaktordningen i Åfjord

Åfjord kommunestyre er kjent med at nytt anbud på tilskudd til veterinærvaktordningene i Åfjord og Osen ligger ute. Resultatet av denne anbudsprosessen er foreløpig ikke kjent. Kommunestyret er innforstått med at dette kan medføre en merkostnad i forhold til dagens tilskuddsordning, og at dette vil innebære en budsjettjustering tidlig i 2026.

Endringer i statlige rammeoverføringer til kommunene i 2026

Eventuell økning av de statlige overføringene til Åfjord kommune i 2026 som følge av endringer i Statsbudsjettet for kommende år, avsettes til disposisjonsfond.

De ovennevnte tilleggene utgjør kr. 1.200.000 i økt bruk av disposisjonsfond, samt kr. 4.000.000 i økt bruk av lånemidler utover rådmannens innstilling.

A. Årsbudsjettet for 2026

Åfjord kommunestyre vedtar årsbudsjett for Åfjord kommune for drift og investeringer slik det fremgår av foreliggende drifts- og investeringsbudsjett i budsjettskjema §5-4, §5-5 og §5-6.

B. Låneopptak:

Låneopptak skjer i henhold til investeringsbudsjettet for 2026 med totalt kr. 35.000.000. I tillegg benyttes kr. 63.112.000 av ubrukte lånemidler.

Rådmannen har fullmakt til å godkjenne endelige avdragsvilkår og endelige rentevilkår, herunder rentebetingelser og eventuell rentebindingsperiode i hele lånets løpetid.

C. Skatt

1. Skatteøret fastsettes til maksimalsatsen.

D. Eiendomsskatt

1. Med hjemmel i lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29 (esktl.) §§ 2, 3 og 4, vedtar Åfjord kommunestyre å skrive ut eiendomsskatt i kommunen for 2026.

2. Eiendomsskatt skrives ut på:

- «Berre kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum» jfr. esktl. § 3 bokstav c). Utskrivningsalternativet omfatter også flytende oppdrettsanlegg i sjø jfr. esktl. § 4 tredje ledd.

3. Skattesatsen skal være kr 7,- av hver kr 1.000,- av takstverdien (dvs. 7 promille), og samme skattesats benyttes på de særskilte skattegrunnlagene.

4. Eiendomsskatten forfaller til betaling i to terminer, den 15. mai og den 15. november.

5. Når det gjelder medlemmer til skattetakstnemnda og klagenemnda for eiendomsskatt samt eiendomsskattevedtekter, vises det til kommunestyrets vedtak i sak KST-81/2023 i møte 16.11.2023, og sak KST-14/2019 i møte 11.12.2019. Takstvedtektene skal gjelde for eiendomsskatteåret 2026 jfr. esktl. § 10.

6. Det ble gjennomført en retaksering av skattegrunnlagene både i Roan kommune og Åfjord kommune i 2018, og disse legges til grunn for utskrivning av eiendomsskatt for 2026. Det skal skje en samordning av takstene ved at skattepliktige eiendommer beliggende i tidligere Roan kommune takseres likt/i tråd med gjennomført taksering for eiendommer beliggende i Åfjord kommune. Nye anlegg omfattet av punkt D.2 er taksert løpende ved ferdigstillelse.

Alle aktuelle tabeller er oppdatert med budsjettnemndas innstilling.

Rådmannens tilråding

A. Årsbudsjettet for 2026

Åfjord kommunestyre vedtar årsbudsjett for Åfjord kommune for drift og investeringer slik det fremgår av foreliggende drifts- og investeringsbudsjett i budsjettskjema §5-4, §5-5 og §5-6.

B. Låneopptak:

Låneopptak skjer i henhold til investeringsbudsjettet for 2026 med totalt kr. 35.000.000. I tillegg benyttes kr. 59.112.000 av ubrukte lånemidler.

Rådmannen har fullmakt til å godkjenne endelige avdragsvilkår og endelige rentevilkår, herunder rentebetingelser og eventuell rentebindingsperiode i hele lånets løpetid.

C. Skatt

1. Skatteøret fastsettes til maksimalsatsen.

D. Eiendomsskatt

1. Med hjemmel i lov om eiendomsskatt av 6. juni 1975 nr. 29 (esktl.) §§ 2, 3 og 4, vedtar Åfjord kommunestyre å skrive ut eiendomsskatt i kommunen for 2026.

2. Eiendomsskatt skrives ut på:

- «Berre kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum» jfr. esktl. § 3 bokstav c). Utskrivningsalternativet omfatter også flytende oppdrettsanlegg i sjø jfr. esktl. § 4 tredje ledd.

3. Skattesatsen skal være kr 7,- av hver kr 1.000,- av takstverdien (dvs. 7 promille), og samme skattesats benyttes på de særskilte skattegrunnlagene.

4. Eiendomsskatten forfaller til betaling i to terminer, den 15. mai og den 15. november.

5. Når det gjelder medlemmer til skattetakstnemnda og klagenemnda for eiendomsskatt samt eiendomsskattevedtekter, vises det til kommunestyrets vedtak i sak KST-81/2023 i møte 16.11.2023, og sak KST-14/2019 i møte 11.12.2019. Takstvedtektene skal gjelde for eiendomsskatteåret 2026 jfr. esktl. § 10.

6. Det ble gjennomført en retaksering av skattegrunnlagene både i Roan kommune og Åfjord kommune i 2018, og disse legges til grunn for utskrivning av eiendomsskatt for 2026. Det skal skje en samordning av takstene ved at skattepliktige eiendommer beliggende i tidligere Roan kommune takseres likt/i tråd med gjennomført taksering for eiendommer beliggende i Åfjord kommune. Nye anlegg omfattet av punkt D.2 er taksert løpende ved ferdigstillelse.

Rådmannens kommentarer

Kontinuerlig omstilling og sterke prioriteringer for å sikre fremtidig velferd

Innledning

Åfjord kommunestyre vedtok høsten 2023 et betydelig omstillingsprogram, med både endringer i strukturer og nedskalering av budsjettene. Senere ble det også fattet vedtak om ny barnehage- og skolestruktur i kommunen. Dette har vært en krevende tid for kommuneorganisasjonen, og både ansatte og politisk nivå har måttet fronte upopulære saker overfor brukerne av tjenestene og kommunens innbyggere. Åfjord kommune var tidlig ute med et omstillingsprosjekt i denne størrelsesorden, og mange stilte også spørsmål ved hastigheten i dette arbeidet.

I ettertid er det mye som tyder på at det ble gjort fremtidsrettede valg i 2023. De økonomiske målsettingene i omstillingsarbeidet ble nådd, og organisasjonen holder på å innarbeide en sterkere kultur for omstilling og tilpasning til rammebetingelser som stadig er i endring. Som ellers, er tilpasningsdyktighet viktig for å lykkes. I en tid der ressursene blir færre, handler det om å kunne gi gode tjenester til de som trenger det mest. Pr i dag er de fleste norske kommuner inne i en eller annen form for omstillingsarbeid. Mange står overfor formidable budsjettkutt i tiden som kommer, noe som påvirker både strukturer, bemanning og tjenestetilbud. Åfjord kommune var i forkant, og unngikk kutt i denne størrelsesorden, men behovet for omstilling og tilpasninger av organisasjonen, tjenestetilbudet og strukturene vil være vedvarende i den tiden vi lever i nå.

Debattheftet for 2026, som hvert år utarbeides av KS for politikkutforming i kommunesektoren, har denne gangen overskriften «Tid for taktskifte», og understreker dette ytterligere. Økende forventninger befolkningen, kombinert med eldrebølge og mangel på arbeidskraft krever sterkere prioriteringer fremover. I tillegg kommer behovet for skjerpet beredskap, både i form av et sterkere forsvar og et mer robust sivilsamfunn. Dette medfører at kommunene må avgi ressurser for å fremme sikkerhet i en ellers urolig verden.

Samarbeid på Fosen

For å kunne skape attraktive arbeidsplasser, tilby gode fagmiljø og derigjennom levere tjenester av god kvalitet, har kommunene på Fosen satt i gang et arbeid med å samordne og videreutvikle samarbeidet mellom kommunene på Fosen. En del samarbeidsordninger er allerede godt innarbeidet, som blant annet innfor renovasjon, brann og redning, samt mange administrative funksjoner i kommunene. Fosen skal fortsette å bestå av 4 selvstendige kommuner, men økt samarbeid og samordning vil forhåpentligvis føre til at alle innbyggerne på Fosen får et godt tjenestetilbud også i fremtida, samtidig som kommunene fortsatt blir attraktive arbeidsgivere både for dagens og fremtidens arbeidstakere.

Fra 1. januar 2026 vil også NAV-kontorene på Fosen samles under samme paraply med Åfjord som vertskommune. I tillegg vil kommunene på Fosen i kommende år, gjerne sammen med Forsvaret, sette i gang forsøk med utvidet samarbeid innenfor samfunnssikkerhet og beredskap. I en urolig verden, og med stadig hyppigere ekstremvær, må kommunene i større grad samarbeide og støtte opp om hverandre ved større uønskede hendelser. Det kan være alt fra lengre strøm- og kommunikasjonsutslag, evakuering av et større antall mennesker, eller at deler av kommunen blir isolert som følge av flom eller ras mv.

Kommuneorganisasjonen

Ansatte og ledere i Åfjord kommune har vært med på et betydelig omstillingsarbeid de siste årene. Først som følge av kommunesammenslåingen fra 1. januar 2020, så gjennom pandemiperioden i

2020 – 2022, så gjennom det økonomiske omstillingsarbeidet og strukturendringene fra 2023 og frem til dags dato. Mye har skjedd og Åfjord kommune har oppnådd mye, selv om det har vært krevende for mange.

Lederne i Åfjord kommune har, sammen med hovedtillitsvalgte, i tillegg gjennomført et lederutviklingsprogram finansiert ved organisasjonsutviklingsmidler fra KS. Som en oppfølging av omstillingsarbeidet og som en del av konklusjonene fra dette lederutviklingsprogrammet, vil rådmannen i første halvdel av 2026 se nærmere på lederstrukturen i kommunen. Formålet er å etablere en effektiv styringsstruktur med bemyndigede ledere, og som har en forutsigbar arbeidshverdag der forventningene står i forhold til oppgaver og fullmakter. Dette arbeidet vil mest sannsynlig kunne ut i en lederstruktur med færre ledere som har økonomi- og personalansvar, men som legger til rette for bedre samordning og struktur i styringen av en stor organisasjon med mange og komplekse oppgaver.

Forslaget til budsjett for 2026 og økonomiplan for 2026 - 2029

I forslaget til kommende års budsjett og økonomiplan for 2026 – 2029, legger rådmannen opp til å følge opp og implementere de fattede vedtakene knyttet til større investeringer og drift. Åfjord helsehus tas i bruk ved årsskiftet 2025 – 2026 og leiekostnadene knyttet til dette tas inn i kommende års driftsbudsjett. I tillegg er prosjektene fremtidige lokaler for Fosen Vekst AS, ny barnehage på Roan og ny barnehage og skole på Brandsfjord tatt inn i investeringsbudsjettene. Til sammen utgjør dette investeringer i størrelsesorden 255 millioner kroner i perioden 2025 – 2027.

Med utgangspunkt i allerede høy gjeldsbelastning og målsettingen om reduksjon av kommunens gjeld frem mot 2030, for å møte reduserte eiendomsskatteinntekter på vindkraftverkene som følge av retaksering, samt nedskalering av ekstra basistilskudd etter kommunesammenslåingen i 2020, arbeider kommunen fortsatt for å kunne finansiere disse investeringene med et begrensede låneopptak. Dette forutsetter god økonomisk styring, og utbetalinger fra Havbruksfondet i 2026 og 2028 som er på 2024-nivå, det vil si på om lag 60 millioner kroner.

For å få disse regnestykkene til å gå opp, vil rådmannen, tross vedtak i kommunestyrets møte i juni 2025, be om fullmakt til å utsette og skalere ned innføringen av gratis skolemat i Åfjord kommune. Dette med utgangspunkt i at det ikke ligger midler til en slik ordning i Statsbudsjettet for 2026, og for å ha mulighet til å gjennomføre det vedtatte investeringsprogrammet som angitt ovenfor.

Rådmannen legger også denne gangen frem et svært stramt drifts- og investeringsbudsjett, og dersom andre tiltak skal inn, både på drifts- og investeringssiden, må andre tiltak utgå.

Avslutning

Åfjord kommunen balanserer for tiden på en økonomisk knivsegg. Selv om kommunen allerede har tatt grep og rustet seg for tiden som kommer, er det viktig å holde fokus. Dette gjelder både i forhold til kontinuerlig omstilling, ta i bruk nye teknologiske hjelpemidler, se på organiseringen av arbeidet, prioritere ressursene slik at de utnyttes best mulig, og hele tiden holde et øye på utstyr og infrastruktur, slik at oppgavene kan tilbys og utføres på best mulig måte.

Med sterk budsjett disiplin i organisasjonen, politisk nøkternhet og godt samarbeid mellom politikk og administrasjon, kan Åfjord kommune lande disse utfordringene på en god og betryggende måte, til beste for alle oss som er innbyggere i Åfjord kommune. Så er det viktig å ha respekt for medarbeiderne i Åfjord kommune som i disse dager må strekke seg ekstra for å få knappere ressurser til å strekke til en meget krevende tid.

Introduksjon og bakgrunn for driftsfordeling

Befolkningsutvikling og befolkningssammensetning

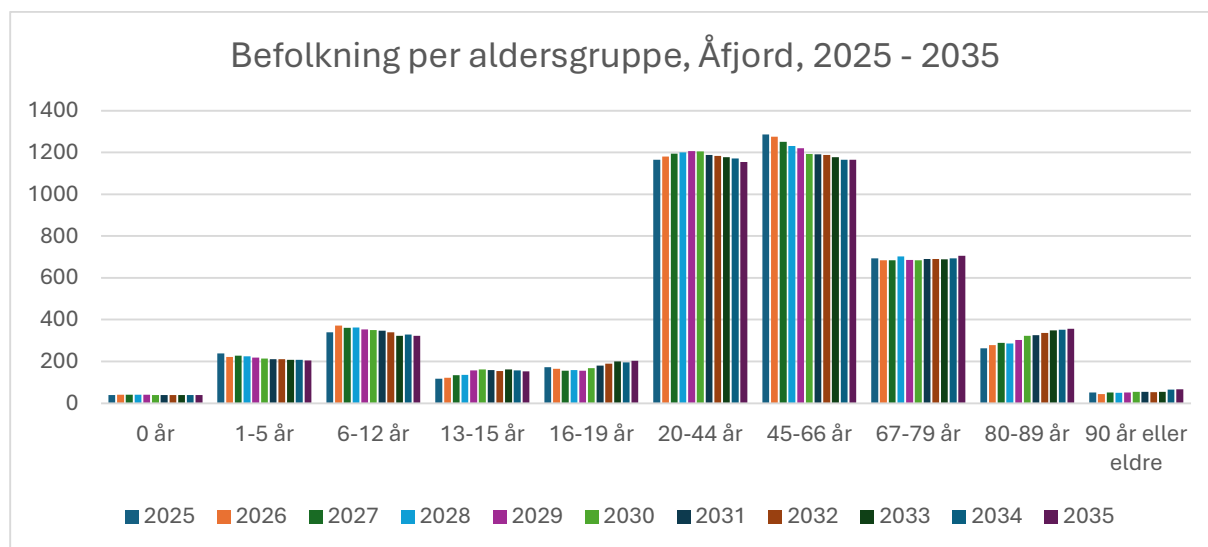
Kunnskap om befolkningsutvikling, demografisammensetting og bosettingsmønstre er nødvendig for å tilpasse kommunens tjenesteproduksjon, både i dag – men kanskje vel så viktig, i årene som kommer.

Den siste oppdaterte befolkningsprognose ble publisert ut av SSB i juni 2024. I og med at det ikke kommer ny prognose før 2026, vil det i det følgende ikke bli presentert nye prognoser utover fjorårets. Som forrige økonomiplan var inne på er prognosen som kom i 2024 noe mer positiv for Åfjord kommune sin del enn prognosen av 2022. SSB estimerer i sin 2024-modell at vi teller 4269 Åfjordinger i 2050. Dette er drøyt 160 flere enn i prognosen fra 2022.

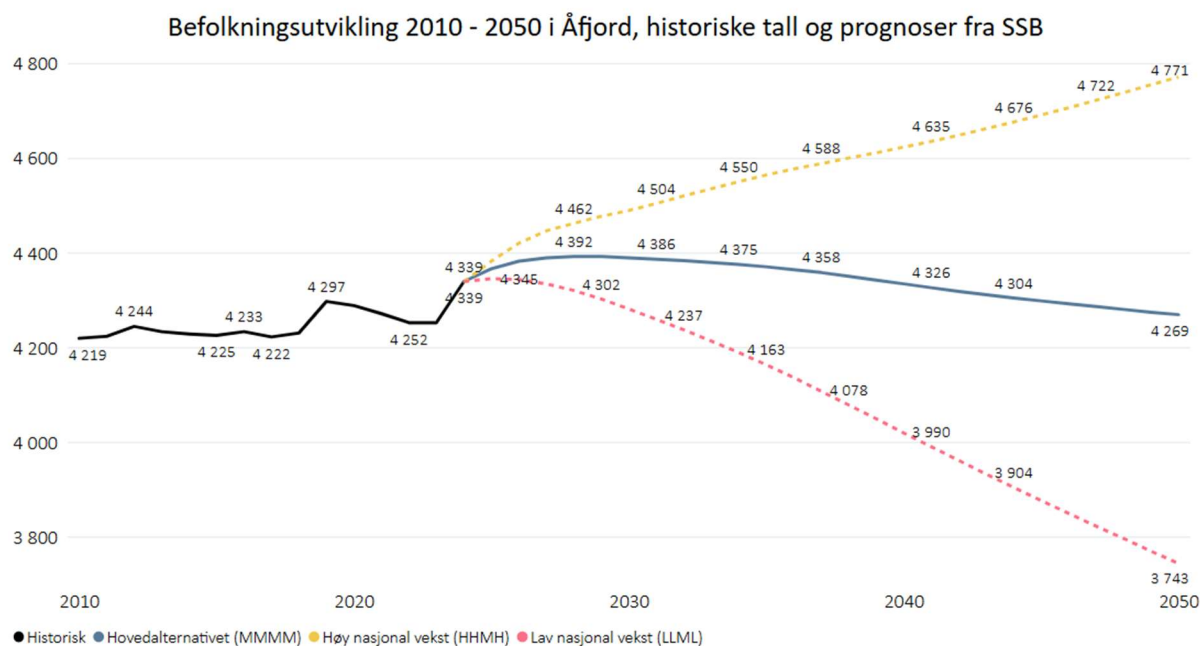
I tillegg til en oppjustert prognose, er det to gledelige nyheter for Åfjord sin del. Den første er at den prognostiserte økningen i folketallet er i aldersgruppen 0-66 år. Den andre, som følge av den første, er at andelen i aldergruppen 67-90+ går ned i forhold til resten (hovedalternativet, MMMM, benyttet):

	2050 - prognose av 2022	2050 - prognose av 2024	Endring	Fordeling 67+ (2022)	Fordeling 67+ (2024)
0 år	33	35	2	69,69 %	72,17 %
1-5 år	181	194	13		
6-15 år	405	431	26		
16-19 år	163	171	8		
20-44 år	925	1016	91		
45-66 år	1155	1234	79	30,31 %	27,83 %
67-79 år	670	658	-12		
80-89 år	444	423	-21		
90+	131	107	-24		
Total	4107	4269	162		

Selv om endringen mellom prognosen fra 2022 til 2024 er i favør Åfjord, er likevel realiteten at andelen i arbeidsfør alder går nedover. Dette vil vi merke før vi skriver 2050. For de neste 10 årene ser befolkningsprognose per aldersgruppe for Åfjord kommune slik ut:

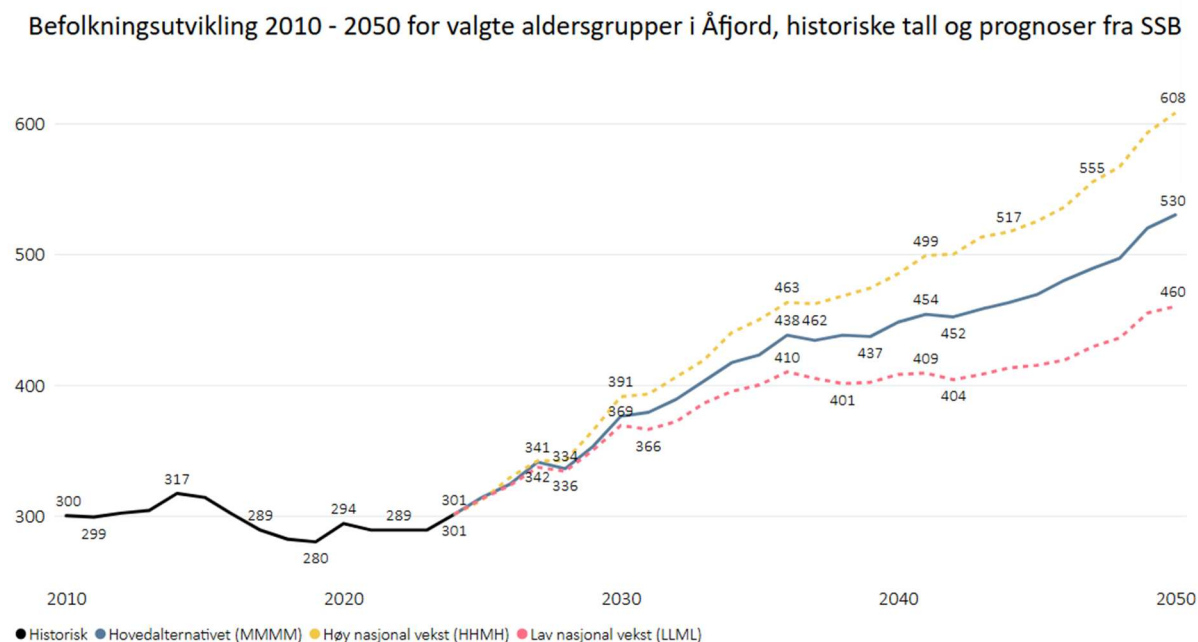

Forventet folketallsutvikling frem mot 2050 er likevel relativt stabilt (Trøndelag i tall).

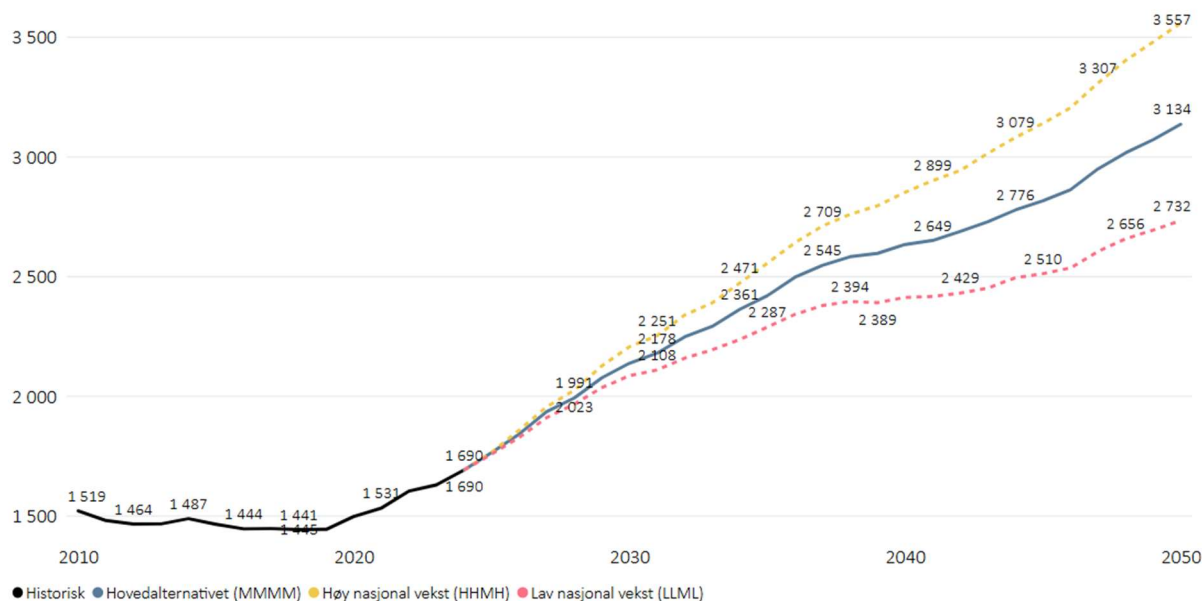
Der vi er estimert å få en svak befolkningsnedgang fra 2024 til 2050 på 70 personer.

Utfordringen er ikke nødvendigvis den svake befolkningsnedgangen, men endringen i alderssammensetningen. De siste årene er dette gjentatt utallige ganger, i ulike fora, men igjen; vi vil oppleve en markant økning i antall eldre. Hvilket på ingen måte bare er et Åfjordsfenomen, men en landsomfattende utfordring. Ser vi først på den estimerte økningen i aldersgruppen 80+ for Åfjords del, vil det se slik ut (Trøndelag i tall):

Videre kan vi se på prognosen til aldersgruppen 80+ i en regional sammenheng. Her er samme aldersgruppe plukket ut for Fosen som helhet (Trøndelag i tall):

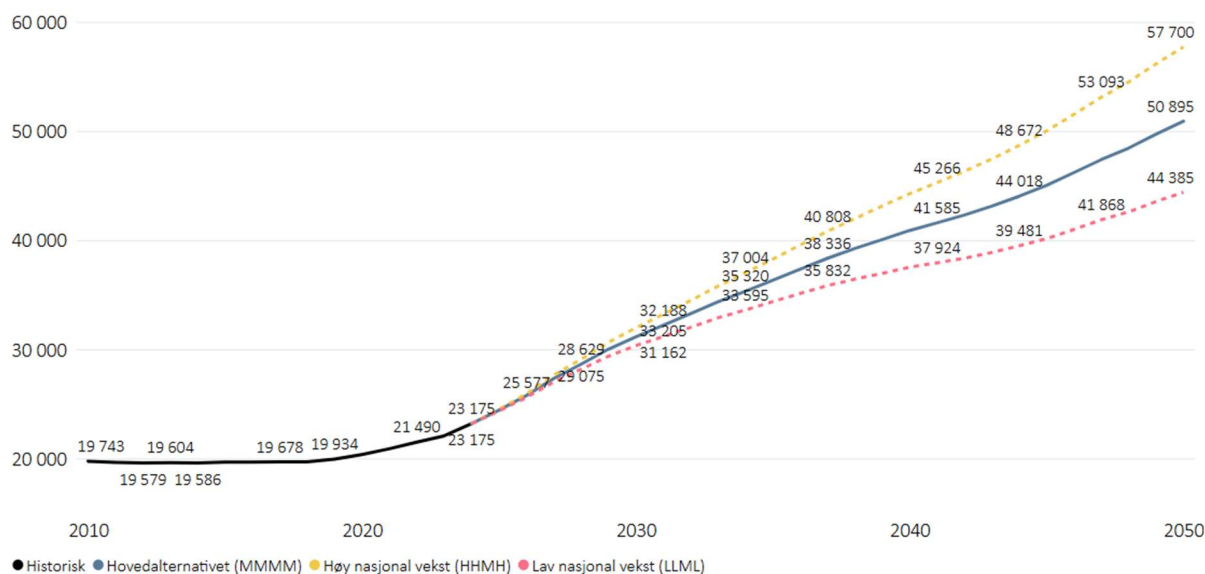
Befolkningsutvikling 2010 - 2050 for valgte aldersgrupper i Fosen, historiske tall og prognoser fra SSB

Vi kjenner igjen kurven fra vår egen, Fosen som helhet vil oppleve en bratt økning i aldersgruppen 80+. Ser vi avslutningsvis på Trøndelag fylke som helhet, vil vi se eksakt samme tendens. Der vi legger bak oss en periode med relativt flat utvikling i aldersgruppen 80+, og går inn i en periode der antallet skal mer enn dobles frem mot 2050.

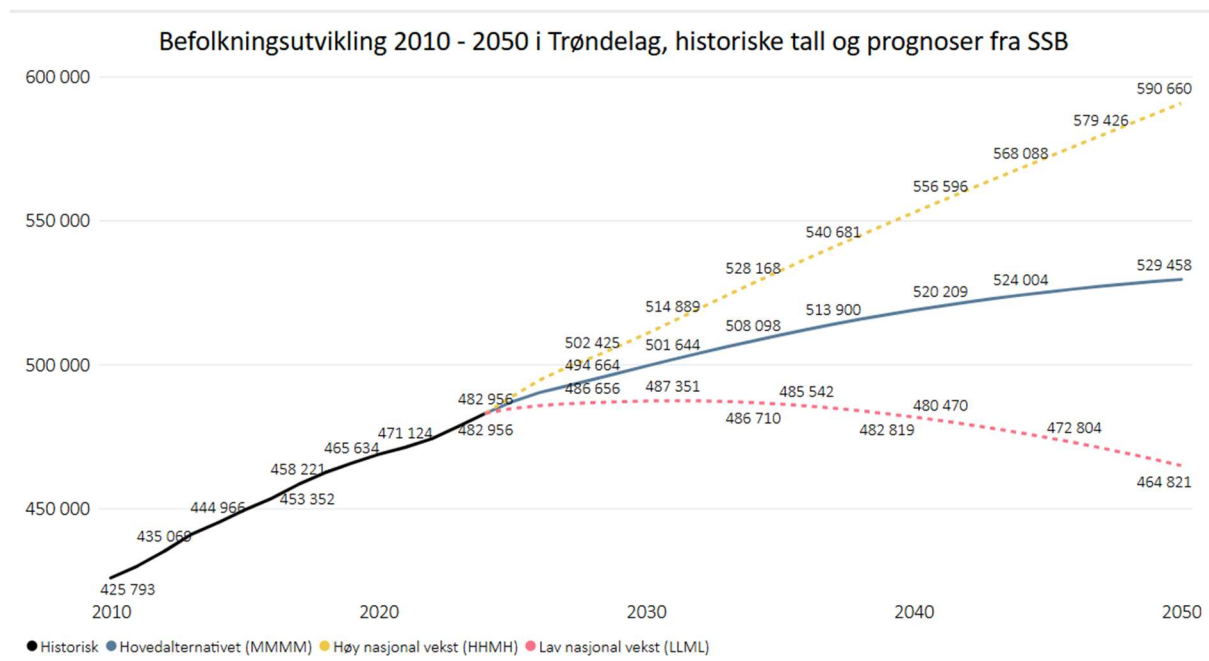
Trøndelag fylke, aldersgruppe 80+ (Trøndelag i tall):

Befolkningsutvikling 2010 - 2050 for valgte aldersgrupper i Trøndelag, historiske tall og prognoser fra SSB

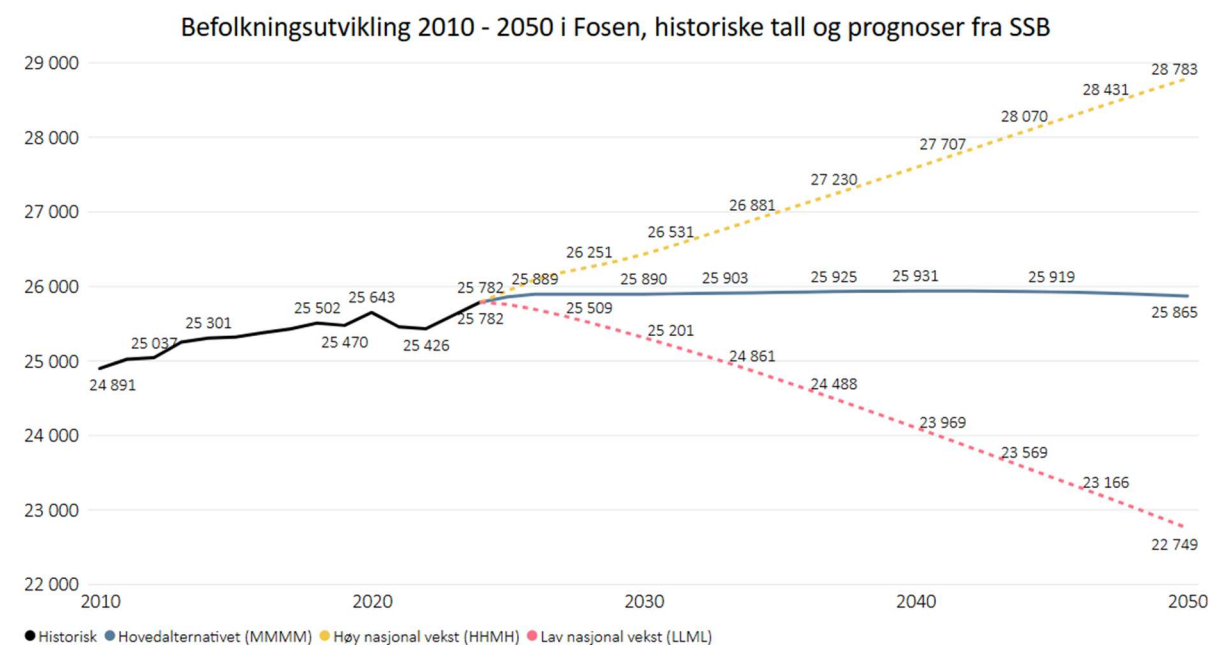

Sentralisering

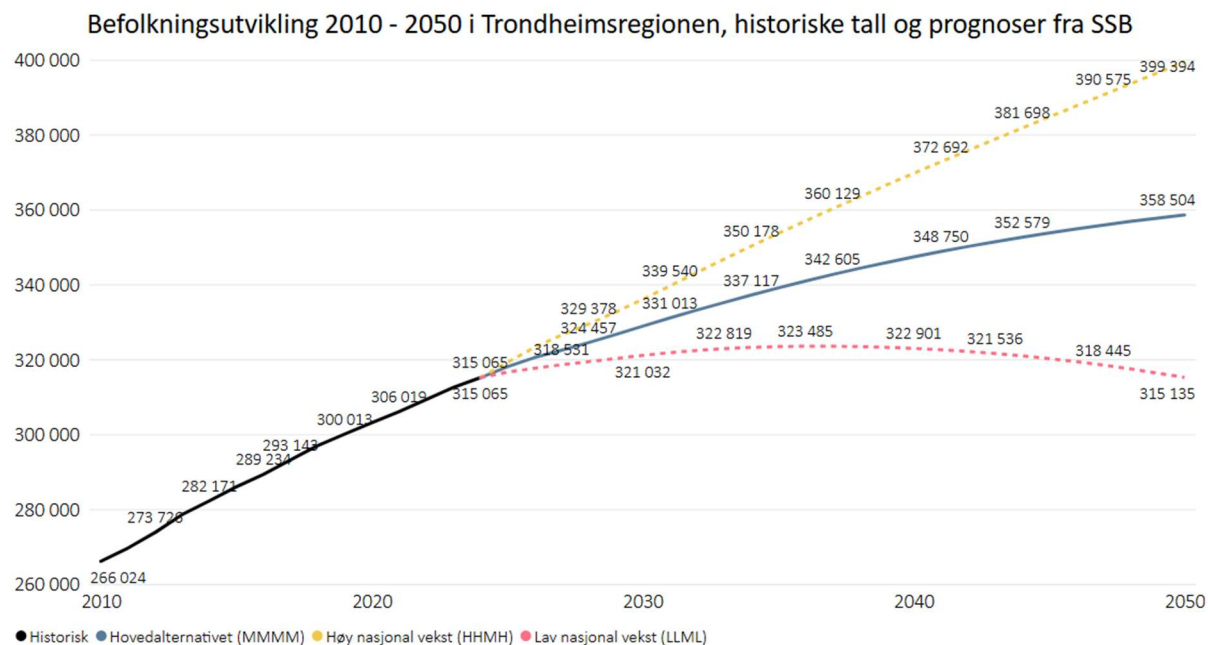
Trøndelag fylke som helhet estimeres å få en folketallsvekst inn mot 2050 på rett i underkant av 50.000 personer (Trøndelag i tall):

SSB prognostiserer at de fleste regionene i Trøndelag, enten vil oppleve flat befolkningsutvikling, eller en nedgang i befolkningsutviklingen. Så er også tilfelle for Fosen sitt vedkommende. Der antar SSB at vi vil telle ganske nøyaktig like mange innbyggere i 2050, som vi gjør i dag (Trøndelag i tall):

Veksten i befolkningen Trøndelag er antatt å oppleve de neste årene vil hovedsakelig skje i Trondheimsregionen (Trøndelag i tall):

Sentraliseringen som skjer i Trøndelag fylke som helhet ser vi også igjen internt i Åfjord kommune. Mellom 2015 og 2025 har folketallet i Åfjord kommune (tall før 2020 er sammenslått) økt med 113 personer, tilsvarende 2,7%. Det er imidlertid store forskjeller om man ser på grunnkrets nivå. Årnes grunnkrets har alene økt med 173 personer i samme periode, tilsvarende 32,5% økning. Dermed er det flere grunnkretser i Åfjord kommune som har opplevd relativt sterk befolkningsnedgang i perioden, i alle fall målt i prosent.

På Trøndelag i tall finnes det befolkningsframskrivninger på grunnkrets nivå. Dette er ikke offisielle prognoser, men en automatisk framskrivning ved hjelp av såkalt eksponentiell glatting. Disse framskrivningene skal tolkes med stor forsiktighet. Trenden er likevel at sentraliseringen vi har sett de siste 10 årene vil fortsette, også i Åfjord.

Utfordringsbilde

De framtidige kommunale arbeidsoppgavene skal løses av en stadig mindre gruppe i arbeidsfør alder. Dette skjer samtidig som de kommunale arbeidsoppgavene, først og fremst gjennom økningen i aldersgruppen 80+, vil øke.

Parallelt med dette opplever vi en sentralisering, både regionalt, men også kommunalt. Summen av dette vil utfordre den kommunale tjenestestrukturen og kvaliteten vi evner å yte på hvert enkelt sted i årene som kommer.

Fremtidens tjenestestruktur og oppgaveløsning blir et av de viktigste temaene i denne økonomiplanperioden. Gjennom forrige økonomiplanperiode har vi skaffet oss et økonomisk handlingsrom for å best mulig rigge oss for framtidens utfordringer.

Se investeringsbudsjett for foreslått tiltak.

Økonomisk bærekraft

Gjennom kommunelovens §14-2 bokstav c, plikter kommunene selv å «vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi». Åfjord kommune vedtok finansielle måltall først gjennom økonomiplan 2020-2023, 11.12.2019. Disse måltallene ble videreført i økonomireglementet til kommune, vedtatt 18.06.2020, hvilket fortsatt er gjeldene.

De vedtatte måltallene til kommunen ligger helt i tråd med hva Teknisk beregningsutvalg (TBU) anbefaler for å opprettholde en bærekraftig kommuneøkonomi over tid. Det har ikke kommet revideringer av måltallene fra TBU sitt hold siden Åfjord vedtok sine i 2020.

Finansielle måltall

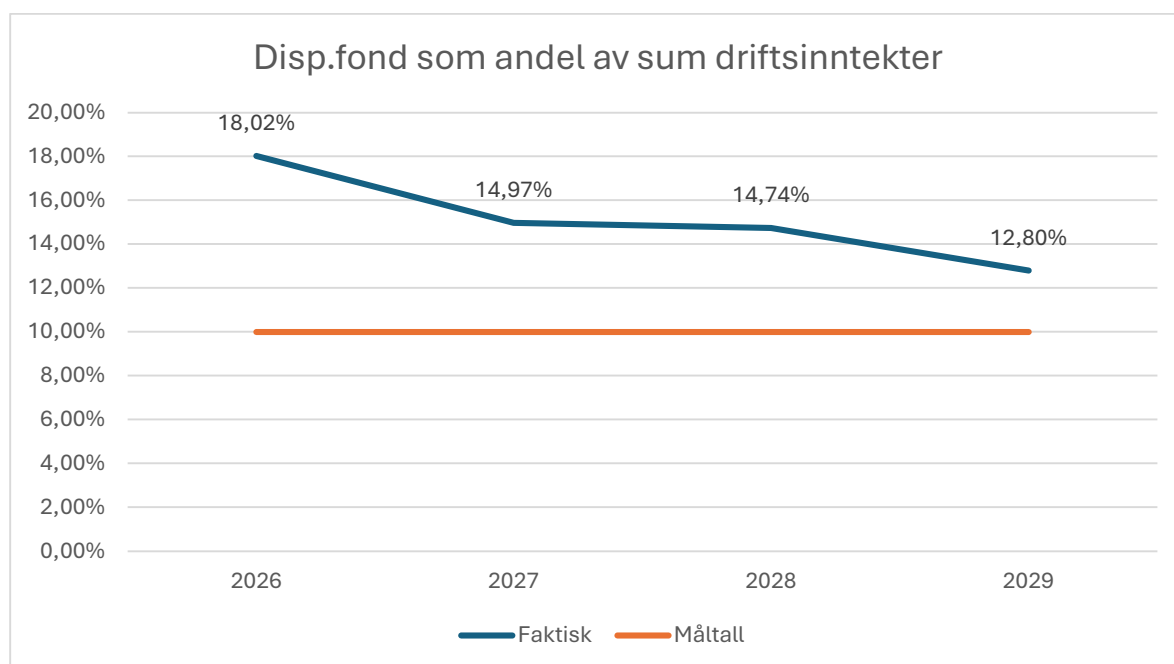
De vedtatte finansielle måltallene for Åfjord kommune er;

1. Disposisjonsfond skal minimum utgjøre 10% av sum driftsinntekter
2. Positivt netto driftsresultat som utgjør 1,75% av sum driftsinntekter
3. Netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter som er lavere enn 75%

Hensikten med måltallene er å sikre stabil og forutsigbar økonomi på sikt. Gjennom dette vil vi klare å opprettholde det nødvendige handlingsrommet for å møte framtidens utfordringer.

Disposisjonsfond

Som varslet høsten 2024 legges det opp til en relativt høy andel egenkapitalfinansiering i vedtatte investeringsprosjekter i årene som kommer. Dette medfører at vi må ta ut penger fra sparekontoen, og disposisjonsfondets andel av inntektene vil reduseres de neste årene. Oppdatert med rådmannens forslag til økonomiplan 2026-2029 vil disposisjonsfondets andel av kommunens inntekter bevege seg ned mot måltallet. Det foreslås imidlertid ikke større uttak enn at kommunen fortsatt er innenfor vedtatt måltall ved utgangen av 2029. I den følgende fremstillingen er det gjort et anslag for uttak av disposisjonsfond i 2025. Dette avhenger av flere variabler, deriblant fremdrift på enkelte investeringsprosjekter, det er derfor en noe usikker størrelse på nåværende tidspunkt. Videre er det lagt til grunn en prisjustering av fremtidig inntekt på 3,5%. Grafisk framstilling av gjeldende økonomiplan, 2026-2029:

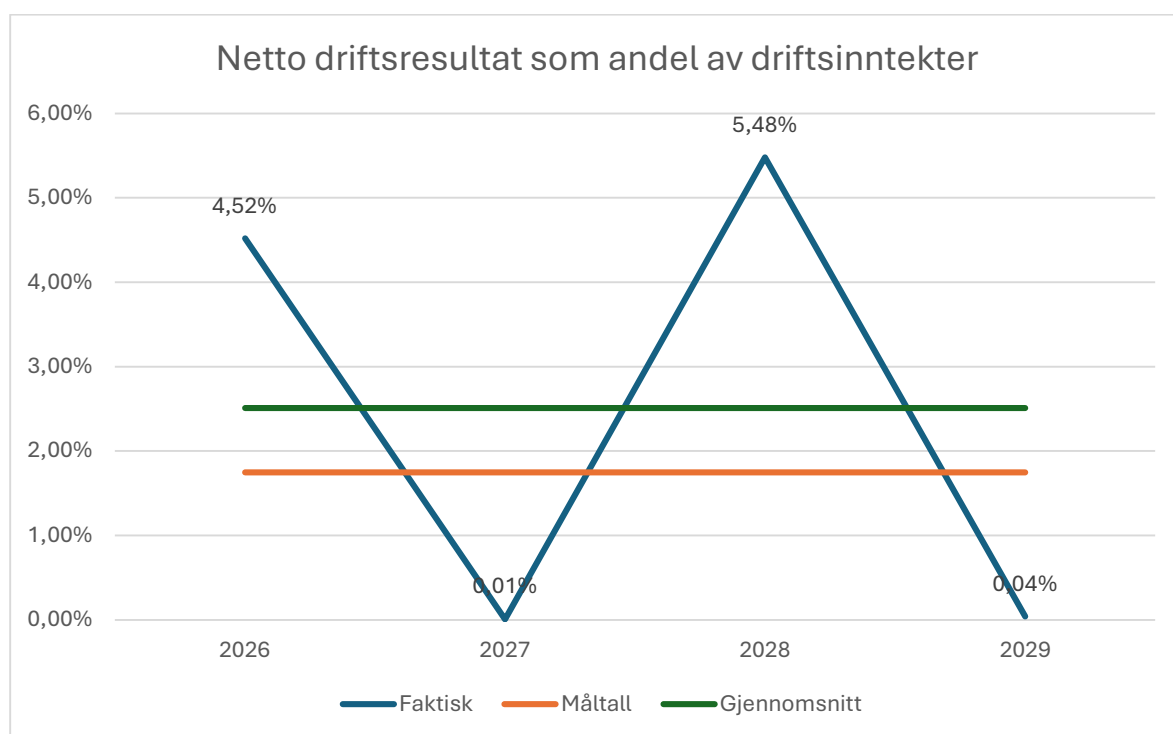
Gitt anslaget for bruk av disposisjonsfond i 2025, samt rådmannens innstilling til økonomiplan, vil saldo på disposisjonsfondet ved utgangen av hvert år i årene 2026-2029 fordele seg slik:

År	Saldo disposisjonsfond
31.12.2026	139 630 000
31.12.2027	112 685 000
31.12.2028	121 778 000
31.12.2029	99 674 000

Netto driftsresultat

Åfjord kommune har i tråd med TBUs anbefalinger vedtatt at vi bør oppnå et positivt netto driftsresultat på 1,75% av sum driftsinntekter.

Gjennom å være en havbrukskommune mottar Åfjord kommune utbetalinger fra Havbruksfondet. I og med at det er såpass store forskjeller i utbetalingsnivået fra ett år til et annet, vil det medføre relativt store svingninger i netto driftsresultat. I sine anbefalinger bemerker riktignok TBU at driftsresultatet bør være på 1,75% av driftsinntektene *over tid*. For Åfjord sin del vil det være hensiktsmessig å se driftsresultatet over noe tid, da vi eksempelvis bør ligge godt over 1,75% i år der utbetalingene fra Havbruksfondet er høye.

I perioden 2026-2029 vil gjennomsnittlig budsjettert driftsresultat være på **2,51%** av driftsinntektene. Dette er en reduksjon fra størrelsene fra kunnskapsgrunnlaget av juni 2025. Dette skyldes i sin helhet en reduksjon i budsjettert resultat i 2026. Det budsjetterte gjennomsnittresultatet er over TBUs anbefaling på 1,75% i økonomiplanperioden.

Lånegjeld

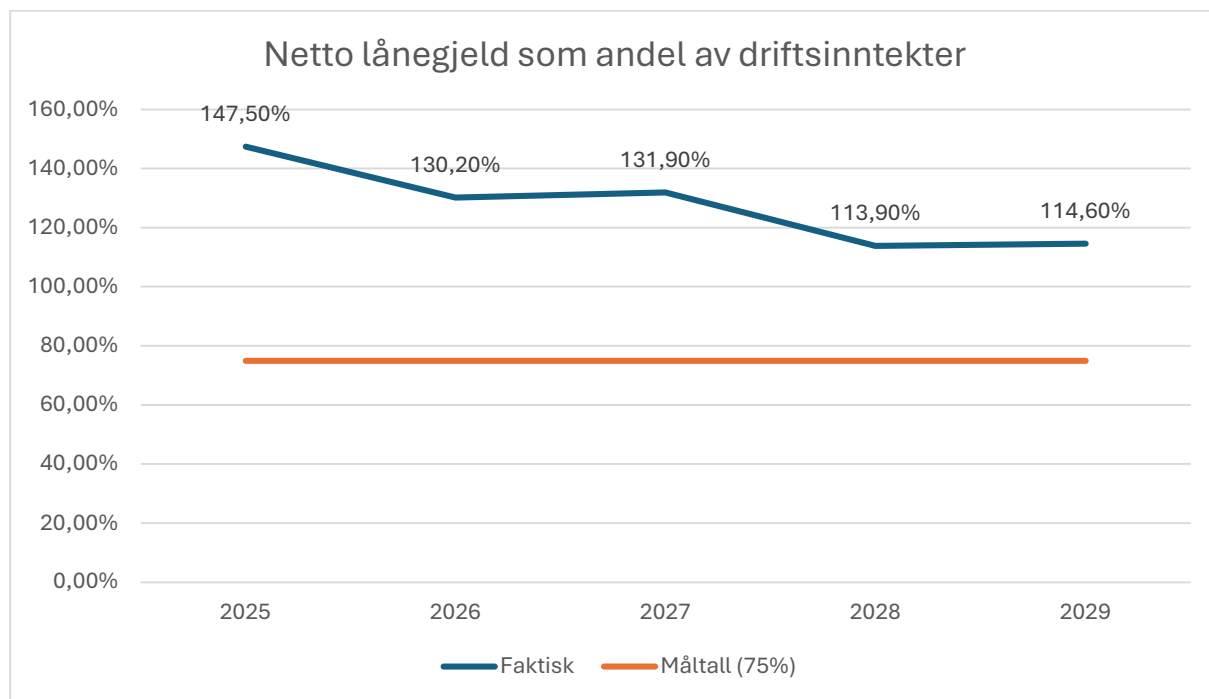
Når det kommer til lånegjeld og målinger opp mot inntekt er det svært mange ulike varianter som verserer i kommune-Norge. For Åfjord sin del vil fellesnevneren for alle metodene være at vi har meget høy gjeld. Langt over måltallet vårt og TBUs anbefalinger. Gjeldsnivået må imidlertid ses i sammenheng med de to andre måltallene, som ligger over anbefalingene.

Åfjord kommune vedtok i sin tid å benytte netto lånegjeld av sum driftsinntekter som gjeldsparameter. Netto lånegjeld defineres som vår totale gjeld, fratrasket pensjonsforpliktelser, utlån (dette vil i praksis bety lånene vi tar opp i Husbanken for å låne ut videre til startlånskunder) og ubrukte lånemidler. Dette stilles da opp mot sum driftsinntekter, og måltallet sier at netto lånegjeld ikke bør overstige 75% av inntektene våre.

Et enkelt regneeksempel: om Åfjord kommunes totale inntekter er på 100 millioner kroner, bør ikke netto lånegjeld være høyere enn 75 millioner kroner.

Også dette måltallet vil være sensitivt mot store endringer i inntektsnivået fra ett år til et annet. Om man i et år med et lavt utbetalingsnivå fra Havbruksfondet ikke tar opp gjeld, er det ikke gitt at måltallet går noe ned. Men over tid vil man dra effekter av å holde nye låneopptak til et minimum.

I perioden 2020-2024 har gjeld som andel av inntekt vært stigende, vi opplever imidlertid en nedgang i 2024. Dette må langt på vei ses i sammenheng med det svært høye inntektsnivået vi hadde i 2024. Gjelden økte også i 2024 med mer enn vi betalte i totale avdrag. Med rådmannens forslag til økonomiplan 2026-2029, der låneopptak i økonomiplanperioden holdes til et absolutt minimum, vil vi gjennom perioden oppleve at pilene peker i riktig retning.

Det må også bemerkes at i perioden 2025-2029 planlegges investeringer for omtrent 400 millioner kroner.

En skjematisk oversikt over gjeldssituasjonen, gitt rådmannens forslag til økonomiplan, oppsummeres i følgende tabell:

§5-7 Oversikt over gjeld i økonomiplanperioden

<i>Tall i 1000</i>	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto lånegjeld pr. 01.01	-	1 076 000	1 025 000	1 008 500	993 000	942 500
Nytt låneopptak (VAR utenfor)	-	-	35 000	35 000	-	-
Avdrag	-	51 000	51 500	50 500	50 500	50 500
Ekstra avdrag	-	-	-	-	-	-
Gjeld pr. 31.12	1 076 000	1 025 000	1 008 500	993 000	942 500	892 000
Brutto driftsinntekter (prisjust.)	741 000	695 000	774 677	752 783	827 328	778 523
Måltall (75%) gjeld/driftsinnt.	145,2 %	147,5 %	130,2 %	131,9 %	113,9 %	114,6 %

I henhold til strategien for gjeldshåndtering lagt i 2024, ser vi ut til å være i rute med de målsettingene vi satte oss. Det fordrer imidlertid at driftskostnadene holder seg stabile, samt at vi oppnår de inntektsstørrelsene vi har lagt til grunn i økonomiplanen.

Inntekter

Kommunens inntekter består hovedsakelig av rammetilskudd, skatteinntekter i form av skatt på inntekter, eiendomsskatt og produksjonsavgift på vindkraft. I tillegg kommer Havbruksfondet.

Skatt og rammetilskudd

For 2026 foreslår regjeringen en gjennomsnittlig økning i overføringene til kommunen på 4,1% fra 2025 til 2026. Samtidig estimeres den kommunale deflatoren til å bli 3,5% i 2026. Dette medfører en realøkning til kommunene på 0,6%. Grunnet endret demografisammensettingen i kommunen, formalisert som økt utgiftsbehov, vil vi oppleve en total økning på 4,5% i overføringer fra staten fra 2025 til 2026. Dette er noe over landsgjennomsnittet.

For årene som kommer, gitt befolkningsframskrivingen som foreligger, vil vi oppleve marginale svingninger i overføringer fra staten, dette skyldes demografisammensetting. Gjennom økonomiplanperioden vil vi likevel oppleve en gjennomsnittlig økning i overføringer fra staten, dette er lagt inn som en liten oppjustering av rammetilskudd i 2027, for så og holdes flatt på dette nivået ut 2029. Skatteinngangen holdes på 2026-nivå gjennom hele økonomiplanen.

Eiendomsskatt

Med bakgrunn i det som estimeres å bli 2025-inntekt, oppjusteres budsjetterte eiendomsskatteinntekter fra 63 millioner kroner (budsjett 2025) til 63,5 millioner kroner i 2026.

Produksjonsavgift på vindkraft

Som varslet justeres anslaget ned fra opprinnelige 53,4 millioner kroner, til 47 millioner i 2026. Vi velger å legge inn en økning i anslaget for 2027 til 51 millioner kroner. Dette skyldes blant annet at vi antar at elektrifiseringen av sokkel vil påvirke produksjonen. Dette er fortsatt godt under den oppdaterte middelproduksjon av januar 2025 som vil tilsvare en estimert inntekt rundt 53,5 millioner kroner.

Det er knyttet noe risiko til dette grepet i 2027. Beløpets størrelse for 2027 kan måtte justeres neste høst, når vi har utbetalingen for 2026 klar.

Havbruksfond

Gitt inntektsnivået i 2024 (auksjons-år) og det faktum at vi ikke har mottatt signaler på en omfordeling av inntektene knyttet til Havbruksfondet, budsjetteres det med 2024-nivå i både 2026 og 2028. Også her er det usikkerhet, og fasit for 2026 kommer først høsten 2026. Samtidig ligger det en god økning i statens anslag i overføringer knyttet til produksjonsavgiften gjennom Havbruksfondet i 2026, dermed kan man tillate seg noe lavere auksjonsinntekter i 2026, og fremdeles havne ut på 2024-nivå. Det er budsjettert med en inntekt på 60 millioner kroner i 2026 og 2028, samt 15 millioner kroner i 2027 og 2029.

Frie inntekter, utvidet begrep

Samlet vil de foregående punktene kunne oppsummeres slik i økonomiplanperioden:

Tall i 1000kr	Prognose			
	2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd ink. inntektsutjevning	263 941	264 591	264 591	264 591
Skatt på formue og inntekt	164 346	164 346	164 346	164 346
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	428 287	428 937	428 937	428 937
Eiendomsskatt	63 500	63 500	63 500	63 500
Havbruksfond	60 000	15 000	60 000	15 000
Produksjonsavgift vindkraft	47 000	51 000	51 000	51 000
Sum frie inntekter	598 787	558 437	603 437	558 437

Integreringstilskudd

Grunnet anmodning om redusert bosetting i 2025 tar vi ned budsjetterte inntekter fra integreringstilskudd i 2026. Det er lagt til grunn en lavere anmodning om bosetting i 2026 enn hva vi ble forespurt om å bosette i 2025. Det budsjetteres med kr. 22,5 millioner i 2026, mot opprinnelig budsjetterte kr. 25,0 millioner. Det er samtidig gjort et tilsvarende kutt i direkteoverføringer, både via ansvar 260 og 131.

Kostnader

Driftskostnader

Budsjett 2026 tar utgangspunkt i budsjett 2025, korrigert for forhold oppstått så langt i 2025. Det er hovedsakelig to poster som utmerker seg, hvilket resulterer i en reduksjon av budsjettert overskudd i 2026, sett opp mot det opprinnelige tallet for budsjett 2026, i fjorårets økonomiplan 2025-2028. Det budsjetteres med kostnader til ressurskrevende tjenester på 2025-nivå, også i 2026. Denne kostnadsøkningen dekkes inn ved økte budsjetterte inntekter fra Havbruksfondet. Videre vil den budsjetterte inntektsreduksjonen fra produksjonsavgift på vindkraft (6,4 millioner kroner) resultere i redusert overskudd, med omtrent samme beløp som nedtrekket tilsier.

Dette vil i grove trekk si at det ikke er store endringer fra budsjett 2025 til budsjett 2026. De endringene som forekommer blir i stor grad finansiert av interne omprioriteringer, mellom både enheter og til dels sektorer.

Pensjonskostnader

I fjor ble det gjennomført en tyngre gjennomgang av pensjonskostnader, det vil i år derfor klare seg med en løypemelding. Pensjongsrepet går så langt etter planen. Vi får ned våre kostnader til amortisert premieavvik som ønsket, samtidig som vi bygger likviditet. Det budsjetteres med samme løsning i 2026. Dog forventes premieavviket å bli noe mindre i 2026 enn i 2025. Dette medfører at vi budsjetterer med noe lavere bruk av premiefond i 2026 enn hva vi gjorde i 2025. Effekten av dette vil medføre noe høyere pensjonsprosent til enhetene i 2026 enn i 2025, men de totale pensjonskostnadene for 2026 blir omtrent som vi forutså høsten 2024, faktisk noe lavere.

Finanskostnader

I utgangspunktet var det budsjettert med et låneopptak på 70 millioner kroner i 2026. Av to årsaker foreslås det nå fordelt over både 2026 og 2027 i det oppdaterte budsjettet. Den første årsaken er en oppdatert fremdriftsplan til prosjekt Brandsfjord skole. Der vil kostnadene i stor grad fordele seg likt mellom både 2026 og 2027. Det andre er for å holde avdragskostnadene jevnere enn hva vi i utgangspunktet forutså av vi hadde muligheten til. I løpet av 2026 vil nedbetale et gammelt lån. Årlige avdragskostnader på dette lånet tilsvarer avdragskostnader til et nytt lån på 35 millioner kroner. Videre vil vi betale ned ytterligere to lån i 2027. Dette, i tillegg til at vi i 2025 går mot å ikke gjøre låneopptak, medfører at vi kan legge oss på et jevnt avdragsnivå på ca. 51.millioner kroner i økonomiplanperioden. Dette vil fremdeles være godt over minimumsavdrag.

Gitt innværende års rentereduksjoner, samt at vi fordeler det nye låneopptaket over to år, vil også rentekostnadene holde seg relativt stabile i økonomiplanperioden. Forhåpentligvis vil vi oppleve ytterligere en rentenedgang i både 2026 og 2027. Disse rentenedgangene vil veie opp for rentekostnadene opptakene av de nye lånene i 2026 og 2027 vil medføre.

Avslutning

Det budsjetteres med et offensivt beløp i inntekter fra Havbruksfondet. Samtidig budsjetteres det med det som etter hvert har blitt standarden i inntekter fra produksjonsavgift på vindkraft. Videre reduseres anslaget i integreringstilskudd noe.

På kostnadssiden er vi i grove trekk på 2025-nivå. Økningen i kostnader til helse blir finansiert gjennom det økte anslaget i inntekter fra Havbruksfondet. Reduksjonen i anslått inntekt fra produksjonsavgift på vindkraft resulterer i et redusert overskudd sett opp mot det som opprinnelig lå inne for 2026 i økonomiplan 2025-2028.

Avskrivninger

Kun små justeringer ut fra det opprinnelige 2025-budsjettet, hvilket høsten 2025 ble saldert ned med om lag 1,7 millioner kroner. Ved å holde utgangspunktet for 2025 vil vi hensynta økningen vi estimerer å få i avskrivningskostnader i 2026.

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
001-199	Politisk styring/Fellestjenester	7 798 753	8 092 751	7 611 059
200-299	Oppvekst	8 291 492	10 521 224	10 407 890
300-399	Helse og velferd	6 188 677	6 188 680	6 187 568
400-499	Landbruk og tekniske tjenester	15 693 276	15 093 156	15 641 926
500-599	Kultur, idrett og frivillighet	6 388 864	6 388 864	6 388 864
		44 361 062	46 284 675	46 237 307

Bruk av disposisjonsfond/avsetning til disposisjonsfond

I budsjettet fra i fjor ble det i større grad foreslått å avsette disposisjonsfond for bruk i investering i påfølgende år. Grunnet en oppdatert framdriftsplan på investeringsprosjekter ser vi at det ikke lengre vil være hensiktsmessig, sett bort fra 2028. For årene 2026, 2027 og 2029 foreslås det at hele det budsjetterte overskuddet føres rett over til investeringsprosjekter. For 2028 foreslås det at deler av overskuddet avsettes til bruk i investering i 2029, det resterende overføres til investering.

Det budsjetteres ikke med bruk av disposisjonsfond i drift, beløpene som foreslås tatt ut av disposisjonsfond overføres til investeringsregnskapet i sin helhet.

Avsetning til disposisjonsfond	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Avsetning til investering året etter	-	-	9 091 725	-
Sum avsetning disposisjonsfond	-	-	9 091 725	-

Bruk av disposisjonsfond	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Bruk av disposisjonsfond til investering	- 32 569 875	- 26 944 275	-	- 22 103 275
Sum bruk av disposisjonsfond	- 32 569 875	- 26 944 275	-	- 22 103 275

Netto bruk av disposisjonsfond	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Sum netto bruk av disposisjonsfond	- 32 569 875	- 26 944 275	9 091 725	- 22 103 275

Overføring til investering

Gitt investeringsbudsjettet og netto bruk av disposisjonsfond, vil dette gi følgende forslag til overføringer til investeringsregnskapet.

Overføring til investering	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Fra drift til investering	66 411 600	27 026 000	36 235 000	22 430 000

Fordeling drift pr. sektor

Med bakgrunn i ovennevnte diskusjon, både med tanke på inntekter og utgifter, foreslår rådmannen følgende driftsfordeling pr. sektor for budsjettåret 2026.

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Herav økt avskr. 25/26
001	Politisk styring	5 475 577	5 876 299	5 662 134	-
100-131	Fellestjenester	58 510 384	62 183 357	81 779 892	- 481 692
200-290	Oppvekst	146 891 197	144 269 956	154 860 710	- 113 334
300-340	Helse og velferd	216 172 546	199 736 565	206 316 418	- 1 112
400-450	Landbruk og tekniske tjenester	50 872 480	49 901 599	53 259 463	548 770
500-530	Kultur, idrett og frivillighet	18 701 868	21 116 452	22 866 722	-
700-999	Finans	- 10 608 000	27 215 447	25 087 243	-
		486 016 052	510 299 675	549 832 582	- 47 368

Videre gjennomgang

I det følgende vil det presenteres mål for økonomiplanperioden, samt sektorbudsjett for 2026.

Politisk styring

Politisk styring består av ordfører, varaordfører, kommunestyre, formannskap, utvalg, nemnder og råd.

Budsjett 2026

Regnskap hittil i 2025 viser at de ulike tjenestene jevnt over er noe overbudsjettet. Det foreslås derfor i stor grad å beholde rammen fra 2025. Videre foreslås det å redusere budsjettposten til valg, da vi går inn i et år uten valggjennomføring.

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
001	Ordfører og varaordfører	2 251 613	2 254 048	2 347 287
001	Kommunestyre	950 321	1 014 610	975 508
001	Formannskap	490 770	483 575	483 575
001	Utvalg for oppvekst og helse	160 789	164 650	164 650
001	Utvalg for vekst og utvikling	145 512	164 650	164 650
001	Utvalg for kultur, idrett og frivillighet	177 559	164 650	164 650
001	Andre politiske råd og utvalg	185 355	212 180	212 180
001	Valg og støtte til politiske partier	55 872	284 080	55 000
001	Fosenregionen	547 948	595 000	485 000
001	Kontrollutvalg	278 201	260 856	294 635
001	Ungdomsråd	76 174	143 000	142 999
001	Eldreråd	116 659	93 000	130 000
001	Råd for personer med nedsatt funksjonsevne	38 804	42 000	42 000
		5 475 577	5 876 299	5 662 134

Sentraladministrasjonen, fellestjenester

Introduksjon

Sentraladministrasjonen og fellestjenestene består av rådmannsfunksjonene, kommuneledelse og stab. I tillegg inneholder ansvar 100 finansiering av kommunens andel av omstillingsprogrammet som er organisert gjennom Nord-Fosen Utvikling AS, øvrig næringsarbeid som kommunen finansierer gjennom Fosen samfunn og næring AS, Kirkelig fellesråd og dekning av lisenser mv som ikke knyttes til den enkelte sektor.

Et viktig arbeid i 2026 blir å fortsatt holde fokus på omstilling og stabil drift, for å muliggjøre et stramt investeringsprogram frem mot 2027. Videre skal Åfjord kommune legge til rette for videreutvikling av de kommunale samarbeidene på Fosen og implementere et felles NAV Fosen med Åfjord som vertskommune.

IKT

Området inneholder drift av egne funksjoner innenfor informasjonsteknologi samt lisenser knyttet til programvare som kommunene på Fosen samarbeider om, både innenfor administrasjon, skole og helse.

Næringsformål

Innenfor næringsformål ligger utgifter og tilskuddsmidler til kommunens arbeid innenfor infrastruktur og næring. Dette gjelder i første rekke følgende formål:

- Tilskudd til næringsutviklingsselskapet Fosen samfunn og næring AS, « 1.500.000
- Tilskudd / garantier knyttet til driften av Åfjord Coworks « 1.200.000

I medhold av kommunestyrets vedtak i sak KST-83/2024 «Fullmakt til etablering av nytt næringsutviklingsselskap» har Åfjord kommune gått sammen med Trøndelag Sparebank og Osen kommune og etablert et nytt næringsutviklingsselskap, Fosen samfunn og næring AS. Med et bredt eierskap og et større nedslagsfelt vil forhåpentligvis dette selskapet både gi mulighet for vekst og å etablere et større fagmiljø innenfor næringsutvikling på Nord-Fosen.

I henhold til kommunestyrets vedtak i sak KST-41/2021 «Etablering av Åfjord CoWorkz – Finansiering og garanti for driftsstøtte fra Åfjord kommune», samt avviklingen av Åfjord Utvikling AS til fordel for Nord-Fosen utvikling AS, er det videreført en bevilgning på kr 1.200.000 i 2026, for å dekke opp forpliktelsene i dette prosjektet.

Sertifisering av Åfjord kommune som miljøfyrtårn

I medhold av kommunestyrets vedtak i sak KST-97/2024 «Sertifisering Miljøfyrtårn – Åfjord kommune» har kommunen satt i gang sertifiseringsarbeidet med henblikk på å bli miljøfyrtårn. Sertifiseringen innebærer et systematisk arbeid med miljøtiltak i hverdagen, der kommunen må oppfylle krav og gjennomføre tiltak for en mer miljøvennlig drift og et godt arbeidsmiljø. Åfjord kommune må dokumentere og oppfylle både lovbestemte krav, samt pålegg Miljøfyrtårns sertifiseringsordning. Kravene omfatter miljøaspektene energi, avfall, transport, innkjøp og arbeidsmiljø, hvor aktuelle temaer som matsvinn og plast er inkludert.

Gjennom årlig rapportering vil kommunen få tilgang til klima og miljørapporter for alle sertifiserte virksomheter og statistikk for hele organisasjonen.

Tilskudd i henhold til budsjettvedtak

Innenfor posten tilskudd i henhold til budsjettvedtak ligger en rekke poster knyttet til inngåtte avtaler og tidligere vedtak. Blant annet bidrar Åfjord kommune med renter og avdrag på andel av fastlandsforbindelsen til Linesøya, ca kr 800.000 pr år.

Tilskudd til fiber- og bredbåndsutbygging

Åfjord kommune har i flere år avsatt en rund sum til fiber- og bredbåndsutbygging, som har blitt disponert av kommunestyret etter nærmere vedtak. Rådmannen har tatt ut budsjettmidlene til fiber-/ bredbåndsutbygging i budsjettet, men er innstilt på å fremme aktuelle saker til kommunestyret for finansiering av særskilte prosjekter. Dette er i realiteten en videreføring av tidligere praksis, der kommunestyret har fått seg forelagt en særskilt bevilgningssak for hvert enkelt prosjekt, til tross for at det har vært avsatt midler i budsjettet.

Tilskudd til Kirkelig fellelsråd

Tilskudd til Kirkelig fellelsråd føres over ansvar 100. For 2026 foreslås det å øke overføringen tilsvarende kommunal deflator på 3,5%. Dette utgjør kr. 210.000, hvilket gir et totalt tilskudd på kr. 4.760.000 i 2026. I tillegg dekker kommunen kostnader til lønnskjøring, regnskapsføring og revisjon. Det budsjetteres med totalt kr. 210.000 til disse postene i 2026.

Personal- og utviklingsenheten – ansvar 110

Personal- og utviklingsenheten ivaretar sentrale fellesfunksjoner knyttet til blant annet dokumentforvaltning, personalarbeid, innbyggerdialog, arkiv og posthåndtering. Åfjord kommune blir fra 01.01.2026 vertskommune for felles NAV-kontor på Fosen. NAV Fosen er en enhet på vel 50 medarbeidere dersom man regner med kommunalt og statlige ansatte, og vil organisatorisk høre under personalsjef og dermed bli en del av personal- og utviklingsenheten i Åfjord kommune.

Fosen Lønn – ansvar 120

Åfjord kommune er vertskapskommune for Fosen lønn som ivaretar lønningsfunksjonen for kommunene på Fosen, samt øvrige kommunalt eide virksomheter. Fosen lønn finansieres ved at tjenestene faktureres de enkelte firma. Åfjord kommunes kostnad for dette ligger under ansvar 100.

Budsjett 2026

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Herav økt avskr. 25/26
100	Rådmann	49 217 599	51 746 024	58 619 806	- 481 692
110	Personal- og utviklingsenheten	9 292 785	10 437 333	11 885 086	-
120	Fosen Lønn	-	-	-	-
130	NAV Fosen	-	-	-	-
131	NAV Fosen - Åfjord	-	-	11 275 000	-
		58 510 384	62 183 357	81 779 892	- 481 692

Utfordringer

Åfjord kommunes viktigste utfordring og oppgave er å skape et samfunn som er så vidt attraktivt og godt å leve i, at folk ønsker å bo, leve og arbeide i Åfjord, også i fremtiden. Åfjord, opplever som resten av Norge og i Europa for øvrig en langsiktig trend der folk flytter inn mot større tettsteder og byer, som igjen fører til at distriktene mister innbyggere, særlig innenfor den yngre delene av befolkningen.

Med bakgrunn i en innbyggerundersøkelse om lokaldemokrati gjennomført i juni 2024 ser man tendenser også i Åfjord om at avstanden mellom den enkelte innbygger og kommunens beslutningstakere er økende, og man ser fortsatt at holdningen innbyggerne har til kommunen er forskjellig i tidligere Roan kommune kontra tidligere Åfjord kommune.

Åfjord kommunestyre vedtok i 2022 samfunnsdelen til ny kommuneplan som er styringsverktøyet for å gjøre kommunen til en attraktiv kommune å bo, jobbe og leve i. For å ivareta vår tids utfordringer innenfor klima og miljø, skal samfunnsutviklingen i Åfjord kommune ifølge kommuneplanen skje på en bærekraftig måte, mest mulig i tråd med FNs bærekraftsmål.

Strategier

Med utgangspunkt i kommuneplanens formål om å skape en attraktiv kommune og samfunnsutvikling på en klima- og miljøvennlig måte, har kommunestyret vedtatt følgende resultatmål:

1. Legge til rette for nødvendig reduksjon i klimagassutslipp, i henhold til nasjonale mål, og forurensning for øvrig, samtidig som samfunnet rigges for å møte klimaendringene.
2. Skape og utvikle et inkluderende, åpent og raust samfunn som ivaretar alle livsfaser.
3. Stimulere til kunst, kultur og aktivitet.
4. Bidra til at kommunen er en attraktiv arbeidsgiver som rekrutterer, utvikler og beholder nødvendig kompetanse og arbeidskraft som løser nåværende og fremtidige samfunnsoppdrag, og utnytter handlingsrommet innenfor den digitale transformasjonen.
5. Utarbeide en arealstrategi som viser koblingen mellom arealbruk og ønsket samfunnsutvikling, og bidrar til å sikre en helhetlig og langsiktig forvaltning av kommunens arealer.
6. Legge til rette for en godt utbygd infrastruktur og en arealforvaltning som ivaretar naturmangfoldet og kulturarven.
7. Legge til rette for nye arbeidsplasser.

Åfjord kommune definert særskilte mål knyttet til det enkelte av de 17 bærekraftsmålene:

Mål

For rådmannsfunksjonene og sentraladministrasjonen vil det være viktig å følge opp alle målsettingene som er nedfelt i kommuneplanen, og det vil være en viktig oppgave å bidra til at alle sektorer og enheter når sine målsettinger i henhold til kommuneplanen.

Rådmannen vil imidlertid trekke fram noen målsettinger som er særlig viktig sett fra sentraladministrasjonen i kommunen.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	➤ For å bekjempe den relative fattigdommen skal vi skape gode, sosiale møteplasser som reduserer økonomiske, sosiale og kulturelle skillelinjer i samfunnet og stimulere til deltakelse i frivillige organisasjoner og i kulturlivet. ➤ For å trygge matsikkerheten og hindre feilernæring skal vi redusere matsvinn i egen organisasjon og stimulere til mindre matsvinn i samfunnet som helhet. ➤ For å trygge og opprettholde god helse og god livskvalitet skal vi ○ arbeide systematisk med forebyggende tiltak på tvers av sektorer og faggrupper. ○ sørge for at det innen sektorene er tilstrekkelig tilgang på kompetanse. ➤ For å sikre god opplæring og utdanning skal vi arbeide for å få flere innbyggere med høy kompetanse til å bosette seg, jobbe og leve i kommunen.
Delmål for økonomiplanperioden	Åfjord skal være et varmt og inkluderende samfunn. For å løse morgendagens utfordringer med en aldrende befolkning, må kommunens ressurser i større grad virke sammen med lokalsamfunnet for øvrig, ikke minst sammen med frivilligheten. Vindkraftutbyggingen har gjort det mulig for Åfjord kommune å satse på idretts- og kulturanlegg og sosiale møteplasser, dette gjelder i første rekke aktivitetshuset, men også ny fotballhall og Julie Næss tunet med blant annet nytt bibliotek. Framover blir det viktig å utnytte disse fasilitetene og legge til rette for at både fastboende og besøkende benytter disse fasilitetene på en god måte. Den beste måten å drive kommunale tjenester på, er å bidra til at folk kan ta være på seg selv. Dette er bra for den enkelte og lønnsomt for samfunnet som helhet. En viktig oppgave for kommunen er således å rekruttere og satse på kompetente ansatte som bidrar til at innbyggerne i størst mulig grad kan hjelpe seg selv og leve gode liv.

Bærekraftsmål	5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE 6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD 7 REN ENERGI TIL ALLE 8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST
Overordnet mål	➤ For å oppnå likestilling skal vi ○ arbeide for lik lønn for likt arbeid uavhengig av kjønn, og sørge for god informasjon om hva arbeid i redusert stilling betyr i livslønnsperspektiv. ○ sette fokus på at høyere utdanning er viktig for Åfjord kommune og legge til rette for flere kompetansearbeidsplasser. ○ opprettholde kjønnsbalanse i råd, utvalg og styrever. ○ sørge for at alle skal være inkludert og likeverdige i arbeidslivet, gjennom både fysisk og psykisk tilrettelegging. ➤ For å sikre god vannkvalitet skal vi opprettholde en kompetent og effektiv driftsorganisasjon innenfor området vann og avløp. ➤ For å sikre ren energi til alle skal vi ○ legge til rette for videre utbygging av fornybar energi. ○ trekke forskningsmiljø innen ren energi til Åfjord. ➤ For å gi alle et anstendig arbeid skal vi ○ bidra til å tiltrekke oss arbeidskraft til de jobbene som finnes, og legge til rette for kompetanseheving og gode fagmiljø. ○ stimulere til et næringsliv, arbeidsliv og en økonomisk vekst som skjer innenfor rammene av en bærekraftig utvikling, med reduksjon av klimagassutslipp, ikke minst næringer som baserer seg på tilgang på fornybar energi.
Delmål for økonomiplanperioden	Rekruttering er en fellesnevner for mange av utfordringene som Åfjord kommune skal løse fremover. Åfjord kommune må være en attraktiv arbeidsplass for kompetente personer som ønsker å løse morgendagens utfordringer, enten er det innenfor skole, helse eller tekniske tjenester. At dette skal skje innenfor et likestilt arbeidsliv er en selvfølge. Sett i lys av at Åfjord er Norges største vindkraftkommune, med svært god tilgang til fornybar energi, og har et godt utbygd strømnnett, må Åfjord kommune også ha ambisjoner om å bidra til at nye næringer innenfor et fremtidig fornybarsamfunn etablerer seg og skaper arbeidsplasser i Åfjord. Dette kan være arbeidsplasser innenfor nye energibærere som hydrogen, eller næringer knyttet til datalagring, dataprosessering, kunstig intelligens mv.

Bærekraftsmål	9 INDUSTRI, INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR 10 MINDRE ULIKHET 11 BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN 12 ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON
Overordnet mål	➤ For å bedre industri, innovasjon og infrastruktur skal vi ○ være en pådriver for å utbedre og utvikle infrastruktur innen vei, vann, avløp, sjøtransport, kraftforsyning, bredbånd og gang- og sykkelveier, som tar hensyn til beiteområder, dyrkamark, naturmangfold og vannmiljø. ○ arbeide for å bedre kollektivtilbudet. ○ bidra til og stimulere til å etablere en god ladeinfrastruktur for elektrifisert transport, både til lands og til sjøs. ○ tiltrekke oss FoU-prosjekter innen utd. og forskning. ➤ For å minske ulikheter skal vi ○ skape holdninger som bekjemper mobbing, diskriminering og rasisme. ○ bidra til et velfungerende boligmarked der flest mulig får tilgang til egen bolig ➤ For å skape gode lokalsamfunn skal vi ○ legge til rette for et tydelig og tilgjengelig sentrum med gode tjenestetilbud og møteplasser samtidig som vi stimulerer til utvikling av lokale bygdesamfunn som viktige knutepunkter. ○ hele tiden ha en oppdatert helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, for å sikre god beredskap og rask iverksetting av tiltak når truende situasjoner oppstår. ➤ For ansvarlig forbruk og produksjon skal vi ○ så langt det er mulig redusere forbruket og øke graden av gjenbruk og gjenvinning i egen virksomhet og stimulere til det samme i samfunnet for øvrig.
Delmål for økonomiplanperioden	Åfjord kommune skal bidra til etablering av infrastruktur som i sin tur skaper grunnlag for bosetting og næringsutvikling. I løpet av økonomiplanperioden må kommunen ha bidratt til at alle har et fullgodt bredbåndstilbud, og at det er en godt utbygd ladeinfrastruktur for el-biler slik at alle har lademuligheter i flere deler av kommunen. For å sikre bolig til alle som ønsker, og kan bo i egen bolig skal Åfjord kommune fortsatt stimulere til boligbygging. Dette skjer både gjennom tilrettelegging gjennom infrastrukturtiltak, samarbeid med boligutbyggere i næringslivet og bruk boligsosiale virkemidler i samarbeid med Husbanken. Åfjord kommune skal til enhver tid ha en oppdatert risiko- og sårbarhetsanalyse og ha en velfungerende beredskapsorganisasjon som er stand til å håndtere uønskede hendelser.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	➤ For å stoppe og tilpasse oss klimaendringene skal vi ○ bidra til elektrifisering av samfunnet og utfasing av bruken av fossilt brennstoff. ○ gjennomføre energisparing og ENØK-tiltak i egen virksomhet og stimulere til det samme ➤ For å ta vare på livet i havet skal vi ○ legge vekt på hensynet til økosystemer og naturmangfoldet ved fremtidig utnyttelse av naturressurser og sørge for økosystemer med god tilstand som leverer oss økosystemtjenester tilbake. ○ forhindre forurensning og forurensning av havet og støtte opp om strandryddingstiltak. ➤ For å ta vare på livet på land skal vi ○ legge vekt på hensynet til økosystemer og naturmangfoldet ved fremtidig utnyttelse av naturressurser og sørge for økosystemer med god tilstand som leverer oss økosystemtjenester tilbake. ➤ For rettferdighet og en velfungerende kommune skal vi ○ ivareta demokratiet hvor det legges opp til et godt debattklima og respekt for fattede vedtak både i politiske organer og ellers i samfunnet. ○ fortsette utviklingen i partssamarbeidet mellom innbyggere, politikere, kommunen og tillitsvalgte. ○ forvalte fellesskapets midler på en best mulig måte, gjennom en sunn og bærekraftig kommuneøkonomi, og ivareta utsatte grupper og mennesker.
Delmål for økonomiplanperioden	Åfjord kommune skal bidra til elektrifisering av samfunnet gjennom ENØK-tiltak i egen organisasjon, og sette fokus på dette gjennom opplæring i skole og barnehage. Kommunens egen bilpark skal så langt det er mulig elektrifiseres i økonomiplanperioden. Kommunen skal gjennom planlegging, virksomhet og myndighetsutøvelse bidra til at livet på land og til vanns skal ivaretas. For å bygge et velfungerende demokrati og legge til rette for at alle føler seg inkludert og ønsker å bidra til et bedre lokalsamfunn, skal Åfjord kommune sette fokus på et godt debattklima, og respekt for politiske vedtak. En sunn og bærekraftig kommuneøkonomi gjør at Åfjord kommune over tid blir en attraktiv kommune, med gode tjenester og økonomisk handlingsrom for å skape videre utvikling og vekst i Åfjordssamfunnet. For kommende år betyr dette en sterke prioriteringer og omstilling av kommunens virksomhet til nedskalerte budsjetter.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	➤ For å nå bærekraftsmålene skal vi ... ○ legge til rette for samskapende samfunnsutvikling som sikrer medvirkning, involvering ○ og tillit med kommunen som en ledende part. ○ bidra til at alle innbyggerne og samfunnsaktørene opplever tilhørighet, blir hørt og tar medansvar. ○ invitere til et åpent samfunn med gode kommunikasjonskanaler og et språk som når hele befolkningen, også plattformer der ungdommen er. ○ utvikle, forenkle og forbedre våre tjenester ved å utnytte den digitale transformasjonen for å møte fremtidens behov, krav og forventninger. ○ innføre klimaregnskap med indikatorsett for bærekraftige lokalsamfunn.
Delmål for økonomiplanperioden	Det viktigste bærekraftsmålet er mål 17, om samarbeid for nå målene. I en tid med knapphet på ressurser vil kommunen ikke løse alle utfordringer i lokalsamfunnet, selv ikke innenfor de områdene som tradisjonelt har ligget til kommunens kjerneoppgaver som oppvekst og helse. Som samfunn må vi spille på alle ressurser og vi må både som innbyggere, og som representanter for bedrifter eller organisasjoner spille hverandre gode. På den måten kan vi skape et varmt, inkluderes og attraktivt samfunn som fremtidens innbyggere vil bo og leve i, samtidig som vi løser morgendagens utfordringer. Med bakgrunn i en innbyggerundersøkelse om lokaldemokrati gjennomført i juni 2024 ser man tendenser også i Åfjord om at avstanden mellom den enkelte innbygger og kommunens beslutningstakere er økende, og man ser fortsatt at holdningen innbyggerne har til kommunen er forskjellig i tidligere Roan kommune kontra tidligere Åfjord kommune. Åfjord kommune vil i kommende år legge vekt på å bedre forutsetningene for et velfungerende lokaldemokrati. Dette betyr • flere og bedre arenaer for samvirke og meningsutveksling mellom kommunepolitikere og innbyggere, • tiltak for å øke kunnskapen og engasjementet og hos kommunestyret gjennom for eksempel temamøter og • legge til rette for å støtte opp om og styrke de politiske utvalgenes arbeid i kommunen.

Personal og utvikling

Introduksjon

Personal og utvikling består av 4 hovedområder under ledelse av personalsjef:

- HR
- Personal- og utviklingsenheten
- Beredskap
- Nav Fosen

HR har det overordnede ansvaret for personalforvaltning, lønnspolitikk og HMS. HR støtter enhetene og organisasjonen i spørsmål og håndtering av lønnsforhandlinger, nærværarbeid, personalsaker, arbeidsmiljø, medarbeiderundersøkelser og tariffmessige spørsmål. HR ble i 2025 styrket med en prosjektstilling dedikert til arbeid med nærvær og sykefravær.

Personal og utviklingsenheten er en selvstendig enhet under ledelse av personalsjefen. Enheten har ansvar for bl.a. IKT, publikumsmottak, sentralbord, arkiv, politiske råd og kommunikasjon. Den støtter organisasjonen i utviklingsprosesser som dokumentforvaltning, kommunikasjonsstrategi og innbyggerdialog. Under personal og utvikling ligger IKT med ansvar for digitalisering, drift av IT-systemer, innkjøp og avtaleinngåelser.

Beredskap er ikke en enhet, men en fellesbetegnelse på kommunens overordnede beredskapsfunksjoner. Beredskap omfatter drift av kriseledelse, krisestab, krisehåndtering, og utarbeidelse av overordnede planer og rutiner.

Nav Indre Fosen, Nav Ørland og Nav Nord-Fosen blir fra 01.01.2026 gjennom vedtatt vertskommuneavtale slått sammen til **Nav Fosen** med Åfjord kommune som vertskommune. Nav Fosen er en selvstendig egen enhet med enhetsleder som er underlagt personalsjefen. Nav skal i partnerskapet bidra til sosial og økonomisk trygghet ved å fremme overgang til arbeid og aktivitet. Hovedmålene er å skape et inkluderende samfunn, et inkluderende arbeidsliv og et velfungerende arbeidsmarked. Nav er en sentral del av velferdsstatens trygghetsnett.

Utfordringer

Kommunen står overfor et sammensatt og krevende utfordringsbilde som berører flere kjerneområder i organisasjonen. Arbeidet som utføres i og av Åfjord kommunene betyr mye for folks hverdag der likeverdige tjenester med god kvalitet til rett tid og på rett nivå er viktig for at Åfjord skal være en god og trygg plass å leve, bo og jobbe i.

Rekruttering og å beholde nødvendig kompetanse er en særskilt og vedvarende utfordring, særlig i distriktskommuner. Kompetansebehovet endres, kampen om kompetansen er hard, og mange enheter opplever at kvalifikasjonsbehov og rekrutteringsmuligheter ikke er tilpasset dagens arbeidsmarked. Frafall fra arbeidslivet, spesielt blant personer i yrkesaktiv alder som ikke kommer tilbake etter fravær, forsterker presset på tjenestene.

Kompetanseutfordringer henger tett sammen med økte krav til tjenestekvalitet og kompleksitet i oppgavene, og må sees i sammenheng med sykefraværet som har økt i kjølvannet av pandemien, med en særlig vekst i lettere psykiske lidelser. Selv om det gjøres innsats for å forebygge fravær, er det fortsatt utfordringer knyttet til emosjonelle og relasjonelle belastninger i arbeidsmiljøet. Små enheter er spesielt sårbare, da enkeltpersoners fravær gir store utslag i arbeidsmiljøet, tjenesteleveranse og statistikken.

HMS-området preges av behov for bedre risikovurderinger, tydeligere rolleavklaringer og mer systematisk oppfølging. Utsatte sektorer og enheter må håndtere risiko for vold, trusler og uønskede hendelser, og vi må sikre tilstrekkelig kompetanse og rutiner for dette. Konflikthåndtering og det psykososiale arbeidsmiljøet er også sentrale områder, der tidlig identifisering, partssammensatt arbeid og håndtering blir enda viktigere i tiden fremover.

Beredskapsarbeidet er utfordret av manglende samordning og uklare ansvarsforhold. Det administrative beredskapsarbeidet krever bedre struktur og forankring, særlig i møte med nye risikoscenarier og krav til dokumentasjon.

Å lykkes med Nav Fosen vil derfor være svært viktig for kommunal tjenstedrift, Åfjord som kommune og Åfjord som samfunn. Det vil ta tid å sette en ny Nav-organisering, men oppsiden av å lykkes vil føre til flere i arbeid, færre i utenforskap, lavere sykefravær og enda bedre bo- og levevilkår.

Strategier

Følgende strategier/satsninger legges til grunn for å møte utfordringsbilde og tjenestekvalitet:

- Arbeidsgiverstrategien
- Digitaliseringsstrategien
- Internkontrollsystemet
- HMS-plan 2023 – 2026
- Beredskap

Arbeidsgiverstrategien

Arbeidsgiverstrategien skal sikre at kommunen som arbeidsgiver er målrettede og i tråd med organisasjonens overordnede mål og verdier. Den hjelper organisasjonen med å opprettholde status som attraktiv arbeidsgiver gjennom å bygge et positivt omdømme, tiltrekke kvalifiserte søkere og holde på dyktige ansatte. Strategien gir klare retningslinjer for hvordan ansatte skal behandles, noe som skaper trygghet og forutsigbarhet i organisasjonen, og gir et rammeverk for å møte fremtidens utfordringer, som teknologiske endringer, nye kompetansebehov og demografiske skifter.

Digitaliseringsstrategien

Digitaliseringsstrategien med tilhørende handlingsplan er viktig for å nå målene i omstillingsprosessen og bygge en robust organisasjon i stand til å møte dagens og morgendagens utfordringer. Den vil være et sentralt og viktig styringsverktøy for organisasjonen, alle ledere, tillitsvalgte og ansatte, og skal sikre en helhetlig tilnærming til arbeidet med å ta i bruk teknologi til å fornye, forbedre og modernisere kommunens tjenester i årene som kommer.

Internkontrollsystemet

Internkontrollsystemet skal sikre at kommunen leverer tjenester i tråd med lover, forskrifter og faglige standarder. Dette gir trygghet for både ansatte og innbygger, og reduserer risikoen for feil om mangler i arbeidsprosessene.

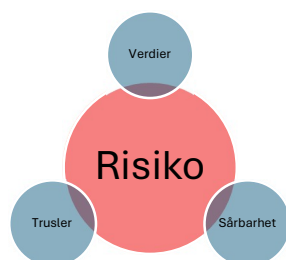
HMS

Bygge videre på HMS-arbeidet med spesielt fokus på lokale HMS/LTV-grupper. HMS-arbeidet skal trygge det fysiske- og psykososiale arbeidsmiljøet, og sentrale tema blir vold og trusler, emosjonelle krav, arbeidsmiljø og avvikssystemet.

Beredskap/kommunal beredskapsplikt

Verden, nasjonen og samfunnet står i en mer usikker og uforutsigbar situasjon, der klimaendringer gir mer ekstremvær samtidig som det sikkerhetspolitiske bilde er på det mest alvorlige siden andre verdenskrig. Russlands fullskala invasjon av Ukraina, det forverrede forholdet mellom Russland og vestlige land, og konflikten i Midtøsten fører til at vi i tillegg til å håndtere vind, flom og ras kan forvente økt sannsynligheten for påvirkningsaksjoner, cyberangrep, destabilisering og angrep på demokratiet.

Kommunene skal være forberedt på å håndtere alvorlige kriser og krig, og som kommune er vi førstelinjen i totalforsvaret. Samtidig skal vi trygge innbyggerne, ivareta kritiske samfunnsfunksjoner, og beskytte liv, helse, miljø og materielle verdier. Dette gjør vi gjennom å kartlegge trusler, verdier og sårbarhet, vi må ha langsiktige beredskapsplaner og vi må trene en robust organisasjon.

Godt samarbeid på alle nivåer, og ikke minst mellom nivåene er avgjørende for god beredskap og krisehåndtering. Dette gjelder også mellom kommunene, der et økt samarbeid på Fosen vil øke enkeltkommunene og regionens evne til å forebygge og håndtere hendelser.

Prioriteringer

- Kartlegge, utvikle mulighetsrommet og hente gevinster innenfor digitalisering, automatisering og kunstig intelligens
- Tilby tjenester basert på brukers behov og ønsker, der flere behov innfris gjennom selvbetjente løsninger
- Nav Fosen: satsning på arbeid først, systematisk arbeid for å redusere sykefraværet, og utsatte barn og unge
- Systematisk arbeid med sykefravær gjennom prosjektstilling gjennom kunnskapsgrunnlag, kompetanseheving og samarbeid
- Utvikle HMS-arbeid med ledelse, partssamarbeid, organisering og oppfølging skal forbedre arbeidsmiljøet. Arbeidsmiljøutvalget har pekt på mestringsorientert ledelse, kompetanseutvikling og rolleklarhet som prioriterte områder for tiden fremover
- Utvikle kommunens beredskapsråd og øke samhandlingen på tvers av kommunegrenser
- Revidere helhetlig ROS
- Bærekraftig personalpolitikk: grunnprinsippet er ansettelsesstopp: alle nye stillinger må godkjennes av rådmannen og alle rekrutteringer må vurderes grundig opp mot behov, digitale løsninger og kompetanse som allerede finnes i organisasjonen

Mål

For å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel settes det derfor fokus på følgende bærekraftsmål

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	Vi skal arbeide for et inkluderende, trygt og likeverdig arbeidsliv med lik lønn for likt arbeid. Vi skal styrke helse, trivsel og livskvalitet gjennom systematisk HMS-arbeid og redusert sykefravær. Vi skal fremme livslang læring og kompetanseutvikling for å møte fremtidige behov, og bruke digitalisering til å forenkle og forbedre arbeidsprosesser. Åpenhet, samarbeid og beredskap skal styrke organisasjonens robusthet og tillit.
Delmål for økonomiplanperioden	• Redusere sykefraværet gjennom målrettede tiltak, kompetanseheving og samarbeid med NAV og bedriftshelsetjenesten. • Styrke HMS-arbeidet med fokus på vold og trusler, konflikthåndtering og psykososialt arbeidsmiljø. • Implementere arbeidsgiverstrategien for å tiltrekke og beholde kompetanse, og sikre likestilling og likebehandling. • Utnytte digitalisering og automatisering for å effektivisere prosesser og redusere ressursbruk. • Etablere Nav Fosen som en robust enhet som bidrar til sosial og økonomisk trygghet og reduserer utenforskap. • Formalisere det regionale samarbeidet om beredskap • Revidere overordnet ROS med spesielt fokus på sårbare områder som strøm, ekom, vann, vei og forsyning • Styrke egenberedskapen i lokalsamfunnet • Styrke den digitale sikkerheten • Øve selv og sammen med andre ihht øvingsplan • Utarbeidet en tydelig kommunikasjonsplan knyttet til beredskap • Videreutvikle lokalt beredskapsråd

Oppvekst

Introduksjon

Oppvekstsektoren i Åfjord kommune består av 5 kommunale barnehager, 1 privat barnehage, 3 grunnskoler, Inkluderingsenheten og PPT. Vi har per oktober 2025:

- 181 barn i kommunale barnehager
- 46 barn i private barnehager
- 40 deltakere i voksenopplæring på dagtid, 5 i introduksjonsprogram
- 198 elever i småtrinn
- 153 elever i mellomtrinn
- 117 elever på ungdomstrinn

Åset skole: 339

Brandsfjord skole: 86

Stoksund Oppvekstsenter/skole: 43

Å barnehage: 96

By Barnehage: 37

Stoksund Oppvekstsenter barnehage: 17

Tusseladden barnehage: 16

Brandsfjord barnehage: 15

Preg barnehager(privat): 46

Alle skolene gir tilbud om SFO (Skolefritidsordning) til elevene i 1.-4.trinn og utvidet tilbud til elever i 5.-7.trinn med vedtak. Vi har 12 timers gratis SFO for 1., 2. og 3. klassinger. Vi har per oktober 2025 178 barn som benytter seg av SFO-tilbudet, både før og etter skoletid.

Åset SFO: 127 barn

Brandsfjord SFO: 33 barn

Stoksund SFO: 18 barn

Inkluderingsenheten har per oktober 2025 bosatt 17 av de 25 bosettinger som ble vedtatt for 2025, resterende vil bli bosatt i løpet av høsten. Antall bosettinger framover er uklart, da dette styres både av nasjonale føringer og lokale vedtak. Signalene fra sentralt hold er at vi blir anmodet om å bosette færre flyktninger i 2026 enn i årene før. Inkluderingsenheten er deltaker i utviklingsprosjektet Inkluderende praksiser, sammen med grunnskolene og velger dette året å satse på SAMM-metoden.

PPT har per oktober 2025 3,5 årsverk ansatte og er hovedsamarbeidspartneren til både skoler og barnehager. I fjorårets budsjett fikk vi tildelt midler til styrking av forebyggende arbeid og vi har ansatt en familieveileder i 50% stilling. Målsettingen er at vi skal kunne jobbe forebyggende på 3 nivå, fra lavterskeltilbud gjennom det universelle familieveiledningsprogrammet Internasjonal Child Development Program (ICDP), til Invest in play (IIP) som gruppeveiledning for familier med ulike utfordringer, til Parent-Child Interaction Therapy (PCIT) som direkteveiledning til enkeltfamilier.

Gjennom økonomiplanperioden har det skjedd endringer i strukturen for både skoler og barnehager. Elever fra Sør-Roan skole ble flyttet til Brandsfjord skole i august 2024. Ungdomstrinnselever fra

Stoksund oppvekstsenter ble fra august 2025 overflyttet til Åset skole, med unntak av årets 10.trinn, som går ferdig skoleløpet ved Stoksund oppvekstsenter og avslutter våren 2026.

Det arbeides med detaljplanlegging av etablering av barnehage i Roan sentrum, ved Julie Næss-tunet og nybygg av skole og barnehage på dagens tomt til Brandsfjord skole. Målsettingen er oppstart bygging av begge prosjekter i løpet av 2026.

Åset skole ble ferdigstilt sommeren 2025 og både ansatte og elever er fornøyde med å få ta i bruk ny flott skole og et meget attraktivt uteområde.

Gjennom 2025 har vi jobbet med arbeidsgiverstrategi og lederutviklingsprogram i Åfjord kommune. Vi har sett at våre enheter har stort spenn i antall barn/elever, ansatte og økonomi. Dette gjør at enhetsledere har til dels store ulikheter i sin arbeidshverdag. Åfjord kommune ønsker å ha robuste enheter både faglig og økonomisk og vi vil bruke 2026 til å se på organisatoriske strukturendringer for å flate ut lederspennet og styrke enhetslederrollen.

Utfordringer

Åfjord kommune står overfor en viktig omstillingsperiode i oppvekstsektoren. Etter nedbemanning er det avgjørende å etablere en strategi som sikrer bærekraftig økonomi, samtidig som kvaliteten i opplæringen opprettholdes og videreutvikles. Som en av få distriktskommuner, har vi økning i barnetall. Økningen vil dreie fra barnehage og over i grunnskole i løpet av økonomiplanperioden. Dette vil allerede skje i 2026. I tillegg ser vi at det er sentrumsskolen vår som får den største økningen, mens distriktskolene ser ut til å ha elevtallsnedgang. På nasjonalt nivå ser vi at tendensen er at ressurser må overføres fra oppvekst til helse, basert på den demografiske utviklingen. For Åfjord kommune sin del, er ikke dette like klart, da vi opplever at aldersgruppen 6-15 år skal øke i årene fremover. Dermed blir det viktig at vi klarer å få til ressursoverføring fra barnehage til grunnskole, siden tallene viser at den økningen vi har hatt i antall barn i barnehage flater ut og synker allerede i 2026.

Vi ser at vi ligger høyt på enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) og at de vedtak vi har er omfattende. Dette området utfordrer oss særlig både når det gjelder økonomi og tilgang på kompetanse. Vår satsning på inkluderende praksiser, lek og praktisk undervisning skal føre til at flere elever opplever mestring og tilhørighet i klassen og at flere elever har godt læringsutbytte av den ordinære undervisningen. Dette betyr at klassemiljøene må gjøres mer fleksible og tilpasset ulike behov, lærere må styrkes i kompetanse innen spesialpedagogikk og tilrettelegging og ressursene som går til gjennomføring av enkeltvedtak må sees i sammenheng med behovet til gruppen, samtidig som individets rettigheter ivaretas.

Tidlig innsats og forebyggende arbeid kan være blant faktorene som bidrar til at barn får riktig hjelp til rett tid. Oppvekstreformen og kompetanseløftet om spesialpedagogisk hjelp og inkludering vil bidra til å sette «laget rundt barnet» i stand til å imøtekomme de komplekse utfordringene familier, skoler og barnehager opplever. Vi håper at tiltaket med familieveileder vil bidra til at vårt forebyggende arbeid blir mer målrettet.

Resultatene på undersøkelser i våre grunnskoler peker på at vi fortsatt må holde stø kurs i arbeidet med forebygging av mobbing, trivsel på skolen, barns medvirkning og grunnleggende ferdigheter. Noen av våre elever opplever ikke at skolehverdagen gir relevans for fremtidige planer. Det blir derfor viktig med god dialog med foresatte for å øke forståelsen for at grunnopplæringen er viktig, samtidig som vi utvikler vår måte å drive praktisk og tilpasset opplæring for alle. Vi ønsker en skole og barnehage der alle kjenner på inkludering og relevans.

Strategier

Følgende strategier og verktøy legges til grunn for å møte utfordringsbildet og utvikling av tjenestekvalitet i oppvekstfeltet:

- REKOM/DEKOM
 - Det skal lages en felles oppvekststrategi våren 26 for hele fosen, der både ungdomsråd, oppvekst, helse og kultur er deltakere i utarbeidelsen av denne.
- Sammen mot mobbing
- ASK (Alternativ og supplerende kommunikasjon)
- TRAS (Tidlig registrering av språkutvikling)
- Olweus
- Inkluderende praksiser
- Ny som lærer

REKOM:

Det skal utarbeides en ny plan for kollektiv kompetanseutvikling for barnehagene på Fosen i løpet av 2026. Videre forankring av utviklingsarbeid legges ut ifra denne. Alle barnehagene er ferdig med innføringen av tiltaksprogrammet Sammen mot mobbing, men arbeidet med å systematisk jobbe med dette i hverdagen fortsetter. Det samme gjelder arbeidet med ASK og TRAS. Alle enheter har satt seg et hovedfokus/ problemstilling for barnehageåret. PPT er en god samarbeidspartner i utviklingsarbeidet og DMMH gir støtte i arbeidet gjennom sitt partnerskap. Barnehagene jobber også tett med RKBU/NORCE i Bergen inn mot Sammen mot mobbing.

Sammen mot mobbing:

Et tiltaksprogram som fokuserer på forebygging, avdekking og håndtering av mobbing og negative handlinger som kan skje mellom barn i barnehagen, §41-42 i barnehageloven. Tiltaksprogrammet har også fokus på krenkelser utført av ansatte, §43 i barnehageloven.

Sammen mot mobbing har blant annet som mål; at alle barn skal ha det trygt og godt i barnehagen, å redusere negative handlinger mellom barn i barnehagen og øke positive handlinger mellom barn. Med programmet følger et kvalitetssystem som enhetene vil benytte systematisk i arbeidet for å sikre ivaretagelse av lovgrunnlaget.

ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon):

Barn i alle aldre kan ha utfordringer med kommunikasjon og språk. Barnehagen skal gi alle barn god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Med bakgrunn av dette har alle barnehagene språkverktøyet ASK, for å hjelpe og støtte de barna som har litt ekstra behov, men også for støtte til barn med normal språkutvikling. Eksempler på ASK er bruk av håndtegn, fotografi, grafiske symboler og fysiske gjenstander. Bruken av ASK henger sammen med fokus på inkludering som overordna satsning i oppvekst.

TRAS (tidlig registrering av språkutvikling)

TRAS er et observasjonsmateriale som består av et skjema der åtte områder som er av betydning for språkutvikling tenkes observert. Observasjonsskjemaet gir et visuelt bilde av barns språk- og samspillsferdighet, oppgavene er aldersrelaterte og gir en pekepinn om hva en kan forvente ut fra barnets alder. Hensikten med å observere barns språk er å se hvor langt de har kommet i utviklingen,

for så å møte barna der de er – enten de har kommet langt eller kort. Målet er at TRAS skal bidra til at barn som strever med sin språktilegnelse skal få adekvat hjelp på et tidlig stadium i utviklingen.

Olweus

Olweusprogrammet er et tiltaksprogram i skolen for å forebygge mobbing og skape et trygt og godt læringsmiljø for alle. Det har også som mål å redusere eksisterende mobbeproblemer. Tiltaket har dokumentert effekt, vurdert av Ungsinn, til høyeste evidensnivå. Olweusundersøkelsen vil bli gjennomført våren 2026, og i høst vil alle 7. og 10. klassingene gjennomføre elevundersøkelsen. I tillegg til observasjon, informasjon fra elevenes elevsamtaler og utviklingssamtaler, gir dette skolene et godt grunnlag for å jobbe med læringsmiljøet til elevene.

Inkluderende praksiser (DEKOM):

På Fosen er overordna tema når det gjelder kompetanseutvikling *Inkluderende praksiser for alle ansatte i skolen, inkluderingsenheten, samt PPT.*

Bakgrunn for «satsingen» er sektormålene for grunnopplæringen:

- alle skal ha et godt og inkluderende læringsmiljø
- barn og unge som har behov for det, skal få hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensiale
- de ansatte i kunnskapssektoren skal ha høy kompetanse
- alle lykkes i opplæringen og utdanningen

Arbeidet skal foregå i tett samarbeid med SePU (Senter for praksisrettet utdanningsforskning), fram til 2028.

Gjennom inkluderende praksiser setter vi også fokus på lek og praktisk undervisning, som skal gjøre den allmennpedagogiske undervisningen slik at flere elever mestrer hverdagene og opplever tilhørighet til gruppa.

Ny som lærer

Norske skoler sliter med å få tak i kvalifiserte lærere. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) utgjorde lærere uten lærerutdanning 17,5 prosent av alle årsverk for grunnskolelærerne i 2020. Samtidig viser en undersøkelse utført av Utdanningsforbundet at to av fem lærere tror de kommer til å søke jobb et annet sted i løpet av de neste to årene. Veiledning av nytilsatte kan bidra til å beholde lærere i jobben. I Åfjord har vi en kommunal veiledningsordning som omfatter:

Tilbud om inntil 10 timer individuelle veiledningssamtaler. Gjennom individuell veiledning vil den nyutdannede kunne ta opp temaer/problemstillinger som gjelder spesifikt for egen situasjon, og det gis rom for å gå i dybden på ulike perspektiver og handlingsalternativer.

Gruppeveiledning for nyutdannede lærere (fire samlinger i Fosenregionen) med tema som for eksempel læringsmiljø, profesjonsetikk, laget rundt eleven og erfaringsdeling knyttet til disse temaene. I disse samlingene sitter deltakerne i grupper på tvers av skoler/kommuner, sammen med en erfaren veileder. Dette bidrar til en økt innsikt i mangfoldet i norsk skole, og det åpner for flere perspektiver og en bredere tilgang til kunnskap. Samlingene er også en verdifull arena for at nyutdannede får møte andre i samme situasjon. Dette gjelder både barnehage og skole.

Mål

I økonomiplanperioden ønsker vi å sette søkelys på bærekraftsmålene som er mest relevante for oppvekstsektoren. De overordnede målene er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel og konkretiseres her gjennom ulike delmål for perioden.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Øke deltakelse i barnehage og skolefritidsordning og hindre frafallet i videregående skole. Alle barn skal gis tilbud om plass i barnehage og skolefritidsordning. • Gjennom kommunale, sosiale tjenester bidra til å redusere sosiale forskjeller, for eksempel boligsosiale tiltak og reduksjon i foreldrebetaling for kommunale tjenester og fritidsaktiviteter. • Ha full barnehagedekning og skolefritidsordning med mulighet for økonomisk støtte gjennom reduksjonsordninger.
Delmål for økonomiplanperioden	Sentrumsbarnehagen sikrer at vi, stort sett, har kapasitet til å gi alle barnehageplass. Distriktsbarnehagene har god kapasitet. Vi skal jobbe videre med å sikre et godt, variert og faglig godt skolefritidstilbud i tråd med rammeplan av 2021. Vi har ansatt ny teamleder for SFO på vår største enhet som skal bidra i dette arbeidet. Gjennom moderasjonsordninger for barnehage og SFO, bidrar kommunen til å redusere kostnader til småbarnsfamilier.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Skoler og barnehager skal jobbe aktivt med å gi barn kompetanse i matsikkerhet, matsvinn og ernæring. • Fortsette med, og videreutvikle et sunt kosthold ved egne institusjoner. • Legge til rette for og stimulere til fysisk aktivitet i alle aldre. • Ha en aktiv helsestasjon med fokus på ernæring.
Delmål for økonomiplanperioden	Vi ser at vi har økning i antall unge som er inaktive og utsatt for å utvikle fedme og andre helseplager. Både helsestasjon, barnehager og skoler skal gjennom sin virksomhet sikre kunnskap og rådgivning om fysisk aktivitet og et sunt og godt kosthold. Alle enheter i oppvekst skal jobbe for å øke kunnskapen hos barn og elever om bærekraftig matproduksjon og hindre matsvinn.. Alle barnehager tilbyr samtlige måltid i barnehagen for å sikre gode matvaner og fokus på matsikkerhet.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Gi trygge oppvekstvilkår og helsefremmende barnehager og skoler som utvikler robuste barn og unge. • Videreutvikle et godt og trygt helse- og omsorgstilbud, herunder forebygge psykiske helseplager og ha fokus på folkehelse og livsmestring. • Samarbeide med alle fagtjenester om god forebygging, slik at vi fremmer inkludering og hindrer frafall i videregående skole. • Begrense frafall fra skole og arbeidslivet. • Skape holdninger som bekjemper mobbing, diskriminering og rasisme
Delmål for økonomiplanperioden	Våre barnehager og skoler fortsetter med Sammen mot mobbing for barnehagene og Olweus for grunnskolene. Vi jobber aktivt med resultater fra elevundersøkelsen og Olweusundersøkelsen for å bedre trivsel og trygghet for våre barn. Folkehelse og livsmestring er eget tverrfaglig tema i grunnskolene, samt livsmestring i barnehagene. I planperioden har vi fokus på <i>robuste barn</i>, og har opprettet tett dialog med våre samarbeidspartnere i 1. linjetjenesten. Vi har etablert et familieteam som er et lavterskeltilbud for riktig hjelp til rett tid for barn og familier med behov. Vi har fått styrket familieteamet med en familieveileder og vi skal jobbe videre med å systematisere tiltak som ICDP, IIP og PCIT foreldreveiledning som lavterskeltilbud. Et velfungerende ungdomsråd er viktig for å få perspektivet fra de som vet hvordan det er å være ung. Ungdomsrådet fortsetter sin jobb og får midler i budsjettet til å drive forebyggende tiltak, som for eksempel Ung i Åfjord.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Bidra til å øke trivselen for barn og unge og hindre at enkelte faller utenfor. • Gi trygge oppvekstvilkår og helsefremmende barnehager og skoler som utvikler robuste barn og unge. • Beholde og trekke til oss dyktige og kompetente fagfolk for å yte gode tjenester i skoler, barnehager og fagtjenester knyttet til barn og unge. • Arbeide for å få flere innbyggere med høy kompetanse til å bosette seg, jobbe og leve i kommunen.

	• Tilrettelegge for en skole- og barnehagestruktur som imøtekommer fremtidens lovkrav til sektoren. • Arbeide for å bedre kollektivtilbudet. • Stimulere til bruk av kultur i undervisningssammenheng og ha en kulturskole med godt og variert tilbud.
Delmål for økonomiplanperioden	Vi jobber aktivt med antimobbeprogram for å sikre at vi gir et trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Vi bruker resultater fra observasjon, elevundersøkelsen og Olweusundersøkelsen aktivt for å sikre trygghet og trivsel. Barnesamtaler, involvering av elevråd og ungdomsråd i dette arbeidet er en viktig forutsetning. Alle barnehager og skoler skal ha kompetente ansatte som er delaktig i barnets utvikling, lek og læring. Vi jobber sammen med næringslivet og Åfjord utvikling for at det skal bli mer attraktivt å søke jobb i kommunen. Gjennom økonomiplanperioden har vi laget en rekrutteringsstrategi som øker sannsynligheten for at kompetente folk ønsker å leve og jobbe i Åfjord kommune. Vi jobber videre med kartlegging av hvordan vi løser spesialpedagogiske oppdrag både i barnehage og skole. PPT og ledergruppa oppvekst implementerer rutiner for ITO og vurdering med målsetting om at antall vedtak skal synke og at de nødvendige vedtak har godt innhold med gjennomføring av kompetente ansatte.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Motarbeide vold i samfunnet generelt med økt fokus på vold i nære relasjoner. • Oppfordre alle arbeidsgivere til å legge til rette for gjennomføring av foreldrepermisjon etter nasjonale retningslinjer • Sette fokus på at høyere utdanning er viktig for Åfjord kommune og legge til rette for flere kompetansearbeidsplasser • Sørge for at alle skal være inkludert og likeverdige i arbeidslivet, gjennom både fysisk og psykisk tilrettelegging.
Delmål for økonomiplanperioden	Gjennom godt tverrfaglig samarbeid skal Åfjord kommune styrke foreldrenes muligheter for å støtte sine barn i et samfunn som stadig er i endring og utvikling. Kravene til foresatte øker, og det er viktig at kommunen bidrar til at foresatte er best mulig rustet til å sette grenser og følge opp. Vold i nære relasjoner er et viktig tema å ta opp i barnehager og skoler. Helsestasjon, skolehelsetjeneste og barnevern bidrar til at dette temaet settes på dagsorden for både barn, foresatte og ansatte.

	Skoler og barnehager skal jobbe med mangfold som tema og gi kunnskap om likeverd, likestilling og aksept for ulikheter. Skoler skal gjennom, for eksempel arbeidslivsfag sikre forståelse for hvilke konsekvenser deltidsstillinger kan ha i livsløpsperspektiv. Oppvekstfeltet skal gi god rådgivning på utdanningsmuligheter og jobbmuligheter, samtidig som vi skal lytte til den enkelte elevs ønsker for eget liv. På denne måten skal ansatte sikre at alle har god nok informasjon til å ta kloke valg for seg selv.
--	---

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Stimulere til fornuftig og begrenset bruk av vann med drikkevannskvalitet. • Stimulere til energisparing og energieffektivisering i egen organisasjon og i samfunnet for øvrig. • Ta hensyn til framtidige klimaendringer ved framtidig planlegging og utbygging. • Stimulering til sirkulær økonomi • Fortsette arbeidet for å bli en klimasmart og bærekraftig kommune. • Legge vekt på hensynet til økosystemer og naturmangfoldet ved framtidig utnyttelse av naturressurser og sørge for økosystemer med god tilstand som leverer oss økosystemtjenester tilbake
Delmål for økonomiplanperioden	Gjennom barnehageloven og opplæringsloven, samt rammeplan for barnehage og ny læreplan i skole, vil alle barn og unge få god opplæring i bærekraftig utvikling av både lokalsamfunn og verdenssamfunn. Barn og unge er de fremste ambassadører for hvordan vi kan bidra til å nå FNs bærekraftsmål i 2030. I planperioden vil det være viktig å bruke barn og unge som høringspartnere i alle planer og strategier som lages i kommunen. Elevråd og ungdomsråd må spilles gode, slik at de kan bidra med å sette føringer for en fremtid som de eier.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Ivareta demokratiet hvor det legges opp til et godt debattklima og respekt for fattede vedtak både i politiske organer og ellers i samfunnet. • Bidra til inkludering og forbygge diskriminering, gjennom å utrydde hatefulle ytringer og rasisme. • Sammen drive utvikling som gir nytte for mottakeren gjennom innovasjon, læring og kunnskapsdrevet utvikling som legger til rette for kompetanseutvikling. • Være en kunnskapsorganisasjon med en organisasjonskultur som er tilpasset kommunens behov og forventninger om utvikling og livslang læring.
Delmål for økonomiplanperioden	Gjennom barnehageloven og opplæringsloven, samt rammeplan for barnehage og ny læreplan i skole, vil alle barn og unge få god opplæring i bærekraftig utvikling av både lokalsamfunn og verdenssamfunn. Barn og unge er de fremste ambassadører for hvordan vi kan bidra til å nå FNs bærekraftsmål i 2030. Demokrati og medborgerskap, folkehelse og livsmestring og bærekraftig utvikling er tverrfaglige tema som ny læreplan i grunnskolen setter krav om. Gjennom disse temaene får alle elever god kjennskap til hvordan det er klokt å forvalte framtiden. En viktig bærebjelke i opplæringsloven er hvordan man kan samarbeide for å løse utfordringer. I planperioden vil det være viktig å bruke barn og unge som høringspartnere i alle planer og strategier som lages i kommunen. Elevråd og ungdomsråd må spilles gode, slik at de kan bidra med å sette føringer for en fremtid som de eier.

Budsjett 2026

Sektor oppvekst består av ansvarsserien 200-290. For kommende budsjettår foreslår administrasjonen følgende nettobevilgninger for ansvarsene i oppvekstsektoren:

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Herav økt avskr. 25/26
200	Fellestjenester oppvekst	23 685 559	26 529 040	25 548 953	- 25 978
205	Utviklingsveileder Fosen	-	-	-	-
210	Brandsfjord barnehage	4 304 766	3 784 668	3 970 521	-
211	By barnehage	6 267 401	7 114 269	7 397 254	-
212	Å barnehage	18 485 699	17 993 263	20 854 068	- 26
213	Tusseladden barnehage	3 367 129	3 443 865	3 836 587	-
220	Stoksund oppvekstsenter	14 875 829	14 768 816	15 071 893	- 50 130
230	Brandsfjord skole	12 404 340	13 611 817	14 010 320	-
240	Sør-Roan skole	2 630 678	-	-	-
250	Åset skole	46 180 409	43 770 717	50 915 435	- 37 200
260	Inkluderingsenheten	11 447 475	10 311 374	9 927 679	-
290	PPT Nord-Fosen	3 241 912	2 942 127	3 328 000	-
		146 891 197	144 269 956	154 860 710	- 113 334

Sektor oppvekst har gjennom budsjettåret 2025 jobbet med å justere drift etter omstilling. Omstillingens største fokus nå er omlegging av pedagogisk praksis for å gi gode tjenester med noen færre årsverk. I og med at Åfjord kommune har demografisk økning både på helse og for aldersgruppen 6-15 år, er det ikke fullt ut aktuelt å dreie ressurser fra oppvekst til helse, slik løsningen vil være for mange andre distriktskommuner. Vi vet også at barnetallet for våre barnehager vil gå noe ned, slik at det vil være en naturlig med ressursdreining mellom barnehage og skole. Vi vil også ha fokus på å gjennomgå administrativ struktur for sektoren, for å finne gode løsninger som sikrer robuste enheter både økonomisk og faglig.

Vi vil gjennom budsjettåret 2026 fortsette med å finne gode løsninger internt på enhetene, når det dukker opp utfordringer som må løses. Oppvekstsektoren må ha en grundig gjennomgang av enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring og hvordan vi løser gjennomføring av vedtak på en god måte.

Skolemåltid

Åfjord kommunestyre vedtok våren 2025 å gradvis innfase skolemåltid for elever i grunnskolene, på bakgrunn av signaler fra Hurdalsplattformen, vedtak i Stortinget og den kompetansen vi fikk tilgang på gjennom InterReg- syster gastronomi. Dette vedtaket, har av ulike årsaker ikke blitt gjennomført som planlagt i 2025. En del av årsaken er at de økonomiske rammene kan se ut til å være for knappe i forhold til det som blir den virkelige kostnaden. Vi registrerer også at intensjonene gitt i Hurdalsplattformen ikke er fulgt opp i Statsbudsjettet som er fremlagt. Om oppvekst skal gjennomføre som vedtatt lokalt, uten statlig støtte, vil dette medføre en kostnad som stipuleres til i underkant av 2mill for første fase og for videre innføring og drift ca 6mill. Dette er ikke lagt inn i budsjett for 2026 og vi foreslår å bruke kommende budsjettår på å foreta riktig kalibrering av kostnader og komme tilbake til saken.

Ungdomsråd

Ungdomsrådet er godt etablert og jobber målrettet med mange saker. De har behov for å få videreført budsjettet slik de fikk for inneværende år, for å opprettholde sin aktivitet.

Ansvar skoler 220, 230 og 250

Skolene jobber med effektivisering av både allmennpedagogisk opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring. Gjennom utviklingsarbeidet med inkluderende praksiser, lek og praktisk undervisning ønsker vi å finne gode løsninger for mer effektiv drift av sektoren, samtidig som vi skal opprettholde tjenester med god kvalitet. Vi har behov for å etablere gode og varige løsninger for alternativ opplæringsarena og vil i 2026 fortsette dialogen med Fosen Vekst om etablering av dette. Økningen i elevtall for Åset skole, skal i størst mulig grad ivaretas gjennom overføring mellom enheter internt i oppvekst.

Ansvar barnehager 210, 211, 212, 213, 220

Vi ser at søkertallene til barnehagene våre avtar noe fra tidligere år. 2 opptak i året utfordrer oss med tanke på kvalifisert bemanning og økonomisk forutsigbarhet. Det blir viktig å se på hvordan ressurser kan dreies fra barnehage til grunnskole i 2026, uten at dette fører til vesentlig ulempe for kvaliteten i barnehagene og at vi fortsatt følger bemanningsnorm. Evaluering av sommerstengte barnehager i 2 uker viser at gjennomføringen gikk fint og valg av uker medførte minst mulig ulempe for foresatte. Vi ser av påmeldinger og oppmøte at det ville vært mulig å stenge i 3 uker, men vi innstiller på å fortsette med 2 uker sommerstengt barnehage i 2026.

Ansvar 200, 205, 260 og 290

For ansvar 205, utviklingsveileder Fosen, har vi kun lønnsutgifter, som fordeles på kommunene på Fosen.

Ansvar 290 er uten vesentlige økonomiske justeringer for budsjettåret 2026, men det er rokkert litt på ansatte siden vi har fått på plass 50% som familieveileder.

Ansvar 260 er inkluderingsenheten. Her sees budsjettbehov i sammenheng med de vedtak om bosetting som foreligger til enhver tid. Signalene er at det vil bli mindre anmodninger om bosetting i 2026 og dette betyr mindre integreringstilskudd og reduksjon i tjenesten. Dette er uklart før anmodningsbrev er mottatt og vedtak fattet av KST, dette forventes i årsskiftet 2025/2026.

Ansvar 200 Fellestjenester oppvekst er budsjettrett riktig med tanke på overføring til private barnehager, som tidligere år har vært underbudsjettet og ansvaret forventes å gå i balanse.

Investeringsbehov for 2026

Oppvekst sine store investeringer i 2026 vil være knyttet til etablering av ny skole og barnehage i Brandsfjord og barnehage i Roan. Investeringsbudsjett, IKT skole videreføres. Se investeringsbudsjett.

Helse og velferd

Introduksjon

For helsesektoren i Åfjord kommune foreslås det at det fra 2026 gjøres en organisatorisk endring, der sektoren reduserer fra 6 til 5 enheter, og det foreslås en økning på 1,7 årsverk for hjemmetjenesten (omtales senere).

I budsjettforslaget for 2026 er det lagt opp til en drift med 181 årsverk. I tillegg drifter legetjenesten med 3 private fastlegehjemler, og kommunen er fortsatt vertskommune for **Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester** for søndre Trøndelag (3,5 årsverk).

Den kommunale ressursen i dagens **NAV Nord-Fosen** vil fra 01.01.2026 overføres til NAV Fosen. Den kommunale ressursen som forvalter kommunens startlånsordning overføres til sentraladministrasjonen.

Kommunen har 2 driftsavtaler med privat fysioterapitjeneste, **Åfjord fysioterapi**.

Åfjord kommune er sammen med Ørland og Indre Fosen kommuner medeier i **Fosen Helse IKS**. Fosen Helse server flere tilbud og tjenester for innbyggerne i Åfjord og på Fosen; forskning og utvikling, kommunepsykolog, rask psykisk helse, miljørettet helsevern, Fosen helsekompetanse, spesialistpoliklinikken, dialysesatelitt, ernæringsfysiolog, interkommunal legevakt og sengepost.

Kommunene på Fosen har felles barneverntjeneste der Indre Fosen er vertskommune – **Fosen barnevern**.

Fra 2026 foreslås det en endring når det gjelder **Forvaltningsenheten**. Frem til nå har dette vært en egen enhet sidestilt med de andre enhetene i sektoren. Denne enheten vil nå opphøre som selvstendig enhet, og i stedet organiseres som en stabsfunksjon for sektoren. Staben vil bli direkte underlagt sektorsjefen, og sektoren vil med dette redusere antallet enheter og mellomledere fra 6 til 5. Staben vil bestå av de samme funksjonene og ansvarsområdene som ved dagens organisering; saksbehandling, merkantil samt ressurspersoner innen hukommelsesteam, velferdsteknologi og Helseplattformen. Oppgaver og ansvar tilknyttet de ulike funksjonene vil altså ikke bli endret på grunn av denne organisatoriske endringen.

Forvaltning har i perioden 01.01.25 – 19.10.25 behandlet 796 nye henvendelser (telefonsøknader, endringsmeldinger fra tjenestene, henvendelser fra sykehus, papirsøknader/elektroniske søknader). Mange av søknadene omfatter flere tjenester og krever omfattende saksutredning og vurdering før eventuell tildeling av tjenester.

Antall vedtak samlet i ovennevnte periode: 421 hvorav 184 egenbetalingsvedtak.

Institusjon (Åfjord helsesenter) består av sykehjem med 42 plasser (hvorav 7 korttidsplasser), institusjonskjøkken og Aktivitetsenheten med ca. 28 brukere som også inkluderer dagaktivitetstilbudet til hjemmeboende med demens (8).

Helse og familie består av legetjenesten, helsestasjon inkludert jordmor og skolehelsetjeneste, psykisk helse og rus samt rehabiliteringstjenesten med kommunale fysio- og ergoterapeuter.

Det ble født 49 barn i 2024, og det forventes at det fødes 45 barn i løpet av 2025.

Hjemmetjenesten består av hjemmesykepleie og praktisk bistand med ca. 125 brukere, samt 45 omsorgsboliger. Vi erfarer at antallet brukere i hjemmetjenesten har gått litt ned, men at hjelpebehovene og de vedtakene som fattes er mer omfattende.

I forbindelse med nedtrekket som ble gjennomført i 2024 ble det varslet om utfordringer mtp 24/7 drift i flere av enhetene, spesielt med tanke på bemanningen på helg. For hjemmetjenesten har det ikke vært mulig å komme i mål med forsvarlig grunnbemanning på helg etter nedbemanningen. Enheten mangler per i dag finansiering av 11 helgeressurer/helgestillinger i grunnturnusen, og det er derfor foreslått en økning på til sammen 1,7 årsverk slik at enheten sikrer forsvarlig bemanning også på helg.

Pleie og omsorg Roan består av sykehjem med 17 plasser (hvorav 2 korttidsplasser), 23 omsorgsboliger, institusjonsskjakken, aktivitetsenhet samt hjemmetjenesten (hjemmesykepleie og praktisk bistand) med ca. 64 brukere. Aktivitetsenheten driftes 5 dager i uken på sykeheimen for alle sykeheimsbeboere samt beboerne på omsorgsboligene. Dagsenter for hjemmeboende med demens; 7 brukere pr september.

Bo- og oppfølgingstjenesten består av basen Vassnesset med 9 boenheter (hvorav 1 forsterket bolig), UngBo med 4 boenheter og avlastningsbolig for barn (2 plasser per døgn). I tillegg har enheten ansvaret for støttekontaktordningen (35 vedtak per i dag), oppfølgingstjeneste for 17 brukere bosatt både på basen og rundt omkring i bygda, avlastning for barn og unge i private hjem, omsorgsstøtnadsordningen og BPA-ordningen. Enheten samarbeider med Fosen Vekst om et aktivitetstilbud for flere av brukerne, et viktig supplement som bidrar til mestring og meningsfulle dager til beboerne, samtidig som det er ressursbesparende for enheten.

Utfordringer

Åfjord kommune står i en tid med store samfunnsmessige og demografiske endringer. Befolkningsutviklingen viser en tydelig aldring, samtidig som antallet personer i yrkesaktiv alder reduseres. Dette påvirker kommunens tilgang på kvalifisert bemanning, økonomiske handlingsrom og evne til å levere tjenester på dagens nivå. For å sikre bærekraftige helse- og velferdstjenester også i framtiden, må kommunen tenke nytt om både forebygging, organisering, bruk av personellressursen og bruk av teknologi.

I planperioden 2026–2029 vil sektoren rette oppmerksomheten mot forebygging og tidlig innsats, bidra til utvikling av et aldersvennlig samfunn, samt nye måter å samarbeide og yte tjenester på. Dette krever både innovasjon, involvering og vilje til endring. Det presiseres at det i bruken av begrepet aldersvennlig samfunn like gjerne kunne vært brukt innbyggervennlig samfunn, da fokusområdene og tiltakene er viktig for alle uansett alder.

Forebygging og aldersvennlig/innbyggervennlig samfunn

Forebygging skal være en gjennomgående strategi i sektorens arbeid. Målet er å bidra til at innbyggerne kan opprettholde god helse, trivsel og mestring gjennom hele livsløpet. Et aldersvennlig og innbyggervennlig samfunn kjennetegnes av tilgjengelige tjenester, sosiale møteplasser, trygge bomiljø og et aktivt kulturliv.

Sektoren vil i planperioden:

- Fortsette innsatsen innen helsefremmende og forebyggende arbeid i alle aldersgrupper.
- Videreutvikle samarbeid med frivilligheten for å redusere ensomhet og øke sosial deltakelse.
- Legge til rette for universell utforming, gode transportløsninger og trygg infrastruktur.
- Fremme nærmiljøtiltak som støtter aktiv aldring og selvstendighet.
- Være en pådriver og en tilrettelegger for bygging av seniorboliger.

Dette arbeidet bidrar til at flere kan bo hjemme lenger, samtidig som behovet for omfattende pleie- og omsorgstjenester reduseres over tid.

Reduserte tjenestetilbud og nye arbeidsmåter

Sektoren vil i planperioden møte økonomiske og kapasitetsmessige utfordringer som krever prioriteringer og endringer i tjenestetilbudet. Noen tjenester må tilpasses et lavere nivå, mens andre må organiseres på nye måter for å sikre kvalitet og tilgjengelighet.

Sektoren skal arbeide systematisk med omstilling og effektivisering, med vekt på:

- Helhetlig tjenesteutvikling og tverrfaglig samarbeid.
- Økt bruk av digitalisering og innovative arbeidsformer.
- Kompetanseheving blant ansatte for å møte nye krav og forventninger.
- God involvering av ansatte, brukere og tillitsvalgte i endringsprosesser.

Omstillingene skal skje med utgangspunkt i kommunens verdier om at *vi jobber sammen med respekt og humor*, der målet er å sikre bærekraftige tjenester med høy kvalitet.

Velferdsteknologi og digitalisering

Velferdsteknologi er et viktig virkemiddel for å møte framtidens omsorgsbehov. Teknologiske løsninger kan bidra til økt trygghet, bedre ressursutnyttelse og større grad av selvhjulpenhet hos brukerne.

Sektoren vil videreføre og utvide satsingen på velferdsteknologi gjennom:

- Implementering av ulike digitale velferdsteknologiske løsninger.
- Bedre samhandling mellom hjemmetjenester, pårørende og helsetjenester.
- Opplæring og veiledning for både ansatte, brukere og pårørende.

Målet er at velferdsteknologi skal være en naturlig del av tjenestetilbudet, og bidra til mer fleksible og trygge løsninger for innbyggerne.

Samskaping og samhandling

Sektoren skal utvikles gjennom samarbeid. Et framtidsrettet velferdssamfunn krever samskaping internt i kommunen, og mellom kommunen, innbyggerne, frivilligheten og næringslivet. Gjennom felles ansvar og tillit kan nye løsninger vokse fram – løsninger som styrker både fellesskapet og den enkelte innbygger.

Sektoren vil i planperioden:

- Legge til rette for medvirkning i planarbeid og tjenesteutvikling.
- Videreutvikle det gode samarbeidet som sektoren har med Fosen Vekst AS.
- Samarbeide med frivillige lag og organisasjoner om forebyggende og sosiale tiltak.
- Styrke partnerskap med næringsliv og regionale aktører om samfunnsutvikling.
- Fremme kultur for læring, deling og åpenhet i møte med endring.

Gjennom samhandling og samskaping kan helsesektoren i Åfjord møte framtidens utfordringer med lokalt engasjement, kreativitet og bærekraftige løsninger.

Oppsummering

Forebygging, velferdsteknologi, nye arbeidsmåter og samskaping er gjensidig avhengige elementer i utviklingen av en framtidsrettet helsesektor.

Kommunen vil i planperioden 2026–2029 fortsette arbeidet med å omstille og styrke tjenestene slik at de også i framtiden kan møte innbyggernes behov på en forutsigbar, trygg og forsvarlig måte.

Strategier

Sektor helse og velferd legger vekt på sentrale nasjonale føringer. Her inngår blant annet aktuelle lover, stortingsmeldinger, nasjonale strategier og planer. Et fellestrekk for de fleste stortingsmeldingene er at de stiller forventninger til effektivisering, kvalitetsforbedring, økt samhandling mellom tjenestene og brukertilpasning.

Helse- og omsorgstjenesteloven, helsepersonelloven, folkehelseloven, pasient- og brukerrettighetsloven, spesialisthelsetjenesteloven, sosialtjenesteloven og helseberedskapsloven utgjør det juridiske grunnlaget for kommunens ansvar, oppgaver og innbyggernes rettigheter innenfor helse- og omsorgsfeltet. I tillegg er lov om medisinsk utstyr og lov om legemidler m.m. (legemiddeloven) aktuelle lover for driften av kommunehelsetjenesten.

St.meld. 24 «fellesskap og meistring – bu trygt heime» gir også forventninger og føringer for driften.

De mest sentrale forskriftene er verdighetsgarantien og kvalitetsforskriften i tillegg til ulike forskrifter og veiledere knyttet til de enkelte fagtjenestene/fagområdene.

Ut over dette er lokale planer for enhetene og fagtjenestene viktige styringsdokumenter.

Samhandlingsmodell for tverrfaglig samarbeid for barn og unge er førende for alt av samarbeid om barn, unge og deres familier.

Skal vi nå alle målene og satsingsområdene, i tillegg til de sentrale føringene, er samhandling vår aller viktigste strategi. Det jobbes derfor mye med samhandlingsrutiner, både internt i sektoren, i enhetene og ikke minst på tvers av sektorene.

Mål

Helsesektoren i Åfjord kommune har som hovedmål å bidra til å sikre alle innbyggere gode, trygge og likeverdige helsetjenester. Tjenestene skal bidra til god helse, mestring og livskvalitet gjennom hele livsløpet.

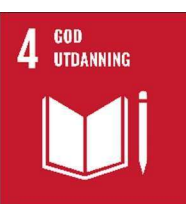
I planperioden 2026–2029 vil sektoren arbeide målrettet for å videreutvikle helsetjenestene i tråd med prinsippene om bærekraft, forebygging, tidlig innsats og samhandling.

Å jobbe sammen med respekt og humor vil være avgjørende for at vi lykkes.

Bærekraftsmål		
----------------------	---	---

Overordnet mål	• Videreutvikle et godt og trygt helse og omsorgstilbud, herunder forebygge psykiske helseplager og ha søkelys på folkehelse og livsmestring • Arbeide systematisk med forebyggende tiltak på tvers av sektorer og faggrupper • Stimulere til gode bomiljø og et arbeidsliv som ivaretar helse og livskvalitet • Stimulere til og tilrettelegge for aktivitet for alle aldersgrupper • Sørge for at det innen sektorene er tilstrekkelig tilgang på kompetanse • Fortsette med, samt videreutvikle et sunt kosthold ved egne institusjoner • Legge til rette for og stimulere til fysisk aktivitet i alle aldre • Ha en aktiv helsestasjon med søkelys på ernæring
Delmål/tiltak for økonomiplanperioden	• Ta i bruk velferdsteknologiske løsninger der dette er formålstjenlig • Oppgradere medisinsk teknisk utstyr • Lærings- og mestringstilbud • Lavterskeltilbud innen psykisk helse og rus for alle aldersgrupper • Legge til rette for/bidra inn i, men ikke nødvendigvis drifte, lavterskel møteplasser • Rask psykisk helsehjelp • Fortsette med arbeid innenfor satsingsområdene i kvalitetsreformen «bo trygt hjemme» • Ulike trim- og fokusgrupper • Aktivitetstilbud for hjemmeboende med demens • Pårørende grupper og pårørendeskoler • Kompetente fagtjenester som jobber med barn, unge og deres familier • Fortsatt ha ernæringskompetanse i fokus ved våre institusjonskjøkken • Fortsette samarbeidet med ernæringsfysiolog for barn, unge og eldre. Fokuset i arbeidet skal være å bidra til etablering av gode spisevaner, formidling av kunnskap om sunt kosthold og forebygging av ernæringsrelaterte utfordringer. • Ernæringsveiledning • Fortsatt søkelys på måltid og matglede. • Foreldreveiledning • Friskliv - ulike gruppetilbud • Implementere «tidlige inn», kartleggingsverktøyer og samtalemetoder for helsesykepleiere, jordmødre og fastleger

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Bidra til at alle innbyggere og samfunnsaktører opplever tilhørighet, blir hørt og tar medansvar • Invitere til et åpent samfunn med gode kommunikasjonskanaler og et språk som når hele befolkningen • Gjennom kommunale, sosiale tjenester bidra til å redusere sosiale forskjeller, f.eks. gjennom boligsosiale tiltak.
Delmål/tiltak for økonomiplanperioden	• Brukermedvirkning • Pårørendemedvirkning • Klart språk – innbyggervennlig • Så mange som mulig skal gis mulighet til å eie egen bolig. Råd og veiledning. Startlån og bistand til kontakt med Husbanken • Bidra i arbeidet med å slutføre ny boligpolitisk plan

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Samarbeide med alle fagtjenester om god forebygging • Motarbeide vold i samfunnet generelt, med økt søkelys på vold i nære relasjoner
Delmål/tiltak for økonomiplanperioden	• Modell for tverrfaglig samarbeid videreføres. Samarbeidsmodellen skal bidra til godt samarbeid og god samordning av tiltak, og innebærer et rutinemessig samarbeid på 4 nivå: 1. Overordnet – tverrfaglig utviklingsteam – styringsgruppe 2. Familieteam 3. Tverrfaglige team barnehage, elevtjenesten grunnskole og videregående skole 4. Internt støttesystem på hver enkelt enhet i samarbeid med barnet/de foresatte • Familiesenteret – fortsatt fokus på samhandling mellom fagtjenestene til det beste for barn, unge og deres familier • Barnekoordinator, koordinator, ansvarsgrupper og individuell plan • Syst. forebyggende arbeid mot vold i alle aldre

Budsjett 2026

Sektor helse og velferd består av ansvarsserien 300-340. For kommende budsjettår foreslår administrasjonen følgende nettobevilgninger for ansvarene i helse- og velferdssektoren:

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Herav økt avskr. 25/26
300	Fellestjenester helse og omsorg	9 512 331	11 741 643	16 592 401	- 1 112
301	Forvaltningsenheten	4 927 542	4 455 977	-	-
311/312	Barnevern	9 323 714	9 008 852	9 358 852	-
313	Sosialtjeneste	10 382 507	10 841 487	-	-
314	USHT	-	-	-	-
320	Institusjonstjeneste Åfjord	50 653 275	41 385 073	49 550 124	-
330	Hjemmetjeneste Åfjord	40 265 811	35 314 052	39 244 319	-
332	Bo- og oppfølgingstjeneste	35 507 686	30 386 469	32 048 571	-
335	Pleie og omsorg Roan	24 567 492	26 054 409	26 849 175	-
340	Helse og familie	31 032 188	30 548 603	32 672 976	-
		216 172 546	199 736 565	206 316 418	- 1 112

Utfordringsbildet

Befolkningsprognosene viser at antallet eldre vil øke betydelig de kommende årene, mens antall yngre og yrkesaktive går ned. Dette gir både økonomiske og kapasitetsmessige utfordringer for kommunen. Samtidig opplever helsesektoren økende etterspørsel etter tjenester innen psykisk helse, rus og rehabilitering.

Rekruttering og kompetanse er en kritisk faktor. Det blir stadig vanskeligere å rekruttere helsepersonell, noe som krever nye løsninger for organisering, arbeidsdeling og samarbeid.

Strategiske satsingsområder

Forebygging og tidlig innsats

Sektoren skal styrke det helsefremmende og forebyggende arbeidet for å redusere behovet for omfattende tjenester senere i livsløpet.

Dette innebærer økt fokus på tverrfaglig innsats i skolehelsetjeneste, psykisk helse og rus, samt lavterskeltilbud for veiledning og støtte.

Tiltak:

- Videreføre og videreutvikle frisklivsarbeidet og lavterskel helsetilbud.
- Implementere «tidlige inn» - kartleggingsverktøyer og samtalemetoder for helsesykepleiere, jordmødre og fastleger der formålet er at gravide og småbarnsfamilier får kompetent hjelp tidlig på områdene rus, psykisk helse og vold gjennom tverrfaglig samarbeid.
- Videreutvikle tilbudene for barn, ungdom og voksne.
- Ulike frisklivs- og treningstilbud.
- Hukommelsesteam – kartlegging/utredning og oppfølging av personer med demens

Samhandling og helhetlige pasientforløp

Sektoren skal arbeide for sømløse tjenester mellom nivåene i helsetjenesten. Samhandling med fastleger, spesialisthelsetjeneste og nabokommuner er avgjørende for å sikre helhetlige pasientforløp.

Tiltak:

- Videreutvikle samarbeidet med St. Olavs hospital og de andre kommunene på Fosen.
- Være en viktig kommunestemme gjennom deltakelse i Helsefellesskapet for kommunene i søndre Trøndelag.
- Delta aktivt i regionale helse- og omsorgsnettverk.
- Ta i bruk felles digitale løsninger for samhandling og dokumentasjon der dette gir en mer effektiv praksis.

Kompetanse og nye arbeidsformer

For å møte framtidens krav må sektoren bruke fagkompetansen mer fleksibelt og utvikle nye måter å organisere arbeidet på.

Tiltak:

- Vurdere ulike team-baserte arbeidsformer og tverrfaglige modeller.
- Satse på intern opplæring, lærlingeordninger og fagutvikling.
- Aktiv bruk av utdanningsstipend og fast ansettelse mot bindingstid.
- Kontinuerlig vurdering om bruk av rekrutteringstiltak for å sikre kvalifisert helsepersonell, spesielt sykepleierkompetanse i norddelen av kommunen.
- Utnytte digitalisering og teknologi for å frigjøre tid til direkte brukerkontakt.
- Deltakelse i ulike forskningsprosjekter i regi av eksterne aktører som f.eks. Nord universitet, NTNU, Senter for omsorgsforskning og USHT.
- Innovasjonsprosjekter. Søke om kompetanse- og innovasjonstilskudd fra Statsforvalteren.

Velferdsteknologi og digital helse

Bruk av teknologi er en nøkkel i framtidens helse- og omsorgstjenester. Det er derfor viktig at sektoren fortsatt legger til rette for, samt tar i bruk andre/flere velferdsteknologiske løsninger som øker trygghet, mestring og selvstendighet for brukerne.

Tiltak:

- Videreføre og videreutvikle sektorens arbeid med velferdsteknologi (ressurspersoner og superbrukere).
- Videre utrulling av digitale velferdsteknologiske løsninger.
- Utrede muligheten for digital hjemmesykepleie og digital hjemmeoppfølging.
- Økt bruk av elektroniske meldinger og digitale plattformer for oppfølging.
- Opplæring av ansatte og brukere i digitale verktøy.
- Iverksette vakant stillingsressurs (tidligere stilling som virksomhetsleder helse og omsorg) med hovedfokus på utviklingsarbeid, samhandling, lederstøtte og omstillingsarbeid.

Økonomisk og personellmessig bærekraft og prioritering

Ressurssituasjonen gjør at sektoren må prioritere tiltak som gir størst effekt for innbyggernes helse og livskvalitet. Det er nødvendig med fortløpende vurdering av tjenestetilbudene, og måten dette organiseres på, for å sikre bærekraftig drift.

Tiltak:

- Tydelig prioritering mellom lovpålagte og ikke-lovpålagte tjenester.
- Økt sambruk av lokaler og ressurser på tvers av enheter.
- Systematisk oppfølging av sykefravær og ressursutnyttelse.
- Fortsette omstillingsarbeidet. Utrede og vurdere hvordan vi bør organisere tjenestene for å drifte så ressurseffektivt som mulig.

Landbruk og tekniske tjenester

Introduksjon

Sektor for landbruk og tekniske tjenester er todelt hvorav den ene delen omfatter drift og den andre delen omfatter forvaltning, veiledning, rådgiving og utvikling. De ulike fagområdene i sektoren er:

Landbruk:

Enheten driver rådgiving og veiledning, behandling av jordlov og konsesjonssaker, og forvalter årlig på vegne av staten ca. 90 millioner kroner. tilskudds kroner til landbruksnæringen, i tillegg til en del andre kommunale og statlige tilskuddsordninger som SMIL, nydyrking, skogplanting mm. Det er Statsforvalteren som i stor grad legger føringer for enhetens arbeidsområder. Avdelingen behandler også søknad om motorferdsel, driver viltforvaltning, skogrådgiving.

Åfjord kommune har i 2025, 104 drivende bruk, hvorav 40 driver med melkeproduksjon. Avdelingen har 2,7 årsverk.

Plan og byggesak:

Fagområdet driver plan og byggesaksbehandling samt oppmåling. I tillegg til behandling av private reguleringsplaner har enheten også ansvaret for prosessen rundt kommuneplanarbeidet. Gjennom blant annet arbeidet med kommunens areal- og samfunnsplan legges det til rette for en bærekraftig utvikling av Åfjord kommune.

Plan og byggesak behandler årlig blant annet ca. 280 byggesaker, 34 fradelingsaker, 3-4 private reguleringsplaner, samt ca. 50 oppmålingsforretninger. I tillegg utfører vi plan, byggesak og oppmålingsforretningene for Osen kommune. Fagområdet er et selvkostområde som finansieres gjennom kommunens gebyrregulativ. Området har i 2025 ca. 7 årsverk.

Vei, vann, avløp og renovasjon

Dette fagområdet har ansvar for å drifte kommunale anlegg innenfor blant annet vei, vann, avløp, havner og veilys.

Kommunen har 2 vaktordninger. Hvorav den ene ordningen er beredskap i forhold til kommunal vannforsyning, i tillegg til kommunale avløpsanlegg. Den andre vaktordningen er en teknisk vaktordning som er fordelt med 30% på brannberedskap og 70% på kommunens bygg og anlegg.

Kommunen er tilknyttet det interkommunale selskapet Fosen renovasjon AS, som håndterer kommunens renovasjons- og slambehandling.

Åfjord kommune driver 11 vannverk samt 20 kommunale avløpsanlegg. Vi har ca. 87 km kommunale veier hvorav 51 km er asfaltert og 36 km har grusdekke. Vi har ca 6 km med gangvei/ fortau, 7 kaier/havner, 13 bruer og 1 390 veilys/ lyspunkt som skal driftes. VVAR området utgjør i 2025 ca. 9 årsverk.

Brann og redning

Åfjord kommune er tilknyttet det interkommunale selskapet Fosen brann og redningstjeneste. De har ansvaret for å håndtere kommunens brannberedskap og feiertjeneste.

Eiendom

Denne enheten skal forvalte og drifte all kommunal bygningsmasse og uteområder. Det innebærer generelt vedlikehold og drift som utføres av driftsteknikere og renholdere.

Denne enheten har ansvaret for drift av ca 128 bygg fordelt på ca. 58 500 m² brutto areal. Enheten utgjør ca. 30 årsverk, hvorav ca.12 årsverk på byggdrift, og 18 årsverk på renhold, i tillegg til at vi omdisponerer ca. 0,5 årsverk til skjøtsel av grøntområder i sommerhalvåret.

Utfordringer

Landbruk

I landbruket har de siste årene skjedd en struktur endring fra mindre til større enheter. Dette skjer både ved at bruk slår seg sammen i samdriftsselskap og ved at mindre enheter av ulike grunner velger å legge ned driften.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall bruk i drift	126	120	106	108	105	104
Antall bruk med melk	56	48	44	42	41	40

Utfordringene er håndtering av bo- og driveplikt, samt at en del av brukene som legger ned driften ofte leier bort jord til andre drivere, med forholdsvis korte leieavtaler som gir lite forutsigbarhet, og lite motivasjon for å legge ressurser inn i drift og vedlikehold av leie arealer.

Landbruket står for en forholdsvis stor andel klimagassutslipp, i tillegg til at det fortsatt skjer en del forurensning gjennom utslipp og avrenning til omkringliggende vassdrag, jfr. Vanndirektivets krav til opprydding.

Ut ifra størrelse på tilskudd gitt til næringen er det grunn til å tro at produksjons volumet i næringen ikke har gått ned, men holdt seg rimelig stabilt i Åfjord kommune.

Plan og byggesak

Åfjord kommune er en stor kommune i areal med mye spredt bebyggelse, både for bolig og fritidsboliger. Det er et begrenset areal som er regulert og avsatt til gitte formål, noe som gir forholdsvis mye dispensasjon behandling i byggesaker. Spredt bebyggelse og dispensasjonsbehandling resulterer ofte i lite effektiv arealbruk. Dispensasjonsbehandling er kostnadskreven og har ofte lang saksbehandlingstid.

I byggesaker utenfor regulerte området har kommunen begrenset kunnskapsgrunnlag, når naturmangfold, kulturverdier osv. skal vurderes. Det er gjort en del naturkartlegging i forbindelse med kommuneplanens arealdel i 2023 og 2024. Det arbeides med Kommunedelplan for Naturmangfold, som forventes å bli vedtatt i løpet av 2026. Dette vil gi oss bedre kunnskapsgrunnlag i en del områder.

Vi er en stor kommune med mye spredt avløp. Vanndirektivet vi er pålagt å etterfølge, har krav til opprydding og tidsfrister som gir oss store utfordringer i årene fremover.

Vei, vann, avløp og renovasjon

På grunn av de store geografiske avstandene intern i kommune er det utfordrende å få til en god og enhetlig drift med kort responstid. Den vidstrakte kommunen i forhold til antall innbyggere gjør tjenestene kostbare å drifte.

Strengere krav til avløp og utslipp vil påvirke kommunale avløpsanlegg i årene som kommer.

Vi har en del strekninger med veilys rundt omkring i kommunen. En del av veilysanleggene våre er av eldre årgang, dårlig forfatning og ustabile i forhold til vær og vind.

Våre kaier har hatt lite oppfølging og vedlikehold de siste årene. Det er begrenset med trafikk over en del av kaiene dermed vanskelig å få til en god drift. En satsing på Fosen Kysthavn de siste årene har gitt resultater, men fortsatt gjenstår en del arbeid med øvrige havner.

Gjennomføring av vedtatte prosjekter innenfor vann og avløp har de siste årene vært lav. Dette skyldes blant annet generell høy aktivitet hvor det har vært vanskelig å gjennomføre tiltak utover det som har hatt med ordinær drift å gjøre.

Eiendom

Omfang bygningsmasse må vurderes løpende, samt rulleringstakt på utskifting kommunale boliger.

Strategier

Landbruk

- Åfjord kommune starter arbeidet med ny landbruksplan i 2026 og vil sannsynligvis ha ny Arealplan samt ny plan for Naturmangfold ferdig første halvår 2026. Disse planene vil være gode verktøy og bidra til gode og bærekraftige vedtak og effektiv arealbruk.
- Aktiv veiledning og rådgivning, og i den grad det er mulig, sette vilkår ved overdragelser og konsesjonsbehandlinger som sikrer videre drift av matjord og gir fremtidige drivere forutsigbarhet.
- Sammen med næringen se på løsninger som kan bidra til et mere klima- og miljørettet næring.
- Samarbeide og se på muligheter for synergier med landbruksavdelinger i nabokommunene på Fosen, jfr. felles Beitebruksplan for kommunene på Fosen som forventes vedtatt i løpet av 2025.

Plan og byggesak

- Ny arealplan og plan for naturmangfold vil bidra til en mer avklart og effektiv arealbruk, mindre dispensasjoner og kortere saksbehandlingstid.
- En ny plan for Naturmangfold vil øke kunnskapsgrunnlaget og gi en bedre og raskere saksbehandling, samt redusere nedbygging av viktige naturområder.
- Deltakelse i Nordre Fosen vannområdet med oppfølging av tiltaksplaner for spredt avløp skal gi renere vannforekomster.
- Fagområdet skal være digitalt oppdatert til enhver tid, med oppdaterte kart og matrikkeløsninger, inkludert flyfotograferinger. Dette gir økt kunnskapsgrunnlag, redusert ressursbruk og lavere saksbehandlingstid. Det skal også jobbes for å ta i bruk digitale løsninger og verktøy som kan effektivisere plan og byggesaksbehandling.

Vei, vann, avløp og renovasjon

- Rammeavtaler med VA rådgivere vil øke gjennomføringsevnen på vann- og avløpsprosjekter.
- Utarbeide hovedplaner og tiltaksplaner for vann og avløp.
- Vår vidstrakte kommune er tidkrevende og kostbar å drifte. Det er derfor viktig å automatisere, og ha overvåking av tekniske anlegg hvor dette er mulig. Det gir sparte driftskostnader, redusere omfang av eventuelle uønskede hendelser (som for eksempel utslipp og vannmangel).
- Finne funksjonelle, praktiske og bærekraftige måter å drifte kommunale kaier.
- Vurdere behov og omfang av kommunale veier og plasser.

Eiendom

- Som prinsipp skal alle nye bygg har sentral driftskontroll, dvs overvåking av varme, ventilasjon, adgangskontrollanlegg, brann osv. En slik overvåking vil spare energi, tid og ressurser. Vi vil legge dette til grunn ved planlegging og utførelse av nye større kommunale bygg og anlegg.
- Ved nybygg og ombygging, i størst mulig grad velge bærekraftige, miljøriktige og energiokonomiske løsninger, samt jobbe for mest mulig gjenbruk, spesielt møbler og inventar, men også faste konstruksjoner.

- Vurdere større grad av behovsstyrt drift for å få en mer effektiv utnyttelse av ressursene. Gjennom deler av året er noe av bygningsmassen lite brukt, som f.eks. idrettsbygg, undervisningsbygg, kulturbygg osv.
- Se på rutiner og retningslinjer for tildeling og utleie av kommunale boliger som er forutsigbar og rettferdig.
- Vurdere behov og omfang av kommunal bygningsmasse.

Mål

I økonomiplanperioden ønsker vi å sette søkelys på bærekraftmålene som er mest relevante sektor landbruk og tekniske tjenester. De overordnede målene er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel og konkretiseres her gjennom ulike delmål for perioden.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Redusere forskjeller gjennom boligsosiale tiltak • Skape gode, sosiale møteplasser som reduserer økonomiske, sosiale og kulturelle skillelinjer i samfunnet • Øke mulighetene for sommerjobb til ungdom
Delmål for økonomiplanperioden	Gjennom arbeid med Bolignemd se på rutiner og retningslinjer for utleie og tildeling av kommunale boliger som er forutsigbar og rettferdig. Gjennom plan og byggesaksbehandling samt gjennomføring av kommunale bygge- og anleggstiltak, bidra til å tilrettelegge for, samt skape gode og sosiale møteplasser. Drift skal delta i «sommerfugl» ordning å ta inn ungdom på sommerjobb innenfor bygningsdrift og renhold.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Drive en forvaltning av sjøområdene våre som tar vare på fiskeressursene, men samtidig gir tilstrekkelig rom for akvakulturnæringen. • Utarbeide strategi for jordvern for å redusere omfanget av omdisponering av dyrkamark til et minimum og sikre at dyrkamark blir drevet på en bærekraftig måte.

	• Redusere matsvinn i egen organisasjon og stimulere til mindre matsvinn i samfunnet som helhet. • kommunen skal være en støttespiller og rådgiver for at de næringer som driver med matproduksjon kan være i forkant når det gjelder klimatilpasninger.
Delmål for økonomiplanperioden	Ny arealplan skal bidra til sikre en effektiv og bærekraftig arealutnyttelse både til sjøs og på land, på en slik måte at vi legger til rette for å opprettholde eller øke Åfjord kommunes fremtidige matproduksjon. I kommende planperiode skal det etableres en kommunal jordvernstrategi. Aktiv veiledning og rådgivning, og i den grad det er mulig, sette vilkår ved overdragelser og konsesjonsbehandlinger som sikrer videre drift av matjord og gir fremtidige drivere forutsigbarhet. Jobbe tettere mot sjørelatert næring for å ivareta og sikre ulike interesser best mulig.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Stimulere til gode bomiljø og et arbeidsliv som ivaretar helse og livskvalitet • Arbeide for å få flere innbyggere med høy kompetanse til å bosette seg, jobbe og leve i kommunen • Sette fokus på at høyere utdanning er viktig for Åfjord kommune og legge til rette for flere kompetansearbeidsplasser • Sørge for at alle skal være inkludert og likeverdige i arbeidslivet, gjennom både fysisk og psykisk tilrettelegging. • Bidra til å tiltrekke oss arbeidskraft til de jobbene som finnes. • Bidra til et velfungerende boligmarked der flest mulig får tilgang til egen bolig • Bidra til inkludering og forbygge diskriminering, gjennom å utrydde hatefulle ytringer og rasisme. • Skape trygge, utviklende og inkluderende arbeidsmiljø med ansatte som ambassadører. • Være en kunnskapsorganisasjon med en organisasjonskultur som er tilpasset kommunens behov og forventninger om utvikling og livslang læring

Delmål for økonomiplanperioden	• Gjennom deltakelse i Bolignemd se på rutiner og retningslinjer for utleie og tildeling av kommunale boliger som er forutsigbar og rettferdig. • I forbindelse med rekruttering sikre en balansert kjønnsdeling med riktig kompetanse. • I forbindelse med planlegging og utførelse av nye bygg og anlegg, sørge for at universell utforming og tilgjengelighet blir ivaretatt.
---------------------------------------	--

Bærekraftsmål	6 RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD
Overordnet mål	• Gjennom utarbeidelse av hovedplan for vannforsyning med tiltaksplan, sikre god vannkvalitet og sikker vannforsyning for kommunens abonnenter. • Gjennom arealplanlegging og saksbehandling sikre at drikkevannskilder ikke utsettes for forurensning. • Stimulere til fornuftig og begrenset bruk av vann med drikkevannskvalitet. • Iverksette tiltak for utbedring av gamle avløpsanlegg slik at alle vannkilder tilfredsstiller kravene i vannforskriften. Dette skal skje i tråd med hovedplan for avløp og tiltaksplan for spredt avløp. • Opprettholde en kompetent og effektiv driftsorganisasjon innenfor området vann og avløp.
Delmål for økonomiplanperioden	• Utarbeide hovedplaner og tiltaksplaner for vann og avløp. • Jobbe med tiltaksplan for spredt avløp. • Ha fokus på beredskapssikkerhet med tanke på å kunne levere rent vann også ved uforutsette hendelser

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Legge til rette for elektrifisering gjennom utbygging av god ladeinfrastruktur for transportmidler både til lands og til sjøs. • Legge til rette for at næringslivet kan fase ut bruk av fossil energi gjennom tilgang til nett og elektrisk kraft. • Stimulere til energisparing og energieffektivisering i egen organisasjon og i samfunnet for øvrig. • Legge til rette for videre utbygging av fornybar energi.
Delmål for økonomiplanperioden	• Etablere vedlikeholdsladere for tjenestebiler ved kommunale institusjoner som har tjenestebiler med elektrisk drivlinje. • Ved utskifting av kommunale tjenestebiler innenfor drift, vil det bli anskaffet utslippsfrie kjøretøy for de tjenesteområdene der dette hensiktsmessig. • Vi skal fortsette å legge til rette for å gjennomføre energisparing i egne bygg, gjennom daglig drift og vedlikehold. • Gjennom plan og byggesaksbehandling, legge til rette for etablering av ladeinfrastruktur og fornybar energi. • Vurdere bruk av fornybarenergi som energikilder i alle nye offentlige bygg (Bl.a fjernvarme, solceller, varmepumpeløsninger mm.)

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Være en pådriver for å utbedre og utvikle infrastruktur innen vei, vann, avløp, kraftforsyning, bredbånd og gang- og sykkelveier, som tar hensyn til dyrkamark, naturmangfold og vannmiljø. • Bidra til og stimulere til å etablere en god ladeinfrastruktur for elektrifisert transport, både til lands og til sjøs.
Delmål for økonomiplanperioden	• Med utgangspunkt i ny arealplan og plan for naturmangfold, legge til rette for etablering av nødvendig infrastruktur for fremtidige behov og nyetableringer. • Se på mulighetene for å klargjøre gjeldende arealer avsatt til næringsformål, med hensyn til eventuell detaljregulering og etablering av nødvendig infrastruktur.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Stimulere til utvikling av sosiale møteplasser for alle. • Legge til rette for et tydelig og tilgjengelig sentrum med gode tjenestetilbud og møteplasser samtidig som vi stimulerer til utvikling av mindre, lokale bygdesamfunn som viktige knutepunkter. • Bidra til et velfungerende boligmarked der flest mulig får tilgang til egen bolig, fortrinnsvis i nærheten av kollektivknutepunkt og offentlige servicefunksjoner. • Gjøre naturområder tilgjengelige, men på en slik måte at bruken skjer på naturens premisser. • Ta hensyn til framtidige klimaendringer ved framtidig planlegging og utbygging. • Hele tiden ha en oppdatert, helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse, for å sikre god beredskap og rask iverksetting av tiltak når truende situasjoner oppstår.
Delmål for økonomiplanperioden	• Med utgangspunkt i ny arealplan og plan for naturmangfold, skal vi kunne stimulere til og legge til rette for etablering av møteplasser, styrke lokale bygdesentrum, og håndtere konsekvenser av kommende klimaendringer. • Oppdatere overordnet Risiko og sårbarhets analyse, spesielt med hensyn til vannforsyning.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Så langt det er mulig redusere forbruket og øke graden av gjenbruk og gjenvinning i egen virksomhet og stimulere til det samme i samfunnet ellers. • Bidra til bedre ordninger til avfallshåndtering og kildesortering. • Minimere matsvinn i egen organisasjon og stimulere til det samme i samfunnet ellers.
Delmål for økonomiplanperioden	• Vi skal ved ombygging og nybygg vurdere mulighet for størst mulig grad av gjenbruk av både bygningskomponenter og inventar. • Vi skal legge til rette for avfallshåndtering i kommunale bygg og institusjoner i tråd med føringer gitt av vårt interkommunale renovasjonsselskap, Fosen Renovasjon.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Bidra til elektrifisering av samfunnet og utfasing av bruken av fossilt brennstoff. • Gjennomføre energisparing og ENØK-tiltak i egen virksomhet og stimulere til det samme i samfunnet for øvrig. • Legge til rette for ytterligere produksjon av fornybar energi. • Øke bruk av klimakrav i kommunens anbudsutlysninger, innkjøp og anskaffelser. • Skaffe til veie og gi informasjon om hvordan den enkelte kan bidra for klimagassreduksjon. • Ha en god arealforvaltning som tar vare på naturtyper som binder store mengder karbon. • Fortsette arbeidet mot å bli en klimasmart og bærekraftig kommune.
Delmål for økonomiplanperioden	• Ved utskifting av tjenestebiler vil det bli anskaffet nye utslippsfrie biler, på områder hvor dette er hensiktsmessig. • Etablere vedlikeholdslading ved offentlige institusjoner som har tjenestebiler. • Klargjør for ladepunkt i kommunale utleieboliger • Stille krav til energi og miljø ved anskaffelser • Ny arealplan, og plan for naturmangfold, vil bidra til en god og bærekraftig arealforvaltning. • Aktiv rådgiving og veiledning i forhold til skogsdrift og nyplantning.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Legge vekt på hensynet til økosystemer og naturmangfoldet ved fremtidig utnyttelse av naturressurser og sørge for økosystemer med god tilstand som leverer oss økosystem-tjenester tilbake. • Stimulere til restaurering av påvirket natur. • Stimulere til tilpassede driftsformer som i størst mulig grad ivaretar naturmangfoldet og kulturlandskapet. • Stimulere til bekjempelse av fremmede arter. • Forhindre forurensning og forurensning av havet og støtte opp om strandryddingstiltak. • I utarbeidingen av kommuneplanens arealdel legge slik arealstrategien til grunn: ○ I størst mulig grad unngå inngrep i truede og sårbare naturtyper. ○ Sette av aktuelle områder for næringsvirksomhet der det er minst til skade for naturmangfoldet og andre interesser.

Delmål for økonomiplanperioden	• Forvalte sjøarealer på en god og bærekraftig måte i tråd med ny arealplan. • Forvalte areal i nær dialog med interessenter. • Følge opp tiltaksplan for spredt avløp gjennom Nordre Fosen vannområdet. • Fortsette å tilrettelegge for strandrydding.
---------------------------------------	--

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Legge vekt på hensynet til økosystemer og naturmangfoldet ved fremtidig utnyttelse av naturressurser og sørge for økosystemer med god tilstand som leverer oss økosystemtjenester tilbake. • Stimulere til restaurering av påvirket natur. • Stimulere til tilpassede driftsformer som i størst mulig grad ivaretar naturmangfoldet og kulturlandskapet. • Stimulere til bekjempelse av fremmede arter. • I utarbeidelse av kommuneplanens arealdel legge slik arealstrategien til grunn: ○ Sette av tilstrekkelig areal til nærings- og boligformål. ○ Videreutvikle et tydelig og tilgjengelig sentrum samtidig som mindre, lokale bygdesamfunn utvikles som viktige knutepunkter. ○ Vurdere om uutbygde områder avsatt til fritidsbebyggelse skal videreføres. ○ Utarbeide arealregnskap som legges til grunn ved framtidig arealdisponering. ○ Ivareta naturmangfoldet og så langt det er mulig hindre nedbygging av utvalgte naturtyper og naturtyper som binder mye karbon. ○ Restriktiv holdning til nedbygging av strandsonen. ○ Tilstrebe en arealforvaltning som ikke utfordrer inngrepsfrie områder i Norge (INON) unødig. ○ Ta vare på kulturarven, kulturmiljø og kulturlandskap og hindre nedbygging av dyrket og dyrkbar mark. ○ Sikre viktige friluftsområder og ivareta vegetasjonsbeltet langs vassdrag.
Delmål for økonomiplanperioden	• Ny arealplan, og plan for naturmangfold, vil bidra til en god og bærekraftig arealforvaltning. • Informere og stimulere til gjennomføring av SMIL-tiltak. • Aktiv rådgiving og veiledning i forhold til skogsdrift og nyplantning.

Bærekraftsmål	17 SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE
Overordnet mål	• Legge til rette for samskapende samfunnsutvikling som sikrer medvirkning, involvering og tillit med kommunen som en ledende part. • Bidra til at alle innbyggerne og samfunnsaktørene opplever tilhørighet, blir hørt og tar medansvar. • Invitere til et åpent samfunn med gode kommunikasjonskanaler og et språk som når hele befolkningen, også plattformer der ungdommen er. • Utvikle, forenkle og forbedre våre tjenester ved å utnytte den digitale transformasjonen for å møte fremtidens behov, krav og forventninger.
Delmål for økonomiplanperioden	• Ny kommuneplan er forankret hos innbyggere, regionale myndigheter, interessenter, lag og foreninger og internt. Med disse dokumentene som grunnlag vil vi ha et godt utgangspunkt for en bærekraftig og godt forankret forvaltning. • Ved å ha gode og digitale løsninger med blant annet oppdaterte kart og matrikkel løsninger vil vi ha et godt kunnskapsgrunnlag i møte med interessenter. • Ta i bruk digitale løsninger og verktøy i dialog med kommunens innbyggere for å sikre god og rask informasjon og tjenestetilbud.

Budsjett 2026

Sektor Landbruk og tekniske tjenester består av ansvarsserien 400 - 450. For kommende budsjettår foreslår administrasjonen følgende nettobevilgninger for ansvarene i sektoren:

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Herav økt avskr. 25/26
400	Fellestj. landbruk og tekniske tjenester	1 408 615	1 752 652	1 535 674	-
410	Eiendom og drift	25 387 534	23 361 373	25 437 136	1 141 771
420	Drift VAR	- 2 543 772	- 2 920 000	- 1 625 000	- 172 056
421	Kommunale veier og havner mv.	12 088 742	12 344 262	12 469 701	- 134 237
430	Plan og byggesak	2 875 264	2 325 523	2 947 334	-
440	Brann- og redningstjeneste	9 100 229	10 486 648	9 565 147	- 286 708
450	Landbruk	2 555 868	2 551 141	2 929 471	-
		50 872 480	49 901 599	53 259 463	548 770

Sektoren har i 2025 hatt et normalt driftsår for alle ansvarsområder bortsett fra ansvar 420, hvor vi har hatt redusert bemanning. Vi planlegger kommende år med samme driftsnivå i stillingsomfang.

400 Fellestjenester

Her føres en andel av fagledernes lønn, dvs. den delen av stillingen som ikke kan belastes selvkostområdene nedenfor. Felleskostnadene utgjør i underkant av 1 årsverk. I tillegg føres kommunens andel av brann/ teknisk vaktordning (70%) på dette ansvarsområdet.

410 Eiendom og drift (Bygg).

Området utgjør ca. 30 årsverk, hvorav ca. 18 årsverk på renhold. 12,4 årsverk på bygningsdrift, samt 0,6 årsverk på skjøtsel av grøntområder rundt kommunale bygg og anlegg. Det er ingen planer om endringer i 2026.

420 Drift vann og avløp.

Området utgjør 8 årsverk. De fleste innfor drift deltar i en egen vaktordning for vannforsyningen. Det er ikke planlagt endringer i bemanning i løpet av 2026.

Stillingsbudsjettet sammen med planlagte investeringer utgjør grunnlaget for kommunale avgifter innenfor området. Gebyrene for vann og avløp 2026, foreslås justert i tråd med tiltaksplan for VA-prosjekter, og anbefalinger gitt av kommunenes selvkost rådgiver.

421 Drift av veier og havner

Området har i 2025 utgjort ca. 0,2 årsverk. Vi drifter i liten grad kommunale veier selv, men benytter lokale maskinentreprenører til grusing, skraping, støvbinding, grøft rensk og kantklipp i sommerhalvåret i tillegg til brøyting strøing i vinterhalvåret. Det er ikke faste avtaler på sommerkvedlikehold, her bestilles vedlikehold ut fra behov. Det skal i løpet av året utlyses konkurranse og skrive ny avtale for vintervedlikehold for perioden høsten 2026 til våren 2031. Åfjord kommune er i dialog med Trøndelag Fylkeskommune om mulig samarbeid på enkelte brøyteroder.

Det er ikke lagt opp til asfaltering eller annen oppgradering av kommunale veier i 2026. bortsett fra rehabilitering av Breivoll bru. Fundament er støpt i 2025, og overbygning skal tas i 2026. Kostnadene er tatt inn i investeringsbudsjett.

Åfjord kommune inngikk i 2021 avtale med Fosenterminalen Bessaker AS om drift av Fosen Kysthavn. Kommunale kaier på Monstad drives i egenregi sammen med Fosenvekst AS. Både ny kai på Monstad og kai på Løholmen har ISPS godkjenning, som kreves for å kunne ta imot båter fra andre internasjonale havner. Gebyrregulativet for havner vil bli justert i tråd med sammenlignbare havner i nærområdet, og lagt på et nivå som også hensyntar lokale fiskeri interesser. Ved Roan havn er det i 2025 etablert nye flytebrygger forbeholdt utleie til lokale fiskere.

430 Plan, kart, byggesak og oppmåling

Området har i 2025 utgjort ca. 7,5 årsverk. Åfjord kommune har avtale med Osen kommune om å utføre byggesak, plan, kart og oppmålingsarbeider tilsvarende 1,5.

Gebyrfastsettelse innenfor området er i prinsippet selvkost. Oppbygging av gebyrregulativ er i henhold til gjeldende Plan og bygningslov, og legges frem for kommunestyret for godkjenning i desember. Gebyrfastsettelse er da basert på råd fra selvkostrådgiver.

440 Brann og redning (teknisk vaktordning)

Ansvarsområdet gjelder kommunens brannberedskap. Kommunen har en 5-delt vaktordning hvor kostnadene fordeles 30/70 på henholdsvis Fosen brann og redningstjeneste og Åfjord kommune. I tillegg til brannberedskap har personene tilknyttet vaktordningen også beredskap i forhold til eventuelle hendelser på kommunale bygg og anlegg. Det er kun den delen som dekkes av Fosen Brann og redning (30%) som belastes dette ansvarsområdet.

450 Landbruk

Området har i 2025 utgjort ca. 2,5 årsverk. Det er Fylkesmannen som i stor grad legger føringer for enhetens arbeidsområder, gjennom forvaltning av ulike tilskuddsordninger.

Kultur, idrett og frivillighet

Introduksjon

Sektoren driver tjenesteyting, anleggsdrift, planarbeid og forvaltning av ulike kulturmiljø og tilskuddsordninger. Avdelingen drives i dag med totalt 13,4 årsverk.

Tjenester

40 års jubilanten Åfjord kulturskole drives i dag med 5,7 årsverk fordelt på 6 ansatte. Kulturskolen har 197 elever, og tilbyr desentralisert undervisning ved Brandsfjord skole og Stoksund oppvekstsenter. Kulturskolen har sin base på Å! og yter i tillegg tjenester til det frivillige kulturlivet, oppvekst- og helsesektoren.

Kulturskolen ønsker en økt satsing på MusiASK, med mål om å utvikle kompetanse og varige praksiser der musikk kombineres med ASK (Alternativ og supplerende kommunikasjon) Tiltaket kan delvis gjennomføres via omprioriteringer innenfor eksisterende budsjettramme.

Å! Badet drives med til sammen 4 årsverk. Ett årsverk går til Bademesterstillingen, og øvrige årsverk bemannes av badeverter i ulike stillingsstørrelser.

Åfjord folkebibliotek drives i dag med 2,5 årsverk fordelt på 3 ansatte. Hovedbiblioteket ligger på Å! Biblioteket driver i tillegg filialer ved Julie Næss-tunet og Stoksund oppvekstsenter.

Biblioteket ønsker en satsing på skolebibliotek. Tiltaket dreier seg i hovedsak om kjøp og oppgradering av bøker til skolebibliotekene, samt etablere bærenetts-bibliotek. Tiltaket kan i første omgang finansieres via omprioriteringer innenfor eksisterende budsjettramme.

Åfjord fritidsklubb drives i dag med 0,9 årsverk fordelt på to stillinger. I tillegg brukes læringer aktivt. Fritidsklubben har egne lokaler på Å! Klubben brukes flittig av barn og unge i Åfjord, og man opplever til tider at det er kan være trangt om plassen, særlig når det serveres mat.

Kultur- og idrettsanlegg

Å! er et allsidig kulturbygg som rommer bad, kino, scene, fritidsklubb, kulturskole, bibliotek og restaurant. Huset tilbyr allsidige opplevelser, og fremstår som en attraktiv møteplass for et stadig økende antall brukere.

Å! Badet kan fremdeles vise til besøkstall som ligger godt over forventet nivå. Vi opplever samtidig at vi nærmer oss makskapasitet i forhold til brukernes ønsker. Å! Badet har tilbudt gratis bading for barn og unge med bostedsadresse i Åfjord.

Åfjordhallen eies og drives av Åfjord kommune. Hallen benyttes av skoler, barnehager og organisert idrett. Den planlagte rehabiliteringen av hallen er igangsatt, med håp om at mye skal være ferdigstilt i løpet av 2026.

Fotballhall, buldrom og squashbane eies og driftes av Åfjord kommune. Bygget brukes daglig av skoler og den organiserte idretten.

Åset stadion eies og driftes av Åfjord kommune. Banen er i daglig bruk av skole, idrettslag og uorganisert aktivitet. Det er i 2025 gjort undersøkelser av kunstgressdekke og grunnforhold. Tilstandsrapporten bekrefter at tiden er inne for å planlegge nytt kunstgress på Åset, samtidig som det må tas høyde for noe grunnarbeid. Det er igangsatt et arbeid der man søker informasjon om hvilken løsning som passer best for vårt anlegg og vår bruk. Det tas samtidig høyde for en løsning som tilfredsstiller dagens skjerpede miljøkrav. Den endelige investeringen estimeres til +/-

10.000.000 kr. Administrasjonen anbefaler å utsette investeringen til 2028. Bakgrunnen for utsettelsen begrunnes med flere store byggeprosjekter som til sammen bidrar til et stort finansierungsbehov. Åfjord kommune tilbyr gratis hall- og baneleie til barn og unge under 19 år.

Kulturmiljø

Jon Brygga eies av Åfjord kommune, men drives og forvaltes av Roan seglforening. Festeavgifter og materialkostnader til vedlikehold koster av kommunen. Det er i 2025 gjort noe rehabiliteringsarbeid på brygga.

Reguleringsplanen for Utrosjøen er i skrivende stund ute på høring. Endelig frist for innspill er satt til 14.11.25. Det vil i løpet av 2025 bli gjennomført en større rehabilitering på Bakkastua og Johan Eianstua.

Prestegårdstunet drives og forvaltes av foreningen Prestegårdens venner. Åfjord kommune står som eier av bygningsmassen. Det er spilt inn ulike vedlikeholdsbehov på flere av byggene. Det er gjort vurderinger og prioriteringer på rekkefølge av tiltakene, men ikke iverksatt tiltak utover midlertidig sikring.

Frivillighet

Åfjord kommune har i dag to frivilligsentraler, lokalisert på Åmyra og Straum. Driften finansieres gjennom statlig støtte i kombinasjon med lokal finansiering. Det etterspørres økonomisk forutsigbarhet og likebehandling i form av økte faste kommunale driftstilskudd. Administrasjonen foreslår en budsjettøkning, hvilket medfører en total overføring på kr 330.000 pr. sentral, tilsvarende 2/3 av statsstøtten. Det foreslås videre at eksisterende avtaler knyttet til TV-aksjonen, og øvrige driftsavtaler inngår som en del av det økte tilskuddet.

Utfordringer

Kommuneplanens samfunnsdel har som mål å gjøre Åfjord kommune til en attraktiv kommune å bo, jobbe og leve i. Dersom vi skal nå dette målet, er vi avhengige av mennesker og kompetansen som kreves for å fylle de ulike rollene i samfunnet.

Arbeidsplasser og næringsliv er selvfølgelig viktig i denne sammenhengen, men det må i tillegg være tilbud som gjør livet utenfor jobb og skole attraktivt. Gode fritids- og kulturtilbud er på denne måten viktige faktorer som på sikt kan bidra til at folk også i framtida velger å leve livet i Åfjord kommune.

Strategier

Sektor for kultur idrett- og frivillighet skal bevisst bruke kunst- og kultur i arbeidet med steds- og samfunnsutvikling. Kommunen skal sørge for at kulturlivet og frivilligheten har forutsigbare rammer, slik at man opprettholder et bredt og allsidig kulturtilbud.

Fremtidens utfordringsbilde er komplekst og sammensatt. Løsningene vil kreve langsiktige og strategiske diskusjoner, slik at dagens valg bidrar til riktig retning fram i tid.

Kunst, kultur- og kreativitet er drivende krefter i seg selv, men er i tillegg avgjørende faktorer nå det gjelder å utvikle levende, inkluderende- og bærekraftige lokalsamfunn. Kanskje det å skille seg ut, vil være det som bidrar til å posisjonere oss i framtidas konkurranse om ressurser, kompetanse og mennesker.

Mål

Følgende bærekraftsmål er relevante for arbeidet i sektor kultur, idrett- og frivillighet. Overordnede mål er hentet fra kommuneplanens samfunnsdel og deles opp i videre delmål for planperioden.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Skape gode, sosiale møteplasser som reduserer økonomiske, sosiale og kulturelle skillelinjer i samfunnet og stimulere til deltakelse i frivillige organisasjoner og i kulturlivet. • Stimulere lag og foreninger som fokuserer på inkludering. • Arbeide systematisk med forebyggende tiltak på tvers av sektorer og faggrupper. • Stimulere både til utøvelse og tilbud om opplevelse av kunst- og kultur som positivt bidrag til mental og fysisk helse. • Stimulere til og tilrettelegge for aktivitet for alle aldersgrupper. • Motarbeide sosiale ulikheter.
Delmål for økonomiplanperioden	• Opprettholde og videreutvikle folkebiblioteket som en kunnskapsinstitusjon som bidrar til folkeopplysning og dannelse for befolkningen. Biblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt, som tilbyr sine tjenester gratis for alle som bor i kommunen. • Utvikle tilskuddordninger som stimulerer til inkluderingsarbeid i lag og foreninger. • Opprettholde og videreutvikle et sektorovergripende folkehelsearbeid. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. • Sikre videre utviklingsarbeid rettet mot kunst- og kulturopplevelser. • Videreutvikle og skape nye allsidige tilbud som legger til rette for fysisk aktivitet for alle. • Opprettholde og utvikle ordninger som bidrar til å utjevne sosiale ulikheter i samfunnet. Dette være seg ordninger som gratis hall og baneleie, fritidskort, utstyrshenger m.m.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Stimulere til bruk av kunst- og kultur i undervisningssammenheng og ha en kulturskole med godt og variert tilbud.

	• Sette fokus på at høyere utdanning er viktig for Åfjord kommune og legge til rette for flere kompetanse-arbeidsplasser.
Delmål for økonomiplanperioden	• Opprettholde og utvikle et godt kulturskoletilbud i kommunen. Kulturskolen skal gi opplæring av høy faglig og pedagogisk kvalitet til alle barn og unge som ønsker det. • Bygge kulturfaglig kunnskap og kompetanse. • Legge til rette for nye og kreative næringer som arkitektur, design, film, kunst og musikk m.m.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Benytte kultur- og organisasjonslivet som arenaer for likeverdig deltakelse på tvers av ulikheter. • Stimulere til utvikling av sosiale møteplasser for alle. • Bevisst bruke kunst og kultur i arbeidet med steds- og samfunnsutviklingen. Kommunen skal sørge for at kulturlivet har forutsigbare rammer, slik at et bredt og allsidig kulturtilbud opprettholdes. • Gjøre naturområder tilgjengelige, men på en slik måte at bruken skjer på naturens premisser.
Delmål for økonomiplanperioden	• Opprettholde og utvikle et allsidig og inkluderende organisasjonsliv som har plass til alle. • Legge til rette for innbyggere som vil skape nye aktiviteter og fritidstilbud. • Opprettholde økonomiske rammer som bidrar til utviklingsarbeid på kunst- og kulturfeltet. • Opprettholde og videreutvikle turområder på en bærekraftig måte, uten unødig slitasje på naturen.

Bærekraftsmål	
Overordnet mål	• Forhindre forurensning og forurensning av havet og støtte opp om strandryddingstiltak. • Ta vare på kulturarven, kulturmiljø og kulturlandskap og hindre nedbygging av dyrket og dyrkbar mark.
Delmål for økonomiplanperioden	• Bygge og drifte kultur- og idrettsanlegg på en bærekraftig og miljøvennlig måte. • Ivareta og videreutvikle eksisterende kulturmiljø, slik at disse kan formidle kunnskap, identitet og opplevelser.

Budsjett 2026

Sektor for kultur, idrett- og frivillighet har vært, og er fremdeles i en omstillingsprosess. Avdelingen mener å ha opprettholdt tjenestetilbudet uten at det har gått nevneverdig utover brukerne. Det jobbes stadig med omstilling og utviklingsarbeid, der målet er å få best mulig effekt ut av gitte rammer.

Sektor Kultur, idrett- og frivillighet består av ansvarsserien 500-530. For kommende budsjettår foreslår administrasjonen følgende nettobevilgninger for ansvarene i Kultur, idrett og frivillighet.

Ansvar	Tekst	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Herav økt avskr. 25/26
500	Kultur, idrett og frivillighet	4 945 541	4 296 114	5 642 656	-
510	Kulturskole	4 885 037	4 870 285	5 117 713	-
520	Aktivitetshus	6 358 719	9 338 481	9 433 940	-
530	Bibliotek	2 512 571	2 611 572	2 672 413	-
		18 701 868	21 116 452	22 866 722	-

Investeringsbudsjettet

Investeringsbudsjettet er oppdatert med estimert fremdriftsplan for prosjektene Brandsfjord skole, Roan barnehage og Fosen Vekst. De totale budsjetttrammene er uendret, men en andel av alle tre budsjettpostene blir med høy sannsynlighet brukt i 2025.

Som varslet under behandling av investeringsbeslutning av Fosen Vekst, foreslår rådmannen å ta ut prosjektet «oppgradering av veier og plasser» fra budsjett 2026.

Det foreslås en budsjettforhøyelse til prosjektet Helsehus på kr. 500.000. Dette prosjektet skulle hovedsakelig dekke løst inventar og innleggelse av fjernvarme. En del av det medisinske utstyret som må kjøpes inn blir noe dyrere enn først antatt, derfor foreslår rådmannen en økning av totalrammen på kr. 500.000.

Breivoll bru, også her foreslås det en budsjettforhøyelse ut fra opprinnelige vedtatte ramme. Av ulike årsaker estimerer vi at vi ikke kommer i mål med vedtatte ramme på kr. 12.825.000 inkl. mva. Det foreslås å øke denne til kr. 15.000.000 inkl. mva., der forhøyelsen vil påløpe i 2026 i sin helhet.

Prosjekt Åset skole, det ser ut til at vi mottar noe høyere spillemiddelandel enn det som ligger inne i budsjett. Det foreslås derfor å overføre kr. 500.000 av totalrammen til 2026. Dette foreslås å dekke oppgradering av solavskjerming på den opprinnelige bygningsmassen.

Dette gir følgende forslag til oppdatert totalbudsjett for de prosjektene som strekker seg fra 2025 og inn i kommende økonomiplanperiode:

Investeringsbudsjett	2025	2026	2027	Total
Brandsfjord skole og barnehage	7 500 000	80 000 000	77 500 000	165 000 000
Roan barnehage	1 000 000	23 000 000	1 000 000	25 000 000
Fosen Vekst	5 000 000	65 000 000		70 000 000
Helsehus	10 000 000	500 000		10 500 000
Breivoll bru	4 000 000	11 000 000		15 000 000
Åset skole	16 100 000	500 000		16 600 000

Rådmannen foreslår videre å bevilge midler til oppgraderinger av den eldste bygningsmassen ved Åfjord helsesenter. I 2026 foreslås det å bevilge kr. 5.000.000 eks. mva. til oppgradering av ventilasjonsanlegget og ny heis. Dette foreslås dekt inn av overførsel fra salg av tomter, Åsmundvatn boligfelt. I 2028 foreslås det å bevilge kr. 15.000.000 eks mva. til oppgradering av fasaden på den eldste delen av Åfjord helsesenter. Dette foreslås egenkapitalfinansiert i sin helhet av dette årets estimerte overskudd.

Videre ligger det i 2028 midler inne til nytt kunstgressdekke på Åset stadion, samt midler til utarbeidelse av området Tangen, Årnes. Også disse prosjektene planlegger med inndekning fra overskudd 2028.

I 2029 foreslår rådmannen å bevilge kr. 15.000.000 til seniorboliger i Åfjord sentrum. Dette på bakgrunn av utfordringsbildet skissert innledningsvis i dette dokumentet, der det pekes på flere eldre og en sentralisering – både regionalt og lokalt. Dette vil også bli et fordelaktig tiltak sett fra et kommunaløkonomisk ståsted, da det vil redusere behovet for økt bemanning i hjemmesykepleien i årene som kommer.

Det foreslås en størrelse på bevilgningen som medfører at prosjektet er avhengig av et samarbeid med privat næringsliv for å kunne realiseres. Samtidig er det strekt noe ut i tid, dette i påvente av

mulige statlige støtteordninger, fortrinnsvis gjennom Husbanken. Forslaget foreslås finansiert av til dels overskudd fra 2028, og til dels disposisjonsfond.

Det foreslås å kutte planlagt bruk av midler til oppgradering av bygningsmasse, tiltak til infrastruktur, helseinvesteringer og IT-investeringer til skole i 2028 for å lette investeringstrykket dette året. Det vil frigjøre midler og bidra til at bruken av disposisjonsfond holdes så lavt som mulig.

Til slutt er VAR-investeringer oppdatert med revidert framdriftsplan.

Investeringsbudsjett

Med bakgrunn i ovennevnt foreslår rådmannen følgende investeringer i økonomiplanperioden:

Investeringsbudsjettet	2026	2027	2028	2029
Åfjord helsesenter - eldste del	6 250 000		18 750 000	
Kunstgress Åset stadion			10 000 000	
Tangen			5 000 000	
Seniorboliger Åfjord sentrum				15 000 000
Brandsfjord skole og barnehage	80 000 000	77 500 000		
Roan barnehage	23 000 000	1 000 000		
Fosen Vekst	65 000 000			
VAR-investeringer*	13 752 000	10 356 400	11 153 600	10 464 000
Helsehus - inventar, fjernvarme etc.	500 000			
EK-tilskudd KLP	1 640 000	1 770 000	1 915 000	2 070 000
Helseinvesteringer	650 000	650 000		650 000
IT-investeringer Fosen IKT	400 000	400 000	400 000	400 000
Infrastruktur / tilrettelegging	2 500 000	2 500 000		2 500 000
Oppgradering av bygninger/grøntareal	2 500 000	2 200 000		2 500 000
Åfjord kirke - maling	800 000			
Tregjerde Roan kirke	489 500			
Steingjerde Roan kirke		1 170 000		
Breivoll bru	11 000 000			
Oppgradering av veier og plasser			5 000 000	
PC-utstyr skole	650 000	650 000		650 000
Åset skole	500 000			
Lagerareal vindkraft - Monstad		5 500 000		
Sum investeringsutgift	209 631 500	103 696 400	52 218 600	34 234 000
*Spesifikasjon VAR-investeringer:	2026	2027	2028	2029
Inntaksledning Prestvatnet, Roan vannverk	7 840 000			
Sammenkobling, Grøttingen vannverk	2 520 000			
VBA, Hopstad	3 392 000			
Sumstad vannverk, grunnvannsanlegg		3 172 400		
VBA, Straum		3 296 000		
Slamavskiller, Herfjord		1 648 000		
Vann og avløpsanlegg, Bessaker		2 240 000	4 200 000	
Utvidelse, Bjerkan VBA			4 579 200	3 139 200
Vann og avløpsanlegg, Hongstrand			2 374 400	4 272 800
Pumpestasjon, Roan				3 052 000
Sum VAR-investeringsutgift	13 752 000	10 356 400	11 153 600	10 464 000

Investeringsbudsjett – finansiering pr. prosjekt

Detaljert finansieringsforslag per prosjekt, med oppsummerende finansieringstabell

Investeringsbudsjettet	2026	2027	2028	2029
Åfjord helsesenter - eldste del	6 250 000		18 750 000	
Tilskudd fra andre	5 000 000		0	
EK-finansiering	0		15 000 000	
MVA-komp	1 250 000		3 750 000	
Kunstgress Åset stadion			10 000 000	
EK-finansiering			10 000 000	
Tangen			5 000 000	
EK-finansiering			5 000 000	
Seniorboliger Åfjord sentrum				15 000 000
EK-finansiering				15 000 000
Brandsfjord skole og barnehage	80 000 000	77 500 000		
Lån	35 000 000	35 000 000		
Ubrukte lånemidler	7 000 000	13 000 000		
EK-finansiering	20 740 000	14 000 000		
Ubundet investeringsfond/salg varige driftsmidler	1 260 000	0		
MVA-komp	16 000 000	15 500 000		
Roan barnehage	23 000 000	1 000 000		
EK-finansiering	2 400 000	800 000		
Ubrukte lånemidler	16 000 000	0		
MVA-komp	4 600 000	200 000		
Fosen Vekst	65 000 000			
Ubrukte lånemidler	26 360 000			
EK-finansiering	25 640 000			
MVA-komp	13 000 000			
VAR-investeringer	13 752 000	10 356 400	11 153 600	10 464 000
Lån	0	10 356 400	11 153 600	10 464 000
Ubrukte lånemidler	13 752 000			
Helsehus - inventar, fjernvarme	500 000			
Ubrukte lånemidler	0			
EK-finansiering	400 000			
MVA-komp	100 000			
EK-tilskudd KLP	1 640 000	1 770 000	1 915 000	2 070 000
Ubundet investeringsfond/salg varige driftsmidler	0	0	0	0
EK-finansiering	1 640 000	1 770 000	1 915 000	2 070 000

Helseinvesteringer - medisinsk utstyr		650 000	650 000		650 000
	EK-finansiering	520 000	520 000		520 000
	MVA-komp	130 000	130 000		130 000
IT-investeringer Fosen IKT		400 000	400 000	400 000	400 000
	EK-finansiering	320 000	320 000	320 000	320 000
	MVA-komp	80 000	80 000	80 000	80 000
Infrastruktur / tilrettelegging		2 500 000	2 500 000		2 500 000
	EK-finansiering	2 000 000	2 000 000		2 000 000
	MVA-komp	500 000	500 000		500 000
Oppgradering av bygninger/grøntareal		2 500 000	2 200 000		2 500 000
	EK-finansiering	2 000 000	1 760 000		2 000 000
	MVA-komp	500 000	440 000		500 000
Åfjord kirke - maling		800 000			
	EK-finansiering	640 000			
	MVA-komp	160 000			
Tregjerde Roan kirke		489 500			
	EK-finansiering	391 600			
	MVA-komp	97 900			
Steingjerde Roan kirke			1 170 000		
	EK-finansiering		936 000		
	MVA-komp		234 000		
Breivoll bru		11 000 000			
	EK-finansiering	8 800 000			
	MVA-komp	2 200 000			
Oppgradering av veier og plasser				5 000 000	
	EK-finansiering			4 000 000	
	MVA-komp			1 000 000	
PC-utstyr skole		650 000	650 000		650 000
	EK-finansiering	520 000	520 000		520 000
	MVA-komp	130 000	130 000		130 000
Åset skole		500 000			
	EK-finansiering	400 000			
	Ubrukte lånemidler	-			
	MVA-komp	100 000			
Lagerareal vindkraft - Monstad			5 500 000		
	EK-finansiering		4 400 000		
	MVA-komp		1 100 000		
Total investering		209 631 500	103 696 400	52 218 600	34 234 000

Oppsummert foreslås ovennevnte finansiert på følgende måte (se for øvrig §5-5 under forskriftstabeller)

	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Total investering	209 631 500	103 696 400	52 218 600	34 234 000
Lån	- 35 000 000	- 35 000 000	-	-
Lån (VAR)	-	- 10 356 400	- 11 153 600	- 10 464 000
Ubrukte lånemidler	- 63 112 000	- 13 000 000	-	-
Overføring fra drift	- 35 041 725	- 81 725	- 36 235 000	- 326 725
Overføring fra drift - bruk av disp.fond	- 31 369 875	- 26 944 275	-	- 22 103 275
Tilskudd fra andre	- 5 000 000	-	-	-
Ubundet investeringsfond/salg varige driftsmidler	- 1 260 000	-	-	-
MVA-komp	- 38 847 900	- 18 314 000	- 4 830 000	- 1 340 000
Total finansiering	- 209 631 500	- 103 696 400	- 52 218 600	- 34 234 000
<i>Kontroll</i>	-	-	-	-

Forskriftstabeller

§5-4 1.ledd – bevilgningsoversikt drift

§5-4. Bevilgningsoversikt drift - 1.ledd	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Rammetilskudd	-239 198 000	-252 181 000	-263 941 000	-264 591 000	-264 591 000	-264 591 000
Inntekts- og formuesskatt	-140 017 000	-150 934 000	-165 746 000	-165 746 000	-165 746 000	-165 746 000
Eiendomsskatt	-63 734 000	-61 600 000	-62 100 000	-62 100 000	-62 100 000	-62 100 000
Andre generelle driftsinntekter	-138 088 000	-95 840 000	-132 440 000	-91 440 000	-136 440 000	-91 440 000
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-581 037 000	-560 555 000	-624 227 000	-583 877 000	-628 877 000	-583 877 000
Sum bevilgninger drift, netto	439 949 000	464 015 000	503 595 275	497 505 275	497 505 275	497 505 275
Avskrivinger	44 361 000	46 284 675	46 237 307	46 237 307	46 237 307	46 237 307
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	484 310 000	510 299 675	549 832 582	543 742 582	543 742 582	543 742 582
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-96 727 000	-50 255 325	-74 394 418	-40 134 418	-85 134 418	-40 134 418
Renteinntekter	-18 537 000	-12 090 000	-13 840 000	-12 340 000	-12 085 000	-12 085 000
Utbytter	-9 483 000	-7 720 000	-7 720 000	-7 720 000	-7 720 000	-7 720 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	56 050 000	54 335 000	56 850 000	55 850 000	55 350 000	55 350 000
Avdrag på lån	45 983 000	51 900 000	51 500 000	50 500 000	50 500 000	50 500 000
NETTO FINANSUTGIFTER	74 014 000	86 425 000	86 790 000	86 290 000	86 045 000	86 045 000
Motpost avskrivinger	-44 361 000	-46 284 675	-46 237 307	-46 237 307	-46 237 307	-46 237 307
NETTO DRIFTSRESULTAT	-67 074 000	-10 115 000	-33 841 725	-81 725	-45 326 725	-326 725
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	120 000	55 315 000	66 411 600	27 026 000	36 235 000	22 430 000
Avsetninger til bundne driftsfond	5 662 000	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-3 704 000	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	64 997 000	20 000 000	0	0	9 091 725	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-65 200 000	-32 569 875	-26 944 275	0	-22 103 275
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISP. ELLER DEKNING AV NTO. DRIFTSRESULTAT	67 074 000	10 115 000	33 841 725	81 725	45 326 725	326 725
FREMFOØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

§5-4 2.ledd – bevilgning til budsjettområdene

§5-4 2.ledd - Bevilgning til budsjettområdene		Regnskap 2024 - eks. avskrivninger	Budsjett 2025 - eks. avskrivninger	Budsjett 2026 - eks. avskrivninger	Avskrivninger 2026	Sektorbudsjett 2026 ink. avskriv.	Budsjett 2027 - eks. avskrivninger	Budsjett 2028 - eks. avskrivninger	Budsjett 2029 - eks. avskrivninger
Ansvar	Tekst								
001	Politisk styring	5 476 000	5 876 299	5 662 134	-	5 662 134	5 662 134	5 662 134	5 662 134
100-120	Fellestjenester	49 996 000	54 090 606	74 168 833	7 611 059	81 779 892	74 278 833	74 278 833	74 278 833
200-290	Oppvekst	139 402 000	133 748 732	144 452 820	10 407 890	154 860 710	143 952 820	143 952 820	143 952 820
300-340	Helse og velferd	209 625 000	193 547 885	200 128 850	6 187 568	206 316 418	195 128 850	195 128 850	195 128 850
400-450	Landbruk og tekniske tj.	34 545 000	34 808 443	37 617 537	15 641 926	53 259 463	37 367 537	37 367 537	37 367 537
500-530	Kultur, idrett og frivil.	11 516 000	14 727 588	16 477 858	6 388 864	22 866 722	16 027 858	16 027 858	16 027 858
700-999	Finans	- 10 608 000	27 215 447	25 087 243	-	25 087 243	25 087 243	25 087 243	25 087 243
		439 949 000	464 015 000	503 595 275	46 237 307	549 832 582	497 505 275	497 505 275	497 505 275

§5-5 – bevilgningsoversikt investering

§5-5. Bevilgningsoversikt investering	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Investeringer i varige driftsmidler	163 969 000	158 035 000	206 702 000	100 756 400	50 303 600	32 164 000
Tilskudd til andres investeringer	181 000	2 193 000	1 289 500	1 170 000	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	1 400 000	1 520 000	1 640 000	1 770 000	1 915 000	2 070 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	5 000 000	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	165 551 000	166 748 000	209 631 500	103 696 400	52 218 600	34 234 000
Kompensasjon for mva	-28 721 000	-27 933 000	-38 847 900	-18 314 000	-4 830 000	-1 340 000
Tilskudd fra andre	-11 175 000	0	-5 000 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-2 133 000	-7 600 000	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubrukte lånemidler	0	-49 160 000	-63 112 000	-13 000 000	0	0
Bruk av lån	-124 043 000	-20 560 000	-35 000 000	-45 356 400	-11 153 600	-10 464 000
Sum investeringsinntekter	-166 072 000	-105 253 000	-141 959 900	-76 670 400	-15 983 600	-11 804 000
Videreutlån	32 207 000	30 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-27 554 000	-30 000 000	-13 000 000	-20 000 000	-20 000 000	-20 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	7 052 000	0	5 500 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000
Mottatte avdrag på lån til videreutlån	-9 225 000	-5 000 000	-5 500 000	-5 500 000	-5 500 000	-5 500 000
Netto utgifter videreutlån	2 479 000	-5 000 000	7 000 000	0	0	0
Overføring fra drift	-120 000	-55 315 000	-66 411 600	-27 026 000	-36 235 000	-22 430 000
Avsetninger til bundne investeringsfond	5 009 000		0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-7 572 000		-7 000 000	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	724 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-1 180 000	-1 260 000	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket tap	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-1 958 000	-56 495 000	-74 671 600	-27 026 000	-36 235 000	-22 430 000
Fremført til inndekning senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

§5-6 – Økonomisk oversikt drift

§5-6. Økonomisk oversikt drift	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029
Rammetilskudd	-239 198 000	-252 181 000	-263 941 000	-264 591 000	-264 591 000	-264 591 000
Inntekts- og formuesskatt	-140 017 000	-150 934 000	-165 746 000	-165 746 000	-165 746 000	-165 746 000
Eiendomsskatt	-63 734 000	-61 600 000	-62 100 000	-62 100 000	-62 100 000	-62 100 000
Andre skatteinntekter	-44 641 000	-54 190 000	-47 790 000	-51 790 000	-51 790 000	-51 790 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-93 448 000	-41 650 000	-84 650 000	-39 650 000	-84 650 000	-39 650 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-75 072 000	-40 636 452	-72 226 353	-65 038 853	-65 038 853	-65 038 853
Brukerbetalinger	-21 381 000	-16 720 000	-17 258 000	-17 258 000	-17 258 000	-17 258 000
Salgs- og leieinntekter	-63 516 000	-57 988 468	-61 203 172	-61 203 172	-61 203 172	-61 203 172
SUM DRIFTSINTEKTER	-741 006 000	-675 899 920	-774 914 525	-727 377 025	-772 377 025	-727 377 025
Lønnsutgifter	332 102 000	318 203 666	344 489 556	344 489 556	344 489 556	344 489 556
Sosiale utgifter	64 924 000	72 154 887	77 990 945	77 990 945	77 990 945	77 990 945
Kjøp av varer og tjenester	163 160 000	148 397 202	186 410 079	173 770 079	173 770 079	173 770 079
Overføringer og tilskudd til andre	39 733 000	40 604 165	45 392 220	44 754 720	44 754 720	44 754 720
Avskrivninger	44 361 000	46 284 675	46 237 307	46 237 307	46 237 307	46 237 307
SUM DRIFTSUTGIFTER	644 279 000	625 644 595	700 520 107	687 242 607	687 242 607	687 242 607
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-96 727 000	-50 255 325	-74 394 418	-40 134 418	-85 134 418	-40 134 418
Renteinntekter	-18 537 000	-12 090 000	-13 840 000	-12 340 000	-12 085 000	-12 085 000
Utbytter	-9 483 000	-7 720 000	-7 720 000	-7 720 000	-7 720 000	-7 720 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	56 050 000	54 335 000	56 850 000	55 850 000	55 350 000	55 350 000
Avdrag på lån	45 983 000	51 900 000	51 500 000	50 500 000	50 500 000	50 500 000
NETTO FINANSUTGIFTER	74 014 000	86 425 000	86 790 000	86 290 000	86 045 000	86 045 000
Motpost avskrivninger	-44 361 000	-46 284 675	-46 237 307	-46 237 307	-46 237 307	-46 237 307
NETTO DRIFTSRESULTAT	-67 074 000	-10 115 000	-33 841 725	-81 725	-45 326 725	-326 725
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	120 000	55 315 000	66 411 600	27 026 000	36 235 000	22 430 000
Avsetninger til bundne driftsfond	5 662 000	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-3 704 000	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	64 997 000	20 000 000	0	0	9 091 725	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-65 200 000	-32 569 875	-26 944 275	0	-22 103 275
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISP. ELLER DEKNING AV NTO DRIFTSRESULTAT	67 074 000	10 115 000	33 841 725	81 725	45 326 725	326 725
FREMFOØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0